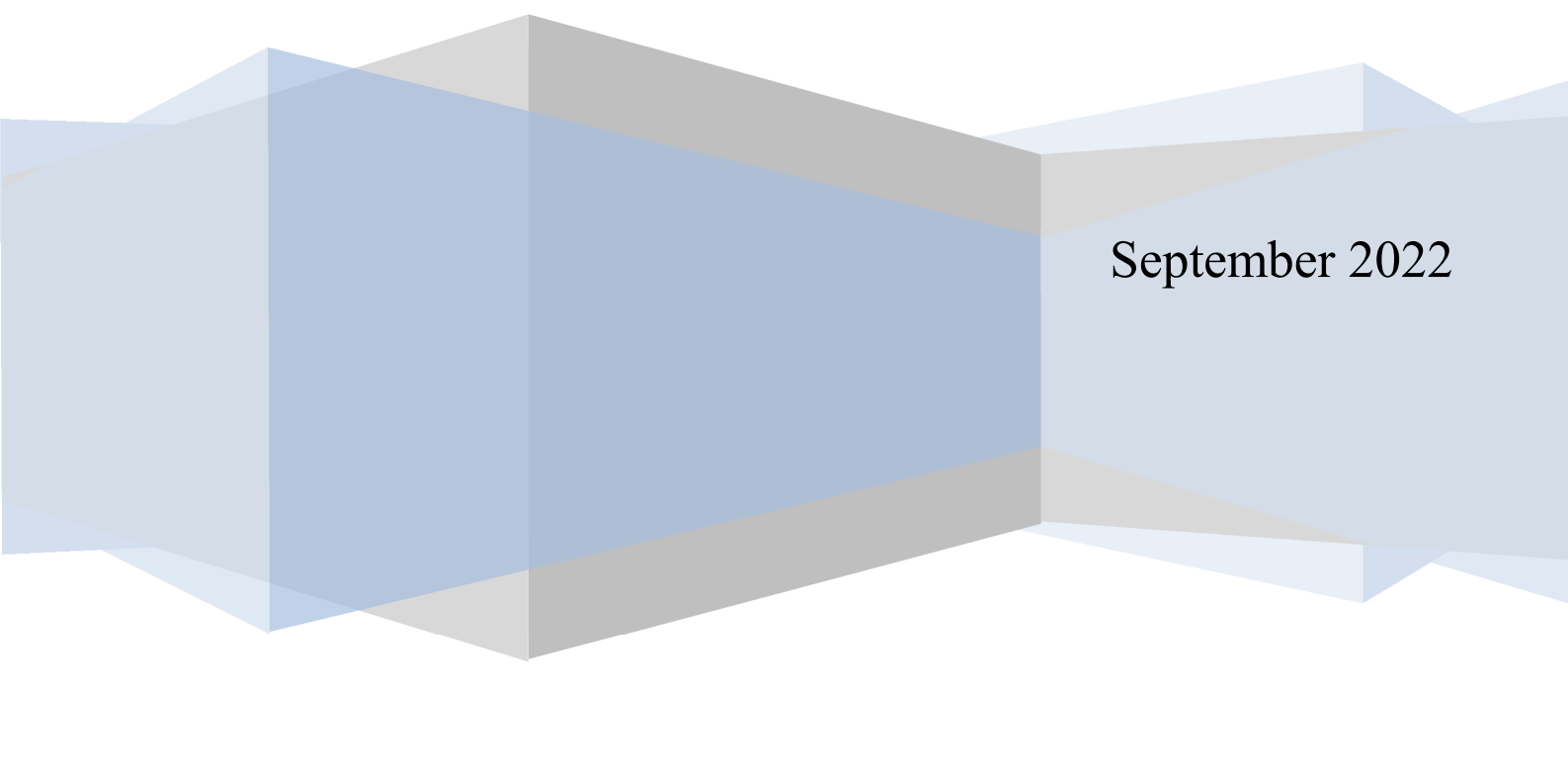

Navrhovateľ: IBV-INVEST, s.r.o.

Rekreačné chaty Strážov, Žilina

Zámer podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov
na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Spracovateľ: ENGOM, s.r.o.

September 2022

OBSAH

Úvod

I. Základné údaje o navrhovateľovi	6
1. Názov.....	6
2. Identifikačné číslo.....	6
3. Sídlo.....	6
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.....	6
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.....	6
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti	6
1. Názov.....	6
2. Účel.....	6
3. Užívateľ.....	6
4. Charakter navrhovanej činnosti	7
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti	7
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	8
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	9
8. Opis technického a technologického riešenia	9
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	12
10. Celkové náklady	13
11. Dotknutá obec	13
12. Dotknutý samosprávny kraj	13
13. Dotknuté orgány	13
14. Povoľujúce orgány.....	14
15. Rezortný orgán.....	14
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	14
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.....	14
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.....	15
1. Charakteristika prírodného prostredia	15
Abiotický komplex krajiny	15
1.1. Geomorfológia	15
1.2. Geologická charakteristika	15
1.3. Inžinierskogeologická charakteristika	16
1.4. Geodynamické javy.....	18
1.5. Klimatická charakteristika	19
1.6. Pôda.....	21
1.7. Hydrologická charakteristika	22
Biotický komplex krajiny	24
1.8. Rastlinstvo.....	24
1.9. Živočíšstvo	26
Socioekonomický komplex krajiny	27
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana,scenéria.....	27
2.1 Súčasná krajinná štruktúra	29
2.2 Funkčné využitie územia.....	29
2.3 Vzhľad krajiny.....	30

2.4	Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny.....	30
3.	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia	
3.1	Historická krajinná štruktúra.....	37
3.2	Obyvateľstvo	38
3.3	Sídla.....	39
3.4	Priemysel.....	40
3.5	Sociálna infraštruktúra a služby	40
3.6	Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	42
3.7	Technická infraštruktúra	43
3.8	Dopravná a telekomunikačná infraštruktúra	45
3.9	Rekreácia a cestovný ruch	46
3.10	Kultúrohistorické hodnoty územia	47
4.	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	
4.1	Pôdy a horninové prostredie.....	48
4.2	Povrchové a podzemné vody	49
4.3	Ovzdušie.....	52
4.4	Nakladanie s odpadmi	54
4.5	Radónové riziko	54
4.6	Hluk.....	54
4.7	Rastlinstvo a živočíšstvo	56
4.8	Environmentálne záťaže.....	57
4.9	Zdravotný stav obyvateľstva	57
4.10	Syntéza hodnotenia súčasného stavu kvality životného prostredia.....	61
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.....	64
1.	Požiadavky na vstupy.....	64
2.	Údaje o výstupoch	67
3.	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	72
4.	Hodnotenie zdravotných rizík	75
5.	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia	76
6.	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia	76
	Vplyvy na abiotický komplex krajiny	77
6.1	Horniny a pôda.....	77
6.2	Ovzdušie.....	78
6.3	Podzemná a povrchová voda.....	78
	Vplyvy na biotický komplex krajiny	79
6.4	Vplyv na genofond a biodiverzitu.....	79
	Vplyvy na socioekonomický komplex krajiny	80
6.5	Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny	80
6.6	Funkčné využitie územia.....	80
6.7	Obyvateľstvo.....	81
6.8	Sociálna infraštruktúra	82
6.9	Infraštruktúra.....	82
6.10	Doprava	82
6.11	Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny	83
6.12	Rekreácia a turizmus	83

6.13	Pol'nohospodárstvo a lesné hospodárstvo	83
6.14	Priemysel.....	84
7.	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	84
8.	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	84
9.	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	84
10.	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie.....	85
11.	Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	87
12.	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	88
13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.....	88
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	90
1.	Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	90
2.	Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	91
3.	Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	95
VI.	Mapová a iná obrazová dokumentácia	95
1.	Zoznam obrázkov	95
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru.....	96
1.	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov.....	96
2.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	97
3.	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	97
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru	97
IX.	Potvrdenie správnosti údajov	98
1.	Spracovatelia zámeru	98
2.	Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	98
	Prílohy	99 - 109

Úvod

Účelom predkladaného zámeru je zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“ na životné prostredie a v prípade realizácie navrhovanej činnosti navrhnúť opatrenia, ktoré zabránia poškodzovaniu životného prostredia a zmiernia negatívne vplyvy na zložky životného prostredia a obyvateľstvo.

IBV-INVEST, s.r.o. navrhuje v meste Žilina, mestská časť Strážov umiestnenie účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu. Na ploche 7357 m² je navrhovaných pätnásť rekreačných chát, určených na oddych a rekreáciu. Lokalita navrhovaná na umiestnenie rekreačných objektov sa nachádza v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov, ktorý je využívaný pre funkciu rekreácie.

Navrhovaná činnosť je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradená do prílohy č. 8: kategória č. kategória č. 14 Účelové zariadenia pre šport, rekreáciu a cestovný ruch, položka č. 5 Športové a rekreačné areály vrátane trvalých kempingov a karavánových miest neuvedené v položkách č. 1 – 4 v zastavanom území od 10 000 m² mimo zastavaného územia od 5 000 m² a podľa § 18 citovaného zákona podlieha zisťovaciemu konaniu príslušného orgánu.

Zámer „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“ je vypracovaný v jednom variante navrhovanej činnosti, nakoľko príslušný orgán Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa podľa ustanovenia § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov upustil rozhodnutím OU-ZA-OSZP3-2022/046823 zo dňa 03.10.2022 od požiadavky variantného riešenia zámeru.

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov

IBV-INVEST, s.r.o.

2. Identifikačné číslo

36 682 306

3. Sídlo

J. Vuruma 144, 010 01 Žilina

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Miroslav Šutarík
Mikovíniho 1132, 010 15 Žilina
Tel.: +421 908 585 252
e-mail: info@ibvsk.sk

5. Meno priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

RNDr. Marian Gocál, Bytčická cesta 89, 010 01 Žilina
tel. 041 566 33 99
e-mail: engom@engom.sk
miesto na konzultácie: Bytčická 89, 010 09 Žilina

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

1. Názov

„Rekreačné chaty Strážov, Žilina“

2. Účel

Výstavba účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu

3. Užívateľ

Budúci vlastníci rekreačných chat

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná stavebná činnosť „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“ je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov novou činnosťou – Účelové zariadenia pre šport, rekreáciu a cestovný ruch.

Predmet zisťovacieho konania:

Športové a rekreačné areály vrátane trvalých kempingov a karavánových miest neuvedené v položkách č. 1 – 4 v zastavanom území od 10 000 m² mimo zastavaného územia od 5 000 m².

Príslušný orgán: Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Lokalizácia záujmovej lokality podľa územno-správneho členenia Slovenskej republiky:

VÚC: Žilinský kraj
Okres: Žilina
Obec: Žilina
Miestna časť: Strážov

Situovanie záujmovej lokality podľa Katastra nehnuteľností Slovenskej republiky:

Katastrálne územie: Strážov

Parcelné čísla pozemkov KN (register C): KN-C: 835/1, 835/2, 835/3

Parcelné čísla pozemkov KN (register C): 835/2 (862 m²)
Druh pozemku: trvalo trávny porast
List vlastníctva: č. 818

Parcelné čísla pozemkov KN (register C): 835/1 (4196 m²)
Druh pozemku: orná pôda
List vlastníctva: č. 818

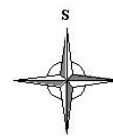
Parcelné čísla pozemkov KN (register E): 835/3 (2299 m²)
Druh pozemku: ostatná plocha
List vlastníctva: č. 818

Dotknuté územie sa nachádza v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, lokalita Švábov vršek. Podľa ÚPN sa lokalita navrhovaná na umiestnenie rekreačných objektov nachádza v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov. Pri návrhu umiestnenia a technickom riešení boli zohľadnené regulatívy ÚPN Žilina 5.34.ŠR/01 (Zmeny a doplnky č. 9/2022).

Grafické vymedzenie dotknutého územia a záujmovej lokality je v prílohe na str. 100 tohto zámeru.

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Obr. č. 1 Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Vysvetlivky M 1 : 40 000

- Katastrálne územie Strážov
- Hranica katastrálneho územia
- Dotknuté územie

7.Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Tab. č. 1 Časové rozloženie realizácie investičného zámeru

Navrhovaný rok začatia výstavby	2023
Navrhovaná doba výstavby	24 mesiacov
Navrhovaný rok ukončenia výstavby	2025
Predpoklad ukončenia činnosti	Bez časovo ohraničenej doby

Ukončenie prevádzky

V prípade predčasného ukončenia výstavby alebo užívania rekreačných objektov budú prijaté opatrenia na vylúčenie rizík znečisťovania životného prostredia. Priestory jednotlivých častí súboru budú zabezpečené proti vniknutiu cudzím osobám. Odpady budú odovzdané na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávnenej osobe v súlade s právnymi predpismi na úseku odpadového hospodárstva.

8.Opis technického a technologického riešenia

Urbanistická koncepcia

V urbanistickom riešení je základnou požiadavkou začlenenie navrhovaných rekreačných chat do krajiny ako celku, bez negatívnych vplyvov na existujúce a plánovane urbanistické vzťahy v území.

Podľa platného UPN mesta Žilina sa predmetná lokalita nachádza vo funkčnej ploche 5.34.ŠR/01. Pre túto plochu je definovaná základná funkcia rekreačná zeleň, doplnková funkcia – individuálne rekreačné chaty. Typ stavebnej činnosti vnútorné modernizácie, prestavby, prístavby, novostavby, dopravná a technická infraštruktúra. Pozemky bez oplozenia. Rešpektovať prvok územného systému ekologickej stability (USES) – biokoridor nadregionálneho významu Nrbk 5- Prepojenie Súľovské skaly – Ľadonhora. Minimálny index ozelenenia je 0,85.

Základné ukazovatele stavby

Plocha riešeného územia 7357,0 m²

Čistá plocha parciel 6672,0 m²

Plocha komunikácií 685,0 m²

Zastavaná plocha 52,5 m²

Podlažná plocha 105,0 m²

Čistá úžitková plocha 62,0 m²

Čistá úžitková plocha balkónov a terás 9,6 m²

Celkový počet objektov 15

Výpočet indexu zelene

Celková plocha pozemkov: 7357 m²

Celková zastavaná plocha objektmi: 728 m²

Celkovo zelené plochy: 6629 m²

$7357 - 728 = 6629 \text{ m}^2$

$6629 / 7357 = 0,9$

Index zelene 0,9

Architektonicko-stavebné riešenie

Súčasťou architektonického riešenia je využitie alternatívnych stavebných materiálov a prvkov v záujme zlepšovania lokálnej mikroklímy a využitia recyklovaných materiálov, technické riešenie spevnených plôch vrátane prístupovej komunikácie, ktorá umožní vsakovanie vôd z povrchového odtoku (vody z povrchového odtoku) zriadenie lokálnych vegetačných plôch, výsadba drevín a ozelenenie plôch, osadenie drobnej architektúry vrátane technických prvkov pre zlepšenie mikroklímy, osadenie nádrží na dažďovú vodu a využitie dažďovej vody (vsakovacie plochy a ďalšie). Podrobné stavebnotechnické riešenie bude predmetom ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie navrhovaných stavieb.

Objekty budú riešene ako trojpodlažne, čiastočne podpivničené so sedlovými strechami. Chaty sú rozdelené na dennú, nočnú a skladovú časť, každá s priamym vstupom na prístupovú komunikáciu.

Objektová sústava

Hlavné pozemné objekty

SO 01 – SO 15 Rekreačná chata

Konštrukčné riešenie – Nosný systém je drevená konštrukcia pozostávajúca s obvodových stien hr. 300-400 mm so zateplením v rámci konštrukcie a sústavou vnútorných drevených alebo SDK priečok. Obvodové steny suterénu budú oceľobetónové podľa návrhu statiky. Stropná doska suterénu bude z oceľobetónu, ktorá bude tvoriť základovú dosku vrchnej drevostavby.

Zakladanie - Založenie objektu je na základových pásoch v nezamrzajúcej hĺbke.

Zvislé konštrukcie – drevené sendvičové konštrukcie, drevené zrubové konštrukcie (murovane zateplene konštrukcie).

Vodorovné nosné konštrukcie – stropné dosky budú železobetónové z betónu podľa návrhu statiky. Podlahová doska suterénu ŽB monolitická na podkladnom štrkovom zhutnenom násype.

Zvislé komunikácie – Vnútorne schodisko bude riešené ako drevená konštrukcia

Strešné konštrukcie – Strecha je sedlová tvorená dreveným krovom. Krytina plechová tmavej farby.

Výplne otvorov – Vonkajšie zasklené steny, dvere a okna – konštrukcia plastová, zasklenie izolačným trojsklom. Vnútorne dvere drevene do drevených obložkových zárubní, resp. dýhovane.

Podhlľady – Sadrokartónové (variant plne doskové).

Povrchové úpravy – Vnútorne steny suterénu opatrené štukovou jemnozrnnou omietkou v kombinácii s kamenným obkladom, v hygienických zariadeniach bude keramický obklad stien do výšky 2,4 m.

SO 03 Prípojka NN

Nové vedenia NN distribučnej siete sa v intraviláne umiestňujú podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 532/ 2002 Z. z., § 4, ods. 5) zásadne pod povrch zeme (tzn., ako zemne NN káblové vedenia). V lokalite výstavby nových rekreačných chat bude vybudované nové zemné distribučné vedenie NN elektrickej energie v súlade so zásadami budovania a prevádzkovania vzdušných a káblových vedení NN Stredoslovenskej distribučnej a.s. , a v súlade s STN 73 6005, Priestorová úprava vedení. Zemné káblové distribučné vedenie NN sa bude inštalovať na základe projektovej dokumentácie pre realizáciu vyhotovenej na základe návrhu projektového a investičného oddelenia Stredoslovenskej energetiky distribúcia a.s..

SO 04 Spevnené plochy

Návrh spevnených plôch pozostáva zo spojenia samotnej novostavby rekreačných chat s návrhom spevnených komunikácií, respektíve spevnených plôch s existujúcimi komunikáciami, v tomto prípade napojenie na miestnu nespevnenú komunikáciu, respektíve na účelovú nespevnenú komunikáciu. Vjazd k rekreačným chatám je novo navrhovaný v zmysle výkresovej prílohy PD 03 – podrobná situácia. Spevnené plochy sú navrhované s krytom zo štrku s prímiesou hliny, tak aby toto zloženie zapadalo do daného územia, pričom spevnené plochy sú oddelené od zelene nespevnenou krajinou zo štrkodrvy šírky 0,25 m. Pri vjazde na pozemok sú navrhované polomery zaoblenia $R=6m$. Povrchové odvodnenie je na spevnených plochách pred objektom rekreačných chat riešené prostredníctvom priečného a pozdĺžneho sklonu voľne do terénu. Jedná sa o malé plochy, kde nie je nutné budovať resp. riešiť odvodnenie v zmysle návrhu dažďovej kanalizácie. Odvodnenie je navrhované od cesty k pozemným objektom na pozemku investora.

Vodohospodárske objekty

SO 05 Rozvody vody, nádrž na dažďovú vodu

Uloženie potrubia vodovodnej prípojky vedeného v zemi sa prevedie na lôžku z piesku /10cm/ a obsype 30 cm drťou 0 - 4mm. Na potrubie VP sa upevní vyhládavací vodič 2 x 2,5 mm CYKY a výstražná fólia.

Nádrž na dažďovú vodu o objeme 3,0 m³ bude osadená vedľa objektu každej rekreačnej chaty s napojením na vody zo strechy chaty cez filter do tejto retenčnej plastovej nádrže.

SO 06 Kanalizácia a žumpa/ČOV

Splaškové odpadové vody z rekreačných chat sa odvedú prípojkou kanalizácie z rúr PVC DN 125 do nepriepustnej akumuláčnej nádrže (žumpy). Uloženie potrubia vedeného v zemi sa prevedie na lôžku z piesku/10cm/ a obsype 30 cm drťou 0 -4mm.

Pre akumuláciu splaškových odpadových vôd sú navrhnuté nepriepustné akumulčné nádrže (žumpa 15 ks) o veľkosti 6 m³. Dažďové vody zo strechy chaty budú napojené cez filter do retenčnej plastovej nádrže o objeme 3,0 m³. Dažďovú vodu je možné používať na splachovanie WC resp. na zalievanie vegetácie (záhony). Prebytočná zachytená voda bude odvedená voľne do vsaku.

SO 07 Studňa

Studňa bude zhotovená podľa STN 73 6615 – odoberanie podzemnej vody a STN 75 5115 – studne pre individuálne zásobovanie vodou. Navrhnutá studňa má hĺbku 12,0 m,

vnútorný priemer 160 mm. Nad vrtom studne bude osadená armatúrna šachta, kde bude filter potrubia. Na šachte bude osadená PVC odvetrávacia hlavica.

Na zabezpečenie dostatočnej výdatnosti studne sa vrt buduje za pomoci centrátorov tak, aby bolo studničné potrubie centrované na stred. Medzikružie medzi stenou vrtu a studničným potrubím sa vyplňa filtračným štrkom s frakciou 2 až 16 mm (podľa hrúbky obsypu) na zabezpečenie ideálnych filtračných vlastností vrtu. Potrubím, takzvanou perforáciou potom voda vteká do studne. Studňa musí byť uzavretá dnom, aby sa zabránilo vnikaniu kalu. Po zabudovaní sa studňa vyčistí a vykoná sa krátkodobá čerpacia skúška, aby sa zistila výdatnosť studne. Poslednou fázou je odovzdanie studne s čistou vodou spolu s jej technickými parametrami Podmienkou pre využitie podzemnej vody budú výsledky analýz odobratej vody.

Vykurovanie

V rekreačných chatách je vykurovanie navrhované s využitím el. energie sálavými konvektormi. Navrhovaný vykurovací systém predstavuje lokálny systém pre každú miestnosť v objekte s nezávislým samostatným vykurovaním a je vhodný pre vykurovanie objektov s prerušovanou prevádzkou.

Príprava teplej úžitkovej vody bude pomocou batérií s elektrickým ohrevom vody, doplnkovým zdrojom tepla bude krb s výkonom max. 14 kW s krbovou vložkou a teplovzdušnými rozvodmi do jednotlivých priestorov. Na dosiahnutie energetickej triedy A0 je táto inštalácia krbu s teplovzdušnými rozvodmi nevyhnutná. Každá rekreačná chata musí mať dvojtarifný elektromerový rozvádzač, s možnosťou riadenia cez HDO. Rezervovaný výkon na el. kúrenie je odhadovaný cca 4-6,00 kW na jednu chatu a 2,00 kW na prípravu TUV.

9.Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Dôvodom novej výstavby účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu v meste Žilina, v rekreačnej časti okrsku Strážov je využiť voľnú plochu, funkčne vhodnú pre rekreáciu so zriadením moderných rekreačných objektov s akceptovaním platného Územného plánu Žilina a regulatív pre danú zónu. Návrh výstavby a urbanistická koncepcia sú determinované jestvujúcimi danosťami záujmovej lokality, predovšetkým jej tvarom, orientáciou navrhovaných pozemkov a objektov k svetovým stranám a tiež existujúcou infraštruktúrou v širšom území. Návrh rešpektuje zásadu funkčnej a architektonickej kontinuity navrhovanej výstavby s jestvujúcou zástavbou v rekreačnej časti okrsku Strážov č. 34. Lokalita nadväzuje na existujúcu technickú infraštruktúru rekreačného územia (miestna komunikácia, el. zemné vedenie, trafostanica).

Priaznivé vplyvy

Výstavba a prevádzka účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu v Žiline, mestská časť Strážov prinesie do územia vhodné funkčné využitie sprevádzané novou kvalitou prostredia a modernou prevádzkovou kvalitou s environmentálnymi riešeniami mestskej urbanizovanej krajiny. Rekreačný areál (15 rekreačných chát) s modernými oddychovými priestormi poskytne novú kvalitu v poskytovaní služieb pre individuálnu rekreáciu.

V socioekonomickej oblasti bude prínosom vznik nových pracovných príležitostí a zvýšenie ponuky a úrovne služieb pre občanov, firmy a organizácie v regióne. Navrhovaný rekreačný areál (15 rekreačných chát) svojím určením a polohou i funkčnou

náplňou vychádza z požiadaviek priestorového a funkčného využitia územia podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie.

Negatívne vplyvy

Využitie krajinného priestoru s navrhovanou funkciou v rekreačnom území okrsku Strážov č. 34 prináša do územia mierny nárast intenzity dopravy viazanej na účelové zariadenie pre individuálnu rekreáciu a s ňou súvisiace sprievodné javy, ako sú emisie a hluk z automobilovej dopravy, ktoré však vzhľadom na účel využitia a charakter blízkeho okolia nebude mať významný vplyv na obyvateľstvo v tejto mestskej časti mesta Žilina. Na základe vyhodnotenia súčasného stavu dotknutého územia a projektovaných vstupov a výstupov možno vysloviť predikciu, že navrhovaná činnosť významnou mierou nezvýši zaťaženie jednotlivých zložiek životného prostredia v území. K minimalizovaniu identifikovaných nepriaznivých javov sú navrhnuté vhodné environmentálne riešenia.

10.Celkové náklady

Predpokladaný odhad investičných nákladov na prípravu lokality a vybudovanie technickej infraštruktúry predstavuje cca 1 200 000 eur.

11.Dotknutá obec

Tab. č. 2

Názov obce	Žilina
Číslo katastrálneho územia	874604
Okres	Žilina
Číslo okresu	511

12.Dotknutý samosprávny kraj

Tab. č. 3

Žilinský samosprávny kraj

13.Dotknuté orgány

Tab. č. 4

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
Úrad Žilinského samosprávneho kraja
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline
Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Žilina, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia
Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Žilina
Okresný úrad Žilina, pozemkový a lesný odbor
Mesto Žilina

14.Povoľujúce orgány

Tab. č. 5

Mesto Žilina
Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie (vodné stavby)

15.Rezortný orgán

Tab. č. 6

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky
--

16.Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

- Územné rozhodnutie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
- Stavebné povolenie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Základný rámec environmentálnych právnych predpisov pre navrhovanú činnosť:

- zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší,
- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.
- zákon č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- vyhláška MŽP č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch,
- vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov,
- VZN mesta Žilina č. 16/2018 o odpadoch.

17.Vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice

Realizácia navrhovanej činnosti nebude vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívnemu vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

1. Charakteristika prírodného prostredia

Abiotický komplex krajiny

1.1.Geomorfológia

Regionálne geomorfologické členenie

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, 1980) zaraďujeme dotknuté územie navrhovanej činnosti na rozhranie celkov Žilinská kotlina a Súľovské vrchy:

Sústava:	Alpsko-himalájska
Podsústava:	Karpaty
Provincia:	Západné Karpaty
Subprovincia:	Vnútorne Západné Karpaty
Oblasť:	Fatransko-tatranská
Celok:	Žilinská kotlina
Oddiel:	Žilinská pahorkatina
Celok	Súľovské vrchy
Oddiel:	Manínska vrchovina

Podľa základných typov erózne-denudačného reliéfu ide na záujmovej lokalite o reliéf svahovitý s nadmorskou výškou záujmovej lokality od 351 do 368 m n.m. Územie leží vo svahu nad vodnou nádržou Hričov, železničnou traťou a diaľnicou D3. Najbližšie lokálne kóty sú Dubník (JZ – 608 m n.m.) a Dúbrava (SSZ-486 m n.m.)

Žilinská kotlina predstavuje medzihorskú tektonickú depresiu, zaradenú do sústavy považských kotlín. Povrch kotliny má rovinatý až pahorkatinný ráz. Na geomorfologickom vývoji územia, ako aj na jeho súčasnom stave sa prevažnou mierou podieľali erózne a erózne – akumulčné procesy.

Medzi najvýraznejšie geomorfologické javy zaraďujeme svahové deformácie a erózne tvary, s dôrazom na blokové deformácie, zosuvy a erózne – akumulčné tvary. Podľa hydrogeologického prieskumu (INGEO, a.s., jún 2021) sa na záujmovej lokalite nevyskytujú svahové deformácie a erózne tvary, blokové deformácie, zosuvy.

1.2.Geologická charakteristika

Dotknuté územie je súčasťou Žilinskej kotliny, ktorá je ohraničená zo západu Súľovskými vrchmi, z juhu severnou časťou Strážovských vrchov, z východu Malou Fatrou (podcelkom Lúčanská Fatra) a zo severu Kysuckou vrchovinou. Jej výplň tvoria súvrstvia vnútrokarpatského paleogénu. Súľovské vrchy sú budované predovšetkým zlepencovým vývojom a bradlovým pásom, severné výbežky Strážovských vrchov sedimentami chočského a krížňanského príkrovu. Malá Fatra má kryštalické jadro tvorené kryštalickými bridlicami a granitoidnými horninami. Zo strany Žilinskej kotliny ho lemuje mladopaleozoický a mezozoický obal (perm, obalové mezozoikum a krížňanská jednotka). Z geologického hľadiska popisovanú oblasť budujú útvary centrálno-karpatského paleogénu a kvartéru Charakteristickým rysom rajónu (Sf) je striedanie psamitických a

psefitických hornín, ktoré vystupujú vo vrstvách a laviciach rôznej hrúbky od niekoľko cm až do max. 1 m až 2 m. Pokryvné útvary sa tu vyskytujú vo forme eluviálnych sedimentov a produktov svahového zvetrávania deluviálne sedimenty).

Paleogénne horniny nachádzajúce sa v predmetnom území sú zastúpené prevažne ílovcovými horninami s polohami pieskovcov (prípadne i zlepcov alebo karbonátov) s flyšovým vývojom. Ílovcové, prachovcové a slieňovcové horniny majú výraznú prevahu nad ostatnými horninami (pieskovecami a zlepcami).

Kvartér širšieho okolia je zastúpený riečnymi sedimentmi, ktoré vznikajú eróziou a následnou sedimentáciou riek a potokov v holocéne a pleistocéne – hliny a štrky.

Územie mestskej časti Strážov je budované najmä druhohornými útvarmi (mezozoikum) a útvarmi spodných treťohôr (paleogén), ktoré sú pokryté kvartérnymi sedimentmi.

V predkvartérnom podloží sú zastúpené prevažne ílovcové a slieňovcové horniny s polohami pieskovcov (prípadne i zlepcov alebo karbonátov) s flyšoidným vývojom. Ílovcové, prachovcové a slieňovcové horniny majú výraznú prevahu nad ostatnými horninami (pieskovecami a zlepcami). Na stavbe územia Strážov sa teda podieľajú najmä horniny bradlového pásma. V južnej časti katastrálneho územia Strážov je toto bradlové pásmo reprezentované morfológicky výraznými prvkami kysuckej jednotky. Najjužnejšie sa vyskytujú pieskovce a slieňe uhrovskeho a nimnického súvrstvia veku alb - starší cenoman. Tieto horniny sú miestami prerušované zlepcami s exotickými obliakmi upohlavského súvrstvia a pieskami považskobystrického súvrstvia. Flyš menšieho rozsahu je reprezentovaný pieskovecami, slieňami a bridlicami s polohami exotických zlepcov.

Kvartérny pokryv je zastúpený produktmi zvetrávania podložných, zväčša paleogénnych hornín, tzv. eluviálnymi, proluviálnymi a deluviálnymi uloženinami. Charakteristické sú predovšetkým pre riečne terasy Váhu. Vrchné terasy sú reprezentované fluvialnými a piesčitými štrkami. V stredných terasách sa vyskytujú fluvialne piesčité štrky miestami s pokryvom spraši a sprašových hĺn. Niva rieky a nízka terasa je budovaná najmä wurmskými fluvialnými piesčitými štrkami dnovej akumulácie. Blízke povodie Váhu je lemované proluviálnymi a piesčitými hlinami vyšších nivných náplavových kužeľov a deluviálno-proluviálnymi hlinitými štrkami. Vek týchto hornín sa stratigraficky odhaduje na pleistocén až holocén.

1.3. Inžinierskogeologická charakteristika

Dotknuté územie patrí z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie Západných Karpát (M. Matula, 1986) do regiónu karpatského flyša, oblasti vnútrhorských kotlín – 53 Žilinská kotlina. Horninové zloženie zastupuje súľovský paleogén svojim domanižským flyšovým súvrstím a štvrtohorné sedimenty. Spodná časť súľovského paleogénu je tvorená bazálnymi transgresívnymi zlepcami, označovanými v literatúre ako súľovské (najvrchnejší paleocén – spodný lutét). V jeho nadloží je vyvinuté domanižské súvrstvie veku stredný eocén, ktoré je tu dominantnou faciou. Jedná sa o rôzne flyšové usadeniny, hlavne však o slieňe, ílovce, piesčité vápence, pieskovce a zlepence.

Geologická stavba územia je tvorená deluviálnymi sedimentami uloženými na nimnickom súvrství bradlového pásma. Povrchovú vrstvu deluviálnych sedimentov tvoria litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny. V blízkom okolí sa nachádzajú zosuvné územia. Hrúbka kvartérneho pokryvu je 0,0 -0,2 m. Podložie kvartéru tvorí nimnické súvrstvie bradlového

pásma, je to flyšové súvrstvie s prevahou slieňov. Strop súvrstvia v podloží deluvií môže byť silne porušený, čo je pozitívny fakt z hľadiska obehu a akumulovania podzemnej vody.

Ložiská nerastných surovín

Okres Žilina z hľadiska kvantitily disponuje veľkým surovinovým potenciálom.

Zo surovinových zdrojov okresu majú najväčší praktický význam nerudné suroviny, a z nich najpočetnejšie sú zastúpené stavebné suroviny. Predstavujú ich dolomity a vápence, cementárske suroviny, stavebný a dekoračný kameň, štrkopiesky a tehliarske suroviny.

Ložiská dolomitov sa nachádzajú v chočskej jednotke čiernovážskej sekvencie Strážovských vrchov a Malej Fatry. Poväčšine sú bielosivej farby, masívne, nevrstevnaté, rozpadavé na dolomitový štrk a piesok. Majú stabilné zloženie hlavných zložiek - CaO a MgO.

Ložiská vápencov sa vyskytujú v Malej Fatre a v rajeckoteplíckom ostrove. Najvýznamnejšie ložisko je Stráňavy - Polom, kde surovinu tvoria stredotriasové vápence križňanského príkrovu (tmavosivé, gutensteinského typu) s vložkami dolomitov a dolomitických vápencov. Rovnaký charakter majú aj stredotriasové vápence chočského príkrovu (kolísavé zastúpenie CaO a MgO) aj na ložisku Lietavská Svinná. Ložisko Lietavská Lúčka tvoria ílovité vápence a slieňe spodnej kriedy križňanskej jednotky.

Jediným ložiskom dekoračného kameňa v rámci celého severného Slovenska je ložisko Považský Chlmec - Všivák, kde surovinu tvoria polymiktné, exotické zlepenec bradlového pásma.

Ako stavebný kameň sa v okrese využívajú len sedimentárne horniny. Ide hlavne o dolomity a vápence križňanskej a chočskej jednotky Strážovských vrchov a Malej Fatry. Podradnejšie zastúpenie majú pieskovce račianskej jednotky magurského flyša a piesčité vápence centrálno-karpatského paleogénu. Dominujúce postavenie má dolomit chočskej jednotky Strážovských vrchov, budujúci ložisko Veľká Čierna - Baranová, ktoré je v súčasnosti jediným producentom tejto suroviny v okrese. Okrem neho sa v oblasti nachádza množstvo menších lomov, ktoré sú vzhľadom k útlmu v stavebníctve opustené.

Z výhradných ložísk tehliarskej suroviny sa na území okresu vyskytujú dve - Bytčica a Bánová, s rovnakou geologickou pozíciou - väzbou suroviny na podložný ílovitý centrálno-karpatský paleogén a nadložné kvartérne spraše. Surovina sa v súčasnosti neťaží, ale reprezentuje produkt vhodný na výrobu najnáročnejších tehliarskych výrobkov.

Štrkopieskové ložiská umiestnené v náplavách Váhu a Rajčanky.

Tab.č. 7 Prehľad výhradných ložísk nerastov v okrese Žilina

Katastrál. územie	Názov ložiska	Druh nerastu	Zásoby v tis.m ³ (tis.t)	Roč.ťaž. v tis.m ³ (tis.t)
Pov.Chlmec	Pov.Chlmec - Všivák	zlepenec	1 442 Z3	0
Bánová	Bánová - Dúbravy	tehliarska surovina	6 396 C2	0
Bytčica	Bytčica - Žilina	tehliarska surovina	2 317 ABC1 378 C2	0

(Zdroj: ÚPN VÚC Žilinského kraja)

Tab. č. 8 Prehľad ložísk nevyhradených nerastov v okrese Žilina

Katastrál. územie	Názov ložiska	Druh nerastu	Zásoby lož. v tis m ³ (tis t)	Ročná ťažba v tis m ³ (tis t)
Varín	Varín	štrkopiesky a piesky	852 C2	0
Bánová	Bánová	štrkopiesky a piesky	1 265 C2	0
Gbeľany	Gbeľany	štrkopiesky a piesky	4 509 C2	0
Strečno	Strečno - Žilina	štrkopiesky a piesky	2 794 C2	0

(Zdroj: ÚPN VÚC Žilinského kraja)

Na základe charakteristiky širšieho územia a geologickej stavby záujmovej lokality možno konštatovať, že v dotknutom území sa nevyskytujú ložiská nerastných surovín.

1.4. Geodynamické javy

Geodynamická stavba, členitosť terénu a vysoký úhrn zrážok podmienili vznik a vývoj viacerých geodynamických javov. Z exogénnych geodynamických javov v širšom záujmovom území sú najviac rozšírené svahové deformácie a erózia.

Svahové poruchy postihujú hlavne mocnejšie polohy pokryvných deluviálnych sedimentov nachádzajúcich sa na exponovaných svahoch s výskytom hladiny podzemnej vody a procesom bočnej erózie povrchovými tokmi. Sú zastúpené prevažne plošnými a prúdovými zosuvmi. Miestami sa vyskytujú aj blokové deformácie pevnejších pieskovcov uložených na plastickejšom ílovcovom podklade. V povrchových polohách sa na svahoch často prejavuje zliezanie hlinito-kamenitých sutí. Fluviálna erózia a svahové procesy sa vyskytujú predovšetkým v koryte rieky Váh (staré koryto rieky). V morfológicky členitej svahovitej oblasti vyčleňujeme rajón málo stabilného územia s výskytom zosúvných území. Podľa hydrogeologického prieskumu (INGEO, a.s., jún 2021) sa na záujmovej lokalite nevyskytujú svahové deformácie a erózne tvary, blokové deformácie, zosuvy. Svahové deformácie sú registrované (register svahových deformácií) v širšom okolí záujmovej lokality, mimo rekreačné územie Švabov vršek.

K najvýznamnejším endogénnym javom patria tektonické pohyby a zemetrasenia.

Územie Slovenska sa rozdeľuje do zdrojových oblasti seizmického rizika, ktoré sú stanovené podľa stupňa minimálneho lokálneho rizika, pričom sa riziko v jednej oblasti predpokladá ako konštantné.

Podľa STN EN 1998-1, jej národnej prílohy a zmeny národnej prílohy z roku 2010, sa dotknuté územie z hľadiska vplyvu lokálnych vlastností podložia na seizmický pohyb zaraďuje v zmysle čl. 3.1.2 citovanej normy do kategórie A so súčiniteľom podložia podľa tab. NB.5.1 národnej prílohy $S = 1,0$. Dotknuté územie navrhovanej činnosti sa nachádza v oblasti veľmi nízkej seizmicity.

1.5.Klimatická charakteristika

Z hľadiska makroklimatickej klasifikácie patrí dotknuté územie navrhovanej činnosti do oblasti mierne teplej (počet letných dní do 50), podoblasti vlhkej ($I_z = 60-120$) až veľmi vlhkej ($I_z = 120$ -viac), okrsku - mierne teplý, vlhký - veľmi vlhký, s chladnou alebo studenou zimou, údolný.

Klimatickogeografické typy: krajina z kotlinovou klímou (krajinný priestor na juh od rieky Váh).

Teplotné pomery

Na základe dlhodobých pozorovaní SHMÚ Žilinská kotlina patrí do mierne teplej klimatickej oblasti. Priemerné ročné teploty vzduchu sa tu pohybujú v rozsahu 6,7-8,2°C. Trend rastu priemerných ročných teplôt vzduchu sa prejavil v posledných desaťročiach a najmä v posledných 15 rokoch. Najvýraznejší rast teploty vzduchu bol v januári až marci, v máji a v júni až auguste. V januári priemerná mesačná teplota vzduchu sa v predmetnom území pohybuje v rozsahu -3,5 až -4,6 °C. Za posledných 15 rokov boli tieto hodnoty o 1,3 až 1,6 °C väčšie. V zimnom polroku sa v tejto oblasti vyskytuje v priemere 35-40 ľadových dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu klesá pod 0 °C a 125-138 mrazových dní, v ktorých minimálna teplota vzduchu klesá pod 0 °C.

Tab. č. 9 Priemerná mesačná teplota vzduchu v °C (1993 – 2007) v stanici Žilina

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
priemer	-2,6	-1,0	2,7	8,6	13,9	16,6	18,4	17,7	13,2	8,8	3,5	-1,5	8,2

(Zdroj: SHMÚ)

Zrážkové pomery

Na základe dlhodobého monitorovania sa priemerný ročný úhrn zrážok pohybuje v rozmedzí 743 – 789 mm. Priemerný ročný počet dní so zrážkami 1 mm a viac v období s výskytom teplôt nad 0 °C je v rozmedzí 113,7 – 121,6 dňa. V zimných mesiacoch sa rozsah pohybuje v rozmedzí 55,6-57,3 dňa. Priemerný počet dní v roku so snehovou pokrývkou sa pohybuje v rozmedzí 60-80 dní.

Tab. č.10 Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm (1995 – 2004) v stanici Žilina

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	priemer
priemer	38,1	42,5	46,9	55,2	74,7	103,9	136,0	63,0	80,5	61,8	55,6	36,8	66,24

(Zdroj: SHMÚ)

Častým javom je pre posudzované územie výskyt hmľ, ktorý je štatisticky zdokumentovaný v tabuľke č. 11. Hmly sa vytvárajú vo zvýšenej miere v jesennom a zimnom období, najmä počas noci a k ich rozrušovaniu dochádza v skorých dopoludňajších hodinách.

Tab. č.11 Priemerný počet dní s hmlou pri dohľadnosti menšej ako 1 km (1951 – 1980) v stanici Žilina

MJ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
dni	9,3	5,9	7,4	3,0	2,7	2,8	3,2	6,0	11,9	10,7	8,1	9,2	80,2

(Zdroj: SHMÚ)

Snehová pokrývka sa v údolnom území vytvára v priemere od polovice novembra a udržiava sa v priemere do konca marca. Trvanie snehovej pokrývky je občas prerušované a tak k jej trvalému výskytu dochádza v oblasti Žiliny v priemere v 65-75 dňoch. Trvanie snehovej pokrývky je v posledných rokoch kratšie a jej priemerné výšky nižšie. Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrchole zimy dosahujú od južných k severným oblastiam 15-30 cm a maximálne výšky snehovej pokrývky od 65 až do 90 cm.

Tab. č.12 Priemerný počet dní so snehom v cm (1971 – 2000) v stanici Žilina

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
priemer	20,3	17,4	6,3	0,7	-	-	-	-	-	0,1	5,3	13,8	63,9

(Zdroj: SHMÚ)

Veterné pomery

Dlhodobá veterná situácia je ovplyvňovaná celkovou cirkuláciou vzduchu v miernom pásme a v nižších vrstvách reliéfom a vegetáciou.

Na základe údajov SHMÚ sú v širšom okolí záujmovej lokality nevhodné rozptylové podmienky emisií charakterizované veľkou početnosťou stavov bezvetria a malých rýchlostí vetra do 1,0-2,0 m/s - ich početnosť je až 27 % týchto situácií v roku, z toho 33-50% je bezvetrie až veľmi slabý vietor do rýchlosti 1 m/s. Celková ventilovanosť Žilinskej kotliny je slabá. Slabé prevetrávanie je znásobované častými inverznými stavmi atmosféry, ktoré zabráňujú rozptylu emisií škodlivých látok vo vyšších vrstvách atmosféry a pri ktorých sú tieto koncentrované v prízemnej vrstve ovzdušia. Inverzie sa vyskytujú hlavne vo večerných a nočných hodinách najmä na jeseň a v zime. Počet dní s inverzným stavom, pri ktorom je hrúbka inverznej vrstvy 300 – 400 m, je v Žilinskej kotline do 100 dní v roku (údaj SHMÚ).

Prevládajúce prúdenie vzduchu v Žilinskej kotline je v smere sever - juh.

Tab. č.13 Priemerná rýchlosť vetra v m.s⁻¹ za rok (1971 – 2000)

MJ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
m/s	1,3	1,5	1,6	1,8	1,5	1,5	1,4	1,2	1,2	1,0	1,4	1,4	1,4

(Zdroj: SHMÚ)

Tab. č.14 Priemerná rýchlosť vetra v m.s⁻¹ za rok (1993 – 2007)

MJ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
m/s	1,5	1,7	1,5	1,9	1,4	1,6	1,5	1,3	1,2	1,2	1,6	1,3	1,5

(Zdroj: SHMÚ)

Tab. č.15 Častosť jednotlivých smerov vetra a bezvetria v % (1971 – 2000)

MJ	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
%	12,7	4,8	3,5	5,6	13,0	10,6	7,2	10,4	32,2

(Zdroj: SHMÚ)

Tab. č.16 Častosť jednotlivých smerov vetra a bezvetria v % (1993 – 2007)

MJ	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
%	6,5	5,0	3,8	5,1	15,2	8,3	6,4	17,7	32,0

(Zdroj: SHMÚ)

V období za rok sa najväčšia veternosť vyskytuje v mesiacoch marec, apríl. V krátkodobých intervaloch sa vyskytuje silná veternosť max. 130 km/h, priemerne 13-16 dní v roku. Najmenšia veternosť v období za rok sa vyskytuje v mesiacoch august, september, október.

1.6.Pôda

Z hľadiska pôdno-ekologických oblastí dotknuté územie patrí do oblasti – Západných Karpát do regiónu karpatského flyša, oblasti vnútrhorských kotlín – Žilinská kotlina. Situovanie lokality do podoblasti kotlín (Žilinská kotlina), je možné dokumentovať charakteristikou zastúpených pôdno-ekologických jednotiek.

Vznik, vývoj a vlastnosti pôd určujú pôdotvorné činitele, ktoré možno rozdeliť na pôdotvorné faktory ako sú hornina, klíma, organizmy a pôdotvorné podmienky medzi, ktoré zaraďujeme reliéf a vek. Z hľadiska charakterizovania pôdných pomerov záujmovej lokality je teda potrebné vychádzať zo širšieho záberu územia.

V dotknutom území sa vyskytuje pôdny typ – kambizeme typické (KM) na flyši, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké.

Kambizeme (KM) sú najrozšírenejším pôdnym typom. Podľa staršieho názvu ide o hnedé pôdy.

Základná charakteristika kambizeme typickej (KM):

Sú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom, pod ktorým je vyluhovaný eluviálny horizont a hlboký B horizont s výrazným oglejením, ktoré sa vyskytuje aj v eluviálnom horizonte. Celý profil je sezónne výrazne prevlhčený v dôsledku nízkej priepustnosti B horizontu pre vodu. Subtypy: typické, luvizemné s menej intenzívnym oglejením.

Situovanie dotknutého územia do podoblasti je možné dokumentovať charakteristikou zastúpenej hlavnej pôdno-ekologickej jednotky vyskytujúcej sa poľnohospodárskej pôdy (BPEJ: 0782872) v klimatickom regióne 07 s mierne teplou, mierne vlhkou klímou.

Tab.č.17 Charakteristika klimatických regiónov pre: BPEJ 0782872

Kód	Charakteristika regiónu	Suma priemerných teplôt nad 10 °C	Počet dní s teplotou nad 5°C (dni)	Klimatický ukazovateľ zavlaženia (k VI.-VIII.) V mm	Priemerná teplota vzduchu v januári (°C)	Priemerná teplota vzduchu za veget. obd. (IV. –IX.) (°C)
07	Mierne teplý, mierne vlhký	2500-2200	215	100-0	-2-5	13-15

Tab. č.18 Charakteristika hlavnej pôdnej jednotky (HPJ) pre BPEJ: 0782872

Kód HPJ	Charakteristika hlavnej pôdnej jednotky
82	KM – kambizeme typické na flyši, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké

Tab. č.19 Charakteristika svahovitosti a expozície pre BPEJ: 0782872

Kód	Názov kategórie	Označenie kategórie
5	17° – 25°	Príkry svah

Tab. č.20 Charakteristika skeletovitosti a hĺbky pôdy pre BPEJ: 0782872

Kód	Komplexné vyjadrenie skeletovitosti		Charakteristika
0	$\frac{0}{0 - \check{S}1}$	Sk 0	Pôdy bez skeletu (obsah skeletu o 10%)
1	$\frac{0 - \check{S}1 (K1)}{K1 - \check{S}1 (\check{S}2)}$	Sk 1	Slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu 10 až 25%)

Tab. č.21 Charakteristika zrnitosti pôdy pre BPEJ: 0782872

Kód	Obsah častíc I. kategórie v %	Označenie druhu pôdy (podľa Nováka)	Názov z hľadiska obrábateľnosti
2	30 - 45	hlinitá	Stredne ťažké pôdy - s

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako zastavaná plocha a nádvorie, orná pôda, ostatná plocha. Pozemky, na ktorých sa navrhuje činnosť výstavby rekreačných chat, sú situované v katastrálnom území Strážov mimo zastavaného územia obce k 1.1.1990, z hľadiska druhu ide o trvalý trávnatý porast, ornú pôdu a ostatnú plochu.

1.7. Hydrologická charakteristika

Povrchové vody

Z hľadiska širších vzťahov dotknuté územie prislúcha do úmoria Čierneho mora a do základného povodia 4-21 rieky Váh, ktorá preteká od lokality severne vo vzdialenosti približne 350 m v smere S-SZ, resp. vteká do vodnej nádrže Hričov. Ďalej vodný tok tečie v smere na JZ. Vo vzdialenosti cca 150 m od koryta Váhu preteká derivačný kanál Vážskej kaskády. Samotným územím, kde je navrhovaná výstavba rekreačných chat nie je trasovaný žiadny vodný tok a tiež sa tu nenachádzajú stojaté povrchové vody. Najbližšia vodomerná stanica na vodnom toku Váh s dlhodobým sledovaním prietokov je Strečno rkm 266,4.

Tab. č.22 Prietoky zaznamenané vo vodomernej stanici Strečno-Váh za rok 2002

Stanica - tok	$Q_{r2002} (m^3.s^{-1})$	$Q_{max2002} (m^3.s^{-1})$	$Q_{min2002} (m^3.s^{-1})$
Strečno - Váh	89,250	343,000	32,000

(SHMÚ 2003)

Dotknuté územie patrí do vrchovinovo-nížinnej oblasti, s dažďovo-snehovým režimom odtoku, s akumuláciou vôd v období december až február (Atlas krajiny 2002). Najvyššie vodnosti sú viazané na topenie snehov a pripadajú na mesiace marec až apríl, pričom najvyššia hodnota priemerného mesačného prietoku je viazaná na mesiac marec. Najnižšia hodnota priemerného mesačného prietoku sa viaže na september. Podružne zvýšenia vodnosti v priebehu leta, koncom jesene a začiatkom zimy vznikajú v dôsledku výdatných búrok a dažďov.

Prevažná časť vodnatosti Váhu preteká v úsekoch vážskych kaskád v ich derivačných kanáloch. V dotknutom území je vodný tok Váhu súčasťou vodnej nádrže Hričov. Za hrádzou vodnej nádrže Hričov vodný tok pokračuje na severnej strane derivačným kanálom Vážskej kaskády - Hričovský kanál a na južnej strane korytom rieky Váh.

Podzemné vody

Z hydrologického hľadiska patrí dotknuté územie do povodia Dolný Váh I (základné povodie 4 - 21 - 07). Vodárensky najvýznamnejšími hydrogeologickými rajónmi v tomto povodí sú: MP 034 – paleogén a mezozoikum bradlového pásma Súľovských vrchov a Podmanínskej pahorkatiny, ktorý je tvorený prevažne málo zvodnenými nepriepustnými horninami vrchnej kriedy až paleogénu, čo zabraňuje sústredeniu významnejších množstiev podzemných vôd. Z hľadiska zásob podzemných vôd je toto územie málo priaznivé. Bradlá sú odvodňované prameňmi s výdatnosťou do 1,0 l/s, výnimočne, v prípade väčších rozlôh zvodnených súvrství, výdatnosť prameňov kolíše od 0,1 do 40,0 l/s. Výnimku tvorí bradlo jury a kriedy v oblasti Manína, ktoré vďaka priaznivej tektonickej pozícii sústreďuje vo vývere na svojom okraji využiteľné zásoby podzemných vôd v množstve 80, 0 l/s.

M 035 – mezozoikum severnej časti Strážovských vrchov - tvoria vápence a dolomity strážovského príkrovu. Bazálne karbonatické zlepenice paleogénu v okolí Domaniže sú dobre priepustné. V okolí Domaniže sú využívané vodné zdroje: Sádočné, Blatnica, Hodoň a Čertova Skala. Celkové dokumentované využiteľné zdroje v celej hydrogeologickej štruktúre vyčíslené na základe hydrogeologických prieskumov Šalagu (1974,1985), Šalagovej (1981) a materiálu SHMÚ dosahujú až 1000 l/s. Takmer všetky zdroje sú zachytené a využívané, alebo sú v štádiu zachytávania pre jednotlivé skupinovú vodovody alebo obce. Hydrogeologické pomery územia sú silne ovplyvnené výstavbou vážskych vodných diel. Následkom sú poklesnuté hladiny podzemných vôd v okolí hlbšie zarezaných korýt povrchových tokov. Aj nízke stavy v starých korytách majú vplyv na zvýšenie drenážneho účinku a zníženie infiltrácie. Využiteľné zásoby podzemných vôd dosahujú asi 600 l.s⁻¹ (Pospíšil a kol. 1991).

Zdroje podzemných vôd využívané na účely zásobovania obyvateľstva pitnou alebo úžitkovou vodou sa na záujmovej lokalite nevyskytujú.

Podľa hydrogeologického prieskumu (INGEO, a.s., jún 2021) boli pre projektovanie zabezpečenia zdroja podzemnej vody vyhodnotené tieto závery:

- hĺbka vrtanej studne do 10 – 15 m,
- priemer zabudovania – 160 m,
- predpokladaný geologický profil 0,0 – 2,0 m deluviálne svahoviny a sutiny,
2,0 – 15,0 m porušené slieň,
- predpokladaná hĺbka hladiny podzemnej vody – 4 m p.t.,
- predpokladané čerpané množstvo – do 0,05 l/s.

Očakávaná mineralizácia podzemnej vody je okolo 400 mg/l, typ chemického zloženia kalciumhydrogénuhličitanový.

V dotknutom území potencionálnym kolektorom podzemnej vody je vrstva kvartérnych deluviálnych sedimentov, na styku s nerovnomerne porušeniu najvrchnejšou vrstvou podložných slieňov. Súvrstvie slieňov ako celok, z regionálneho hydrogeologického hľadiska predstavuje izolátor pre prúdenie a akumuláciu podzemných vôd. Prostredie má puklinovú priepustnosť.

Vodné plochy

Priamo na záujmovej lokalite sa nevyskytujú vodné plochy. V smere na SV, vo vzdialenosti cca 340 m od záujmovej lokality, sa na vodnom toku Váh nachádza vodná nádrž Hričov, ktorá plní najmä funkciu ochrany územia pred povodňami, funkciu výroby elektrickej energie a funkciu rekreačnú.

Priehrada a funkčný objekt riešený na spôsob hate vytvárajú nádrž s celkovým objemom 8,467 mil. m³. Dĺžka vzdutia nádrže je 6,0 km a maximálna zatopená plocha je 2,53 km².

Osobitné vody (vody, ktoré sú vyhlásené za prírodné liečivé zdroje a za prírodné zdroje minerálnych vôd).

Na záujmovej lokalite a v jej okolí sa osobitné vody nevyskytujú.

Vodohospodársky chránené územia

Záujmová lokalita sa nachádza v rekreačnej zóne mesta Žilina, mestskej časti Strážov a nezasahuje do vodohospodársky chráneného územia alebo ochranných pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov.

Vodárenské toky

Dotknutým územím navrhovanej činnosti nepreteká vodohospodársky významný vodný tok, alebo vodárensky tok podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov. V širšom území sa nachádza vodohospodársky významný tok Váh. Vodný tok je od záujmovej lokality vzdialený S-SZ smerom približne cca 1,8 km.

Citlivé a zraniteľné oblasti

Zraniteľné oblasti sú poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Podľa nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti je záujmová lokalita situovaná mimo citlivé a zraniteľné oblasti.

Biotický komplex krajiny

1.8. Rastlinstvo

Podľa fyto geografického členenia patrí dotknuté územie do stredoeurópskej fyto geografickej provincie, oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry, okresu Súľovské vrchy, podokresu Manínska vrchovina.

Dotknuté územie sa rozprestiera v bukovej zóne v oblasti rastlinstva na kryštálicko-druhohorných horninách.

Z hľadiska rekonštruovanej vegetácie v území prevažujú vápnomilné bukové a borovicové lesy a kvetnaté bučiny. Pôvodný vegetačný kryt daného územia podľa mapy potencionálnej prirodzenej vegetácie (Maglocký, 2002, Atlas krajiny), ktorá znázorňuje potenciálnu vegetáciu tvorili na aluviálnych naplaveninách Váhu spoločenstvá jelšových lesov *Alnetum glutinosae*, *Aegopodio-Alnetum glutinosae*, *Salicion triandrae* p. p., *Salicion eleagni*. Svahy pokrývali vápnomilné bukové a borovicové lesy a kvetnaté bučiny. Pôvodná vegetačná pokrývka bola už v počiatoch osídlenia územia odstránená je nahradená sekundárnymi drevinnými a lúčnymi spoločenstvami a poľnohospodárskou pôdou. Dotknuté územie sa nachádza v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, lokalita Švábov vršek v rekreačno-lesnej krajine, mimo zastavaného územia mesta, v kontakte s existujúcimi rekreačnými chatami. Záujmová lokalita zo severu hraničí s plochami individuálnej rekreácie. Z východnej strany lokalita hraničí s miestnou komunikáciou. Zo západnej až juhozápadnej strany záujmovú lokalitu ohraničuje lesný porast JPRL 150 (LC Dubeň).

Súčasný vegetačný kryt

Súčasná vegetácia v území je značne pozmenená. Priamo v nížinných a pahorkatinných polohách sa vyskytujú viac druhov ruderalne a celkový výskyt jednotlivých taxónov je silne ovplyvňovaný človekom. V dotknutom území dominujú lesné ekosystémy a urbánne geoeosystémy. Prirodzené spoločenstvá majú väčšie zastúpenie len v okolí toku Váh a vodnej nádrže Hričov.

Na dotknutom území sa vyskytujú biotopy:

Kriačiny a skupiny stromov mimo lesa

Spoločenstvá krovín sú prevažne prechodnými, prípadne lemovými („náhradnými“) zväčša sekundárnymi spoločenstvami opustených poľnohospodárskych plôch. Sukcesie tvoria ekotóny rôznej šírky, na rozhraní lesov a pasienkových spoločenstiev.

V porastoch krovín sa často vyskytuje vrba rakyta (*Salix caprea*), vrba sliezka (*Salix silesiaca*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*), ruže (*Rosa sp.*), ostružiny (*Rubus sp.*). V bylinnom podrade sú najčastejšie kyprina úzkolistá (*Epilobium angustifolium*) zemolez čierny (*Lonicera nigra*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), pakost smradľavý (*Geranium robertianum*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), pľúcnik lekársky (*Pulmonaria officinalis*), kopytník európsky (*Asarum europaeum*), žltuška orlíčkolistá (*Thalictrum aquilegifolium*), nevädza mäkká (*Cyanus mollis*), iskerník platanolistý (*Ranunculus platanifolius*), knotovka červená (*Melandrium rubrum*), kyprina úzkolistá (*Chamaerion angustifolium*).

Prímesou krovitých spoločenstiev, lemov a porastových plášťov sú samozrejme aj lesné a nelesné dreviny, smrek obyčajný (*Picea abies*), ktorý v strednej až zadnej časti záujmovej lokality dominuje, smrekovec opadavý (*Larix decidua*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), lemové spoločenstvá okolo rekreačných objektov, jelša sivá (*Alnus incana*), breza biela (*Betula pubescens*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*) a iné dreviny.

Do skladby lemových spoločenstiev sa veľmi často dostávajú a prenikajú zo sídiel a rekreačných osád aj nepôvodné (introdukované) a invázne druhy rastlín (byliny a dreviny).

Na záujmovej lokalite, kde je plánovaná výstavba rekreačných chát, bol v mimo vegetačnom období roku 2021 vykonaný výrub drevín rastúcich mimo lesa na základe súhlasu Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP3-2021/014285-005/Bre zo dňa 23.4.2021. Dôvodom k výrubu drevín bolo dlhodobé neudržiavanie pozemkov a sekundárna sukcesia náletovými drevinami.

Biotopy lesov

Zo západnej až juhozápadnej strany je záujmová lokalita obklopená lesným hospodárskym celkom Dubeň (JPRL 150) s drevinami hrab (60%), v menšom zastúpení buk (25%), javor a smrek (vek porastu 45 rokov, lesy s prevládajúcou funkciou produkcie dreva).

Lesné porasty v okolí záujmovej lokality majú charakter hospodárskeho lesa, ktorý je však ovplyvňovaný činnosťou človeka: individuálna rekreácia s rekreačnými objektmi.

Biotop vykazujúci prvky synantropnej vegetácie:

Tento biotop v dotknutom území je sústavne ovplyvňovaný ľudskou činnosťou. Vegetácia v bezprostrednom okolí rekreačných objektov vykazuje na viacerých lokalitách prvky synantropnej vegetácie a to zastúpením viacerých typicky synantropných druhov rastlín, vykazujúcich širokú ekologickú valenciu. Vyskytuje sa tu vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), mrlík sp. (*Chenopodium* sp.), králik obyčajný (*Chrysanthemum vulgare*), kostihoj lekársky (*Symphytum officinalis*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), žihlava dvojdomá (*Urtica dioica*), pastierska kapsička (*Capsella bursa-pastoris*), skorocel prostredný (*Plantago media*).

1.9. Živočíšstvo

Zo zoogeografického hľadiska fauna dotknutého územia prináleží podľa limnického biocyklu do pontokaspickej provincie, hornovážskeho okresu. Podľa zoogeografického členenia terestrický biocyklus fauna dotknutého územia prináleží do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku (Atlas krajiny SR, 2002).

Súčasný druhový zloženie živočíšstva je dôsledkom geografickej polohy, geologického zloženia, klimatických a vegetačných pomerov, ktoré v minulosti, ale aj v súčasnosti formovali vývoj a zloženie jednotlivých zoocenóz. K prírodným faktorom pristupuje v sledovanom území vplyv hospodárskej činnosti človeka a silný urbanizačný tlak.

Z hľadiska výskytu jednotlivých spoločenstiev je pre širšie územie charakteristická fauna riek a ich brehov a vodných nádrží, fauna polí a lúk, okrajov, ciest a železníc s výskytom drobných cicavcov, hmyzu, pôdných organizmov a vtákov. V sídelnom útvere Strážov a jeho blízkom okolí sa vyskytuje charakteristická fauna urbanizovaného územia a mozaiky prídumových záhrad a záhumienkov. Druhovú pestrosť živočíchov v urbanizovanom prostredí je obmedzená vplyvom fragmentácie biotopov a činnosťou človeka.

Na dotknutom území je možné identifikovať biotopy:

Biotopy lesov a nelesnej drevinnej vegetácie

Reprezentujú ich zvyšky lesov a nelesnej drevinnej vegetácie. Z hľadiska ich významnosti ich hodnotíme najvyššie, pretože poskytujú úkryt a hniezdne, resp. reprodukčné možnosti pre rozhodujúci počet druhov fauny. Rozptýlená nelesná vegetácia je významná najmä pre rôzne druhy hmyzu. Charakteristické sú vtáky viazané na kroviny, napr. penice (*Sylvia sp.*), strakoše (*Lanius sp.*), červienky (*Erithacus rubecula*), drozd čierny (*Turdus erula*), prhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola torquata*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*).

Les je útočiskom lovej zveri – srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jelen obýčajný (*Cervus elaphus*), diviak (*Sus scrofa*), liška (*Vulpes vulpes*) a ostatných druhov divej zveri, ako je kuna hôrna (*Matres matres*), tchor obýčajný (*Putorius putorius*), z vtákov je to vlha obýčajná, (*Oriolus oriolus*), kukučka obýčajná (*Cuculus canorus*), slávik červienka (*Erithacus rubecula*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), pinka lesná (*Fringila coelebs*). Veľké šelmy medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk (*Canis lupus*), rys ostrovid (*Lynx lynx*).

Veľké šelmy (medveď hnedý, vlk, rys ostrovid) sa v území nevyskytujú (nevhodné podmienky z dôvodu antropického tlaku na krajinu – blízkosť ľudských sídiel, vyrušovanie, fragmentácia biotopov).

Biotopy ľudských sídiel

Z hniezdičov viazaných priamo na ľudské stavby sa vyskytujú: hrdlička chichotvá (*Streptopelia decaocto*), plamienka driemavá (*Tyto alba*), kuvik obýčajný (*Athene noctua*), dážďovník obýčajný (*Apus apus*), belorítka obýčajná (*Delichon urbica*), lastovička obýčajná (*Hirundo rustica*), žltochvost domový (*Phoenicurus achrucos*), vrabec domový (*Passer domesticus*), trasochvost biely (*Motacilla alba*). Ostatné druhy, napr. krutihlav obýčajný (*Jynx torquilla*), žlna zelená (*Picus viridis*), d'ateľ veľký (*Dendrocarpus major*), sýkorka veľká (*Parus major*), brhlík obýčajný (*Sitta europaea*), Penica čiernohlavá (*Silvia atricapilla*), kanárik poľný (*Serinus serinus*) a iné hniezdia v uličnej zeleni, záhradách a sadoch.

Socioekonomický komplex krajiny

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Krajina, stabilita, ochrana, scenéria

Krajina je komplexný systém priestoru, polohy, georeliéfu a ostatných navzájom funkčne prepojených hmotných prirodzených a človekom pretvorených a vytvorených prvkov, najmä geologického a pôdotovorného substrátu, vodstva, pôdy, rastlinstva a živočíšstva, umelých objektov a prvkov využitia územia, ako aj ich väzieb vyplývajúcich zo sociálno-ekonomických javov v krajine (Environmentalistika a právo – J.Klinda, 2000).

Navrhovaná činnosť je situovaná na okraji krajského mesta Žilina, ktoré leží na rozhraní celku Žilinská kotlina a celku Súľovské vrchy, v miestnej časti Strážov. Dotknuté územie zaberá najmä severo-východne exponovaný svah svahu nad vodnou nádržou Hričov, železničnou traťou a diaľnicou D3. Najbližšie lokálne kóty sú Dubník (JZ – 608 m n.m.) a Dúbrava (SSZ-486 m n.m.). Záujmová lokalita pre umiestnenie navrhovanej činnosti je podľa ÚPN mesta Žilina situovaná v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov.

Krajinný obraz

Krajinný obraz každého územia je daný prírodnými, najmä reliéfovými pomermi a vytvorený prvkami súčasnej krajinnej štruktúry. Krajinný obraz vyjadruje vizuálne identifikované vlastnosti krajiny. Obraz krajiny okrem estetického hodnotenia vlastností krajiny, odráža aj vnútorné vlastnosti krajiny – prírodnú, kultúrnu a historickú hodnotu. Krajinný obraz širšieho územia je tvorený hlavnou sídelnou jednotkou krajského mesta, ktorý pozitívne dotvárajú plochy mestských parkov, lesoparku, vodných tokov a sídelná zeleň. Dominantným prvkom v území, ktorý tvorí krajinný obraz je niva vodného toku Váh tiahnúca sa od východu v smere na severozápad s vodnou nádržou Hričov a lesné plochy na svahoch Súľovských vrchov. Nivou sú trasované líniové prvky technickej infraštruktúry, najmä diaľnica (D3) cesty I. a II. triedy a železnica. Sekundárna krajinná štruktúra, ktorú v území vizuálne vnímame je výsledkom činnosti človeka a procesov, ktoré krajinu po celé desaťročia formovali.

Stabilita krajiny

Ekologickú stabilitu územia je možné najjednoduchšie vyhodnotiť pomocou tzv. koeficientu ekologickej stability (KES) územia. Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov SKŠ v konkrétnej obci.

Výpočet KES je možné vykonať viacerými spôsobmi (Tekel', 2002). V rámci spracovania dokumentov RÚSES je pre výpočet KES použitý nasledovný vzťah:

$$\text{KES 5} = (\sum Si * Pi) / Pz$$

kde:

Pi - plocha všetkých prvkov krajinnej štruktúry s rovnakým stupňom biotickej stability)

Si - stupeň stability jednotlivého prvku SKŠ

Pz - plocha hodnoteného katastrálneho územia obce

Pomocou uvedeného spôsobu výpočtu získame číselnú hodnotu KES v intervale 1 až 5, ktorá je vyjadrením ekologickej stability krajiny. Z čoho vyplýva, že čím je v území vyšší podiel prvkov s prírodným charakterom, tým je ekologická stabilita celého územia vyššia.

Podľa hodnoty koeficientu ekologickej stability (KES) pre okres Žilina dosahuje územie hodnotu KES 2,92, čo predstavuje stupeň 3 t. j. stredná ekologická stabilita (RÚSES okresu Žilina, SAŽP 2020).

V dotknutom území môžeme ekologickú stabilitu ďalej diferencovať zjednodušene tak, že najnižšia hodnota ekologickej stability je v sídlach a najvyššia je v oblasti s lesmi. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota má zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu SKŠ v celom priestore okresu. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinnej štruktúry,..).

Z hľadiska súčasného funkčného využitia záujmovej lokality, druhu a spôsobu využitia sa jedná o pozemky: trvalo trávny porast, orná pôda a ostatná plocha v susedstve s existujúcou rekreačnou zástavbou (individuálne rekreačné chaty).

2.1. Súčasná krajinná štruktúra

Pod krajinou štruktúrou sa rozumie horizontálne a vertikálne usporiadanie vlastností krajinných prvkov, ktoré sa pôsobením diferenciačných činiteľov špecificky kombinujú v určitom priestore, čím vytvárajú rôzny krajinoekologický potenciál pre využitie.

Primárna štruktúra krajiny

Primárna krajinná štruktúra je systémom zloženým zo zložiek primárnej krajinej štruktúry (horniny, substrát, pôdy, reliéf, vodstvo, ovzdušie, biota: živočíchy rastliny). Jednotlivé zložky krajiny sú v širších súvislostiach popísané v predchádzajúcich kapitolách.

Sekundárna štruktúra krajiny

Pod pojmom sekundárna krajinná štruktúra, resp. súčasné využitie územia (zeme) – landuse rozumieme súčasný stav funkčného využitia jednotlivých plôch dotknutého územia.

Sekundárna krajinná štruktúra vzniká pôsobením človeka na primárnu krajinu štruktúru a v území navrhovanom k realizácii výstavby rekreačných chat je tvorená skupinou technických prvkov a prírodných krajinných prvkov. Detailnejšie je v najbližšom okolí navrhovanej činnosti možné identifikovať nasledovné prvky sekundárnej krajinej štruktúry:

– dopravné línie,	– hospodársky neužívané trávobylinné
– lesné porasty,	porasty,
– rekreačné plochy a objekty	– nelesná drevinná vegetácia.

Záujmová lokalita sa podľa ÚPN mesta Žilina nachádza v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov, ktorý má funkčné určenie zeleň a rekreačné využitie s rekreačnými objektmi.

Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry ide o územie v rekreačne využívannej krajine, ktorú po obvode lemuje najmä lesná krajina s lesohospodárskymi zásahmi a v menšej miere líniové prvky technickej infraštruktúry. Rekreačná krajina, najmä jej sekundárna krajinná štruktúra je pozmenená antropogénnou činnosťou. Lesná krajina je v dotknutom území navrhovanej činnosti zastúpená lesmi s hospodárskym využitím.

2.2. Funkčné využitie územia

Prírodné pomery a historický vývoj spoločnosti sú určujúce faktory pre funkčné využitie dotknutého územia ako krajinného priestoru, ktorého súčasťou je aj záujmová lokalita na výstavbu rekreačných objektov. Z hľadiska typizácie krajiny (Mazúr, 1980) možno predmetnú lokalitu začleniť do kultúrnej krajiny s prechodom do lesnej krajiny s prevažujúcou funkciou pre rekreáciu.

Podľa platného ÚPN mesta Žilina sa predmetná lokalita nachádza vo funkčnej ploche 5.34.ŠR/01. Pre túto plochu je definovaná základná funkcia rekreačná zeleň, doplnková funkcia – individuálne rekreačné chaty. Typ stavebnej činnosti vnútorné modernizácie, prestavby, prístavby, novostavby, dopravná a technická infraštruktúra. Pozemky bez oploštenia. V prechode na lesnú krajinu je potrebné rešpektovať prvok územného systému ekologickej stability (USES) – biokoridor nadregionálneho významu Nrbk 5- Prepojenie Súľovské skaly – Ľadonhora. Minimálny index ozelenenia je 0,85.

Navrhované funkčné využitie lokality pre individuálnu rekreáciu so zástavbou 15 ks rekreačných chat nie je v rozpore s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Žilina.

2.3. Vzhľad krajiny

Dotknuté územie sa nachádza v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, lokalita Švábov vršek v rekreačno-lesnej krajine, mimo zastavaného územia mesta, v kontakte s existujúcimi rekreačnými chatami. Záujmová lokalita zo severu hraničí s plochami individuálnej rekreácie. Z východnej strany lokalita hraničí s miestnou komunikáciou. Zo západnej až juhozápadnej strany záujmovú lokalitu ohraničuje lesný porast JPRL 150 (LC Dubeň).

Z antropogénnych prvkov k formovaniu krajinej scenérie prispieva predovšetkým mestská aglomerácia, okolité mestské časti (Strážov, Považský Chlmec, Žilinská lehota), koryto vodného toku Váh, vodná nádrž Hričov a okolitá poľnohospodárska a lesná krajina v pozadí s dominantou kóty Dubník.

Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry záujmová lokalita nepredstavuje rozšírenie okrsku č. 34 Strážov, ale využitie existujúcich priestorov v kontakte s existujúcou rekreačnou zástavbou.

Vnímanie scenérie krajiny z pohľadov záujmovej lokality v nadväznosti na širší krajinný priestor je vo východnom až severozápadnom smere dané nivou rieky Váh. V južnom smere od vodného toku Váh prevláda lesná krajina s hospodárskymi lesmi (LC Dubeň). Východným až JV smerom od záujmovej lokality prevláda urbanizovaná mestsko – priemyselná krajina v pozadí s masívom Lúčanskej Malej Fatry (Minčol) s mozaikovými porastmi lesných drevín.

Krajinný obraz dotknutého územia v nadväznosti na širší krajinný priestor bol hodnotený subjektívne podľa kritérií (Drdoš, 1999):

Rozmanitosť: vecno – priestorová rôznosť javov – výrazná.

Štruktúra: usporiadanie javov – kontrastná krajinná mozaika.

Prírodnosť: stupeň prírodnosti (stupeň ľudského ovplyvnenia) – stredný až veľký.

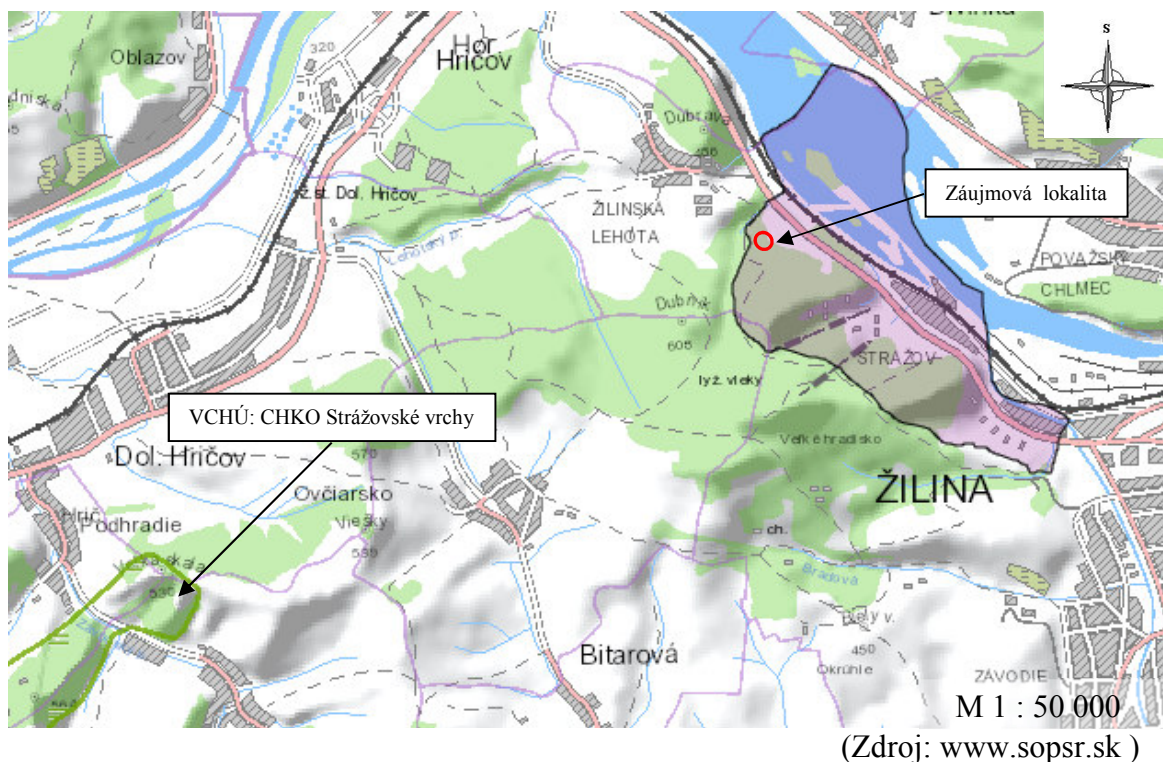
Jedinečnosť: výrazne pozmenená (referenčné obdobie 50. rokov – obdobie premeny tradičného, extenzívneho využívania zeme na intenzívne, veľkoplošné).

2.4. Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny

Územná ochrana prírody a krajiny

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení sa záujmová lokalita nachádza v krajinnom priestore, ktorému sa poskytuje prvý stupeň ochrany uplatňovaný na celom území Slovenskej republiky. Lokalita navrhovanej činnosti nezasahuje ani nesusedí s maloplošnými ani veľkoplošnými chránenými územiami.

Obr. č. 2 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k veľkoplošným chráneným územiám vo vzťahu ku k. ú. Strážov

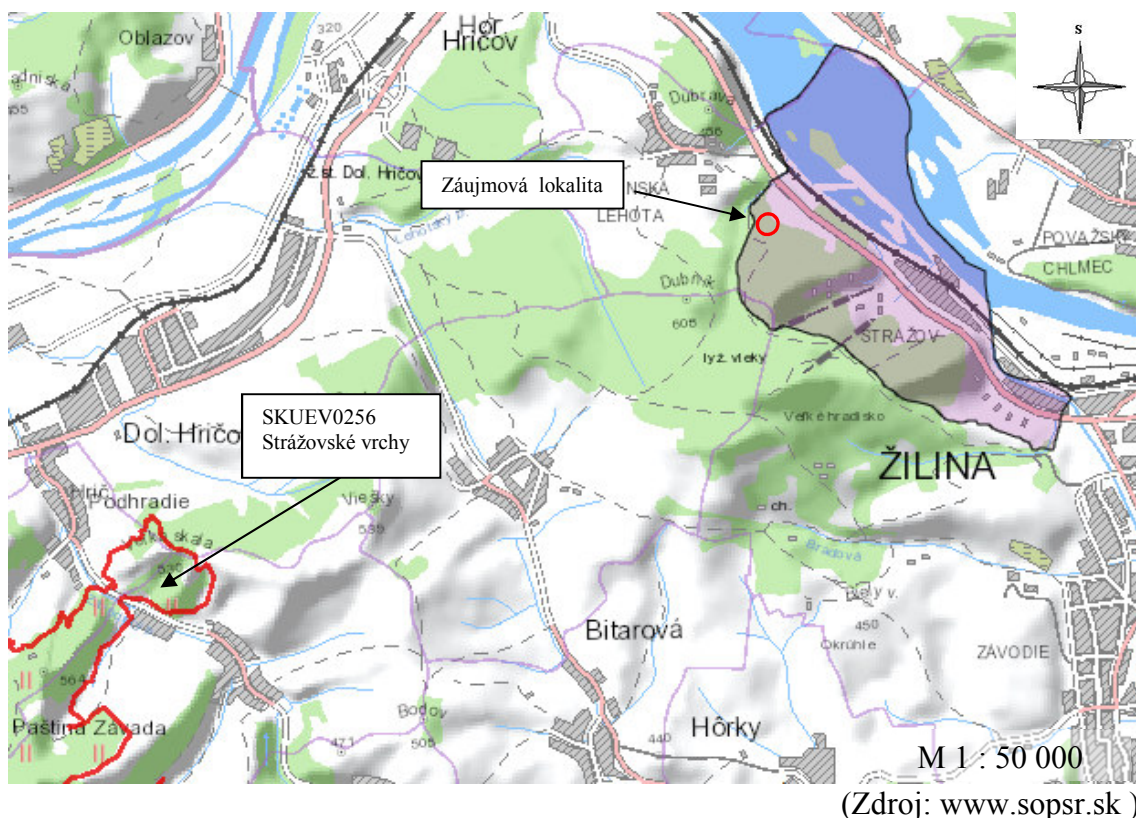
Vo vzdialenosti cca 4,5 km od dotknutého územia v smere na JZ sa nachádza CHKO Strážovské vrchy. Navrhovaná činnosť výstavby rekreačných chat nezasahuje do tohto veľkoplošného chráneného územia.

Chránené územia NATURA 2000 je sústava chránených území, ktorá má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Podľa výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam navrhovaných území európskeho významu, (aktualizovaný výnosom MŽP SR č.1/2012 z 3.10.2012) sa v širšom území záujmovej lokality nachádza územia európskeho významu:

- SKUEV00256 Strážovské vrchy - vzdialenosť cca 4,5 km JZ od navrhovanej činnosti.

Obr. č. 3 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k územiám európskeho významu

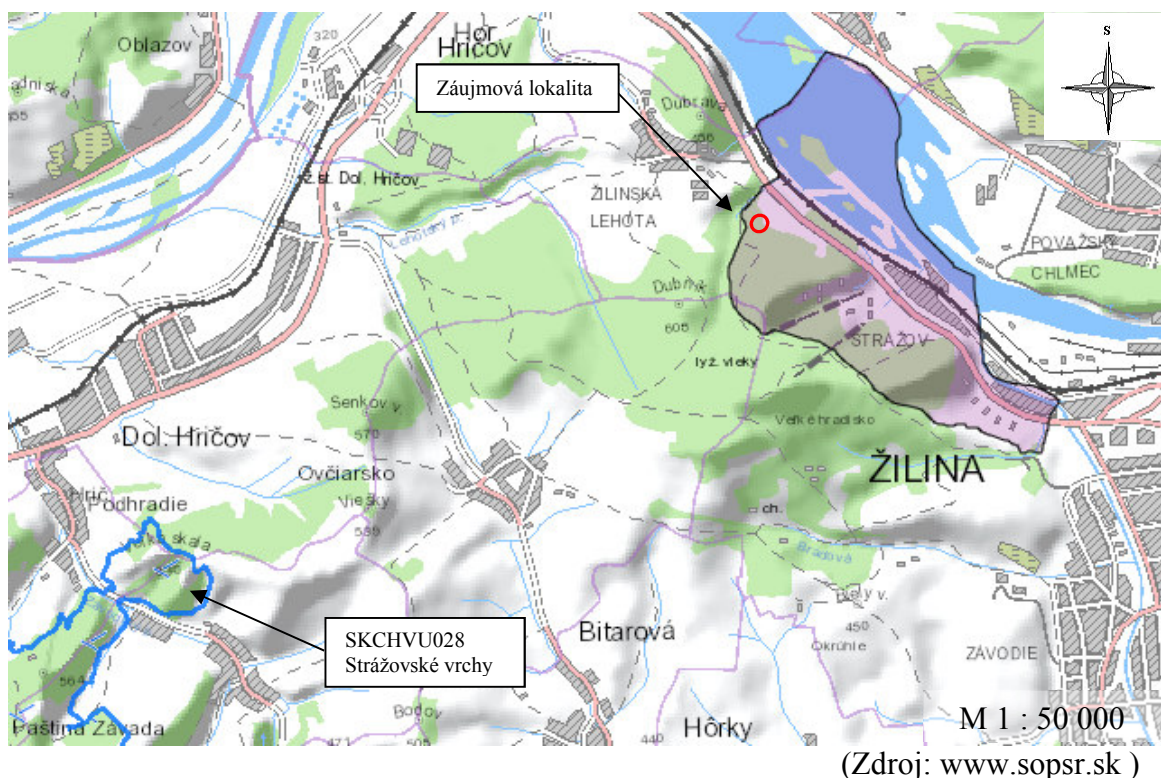

Chránené vtáacie územia (CHVÚ)

V dotknutom území sa nenachádza chránené vtáacie územie vo vzdialenosti cca 4,5 km JZ smerom je situovaná hranica CHVÚ Strážovské vrchy (SKCHVU028).

CHVÚ Strážovské vrchy bolo vyhlásené vyhláškou č. 434/2009 Z.z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáacie územie Strážovské vrchy. CHVÚ bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola sťahovavého, výra skalného, žlny sivej, orla skalného, bociana čierneho, včelára lesného, tetra hlucháňa, kuvika kapcavého, lelka lesného, chriašteľa poľného, d'atľa čierneho, d'atľa bieločrptého, jariabka hôrneho, penice jarabej, d'atľa prostredného, muchárika červenohrdlého, muchárika bieločrptého, strakoša červenohrdlého, strakoša sivého, prepelice poľnej, krutihlava hnedého, pŕhl'aviara čiernohlavého, hrdličky poľnej, žltouchvosta lesného a muchára sivého a zabezpečenie podmienok na ich prežitia a rozmnožovania.

Obr. č. 4 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k Chráneným vtáčim územiám

Výskyt biotopov európskeho a národného významu

Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) okresu Žilina 2020 a vykonaného prieskumu sa na záujmovej lokalite navrhovanej činnosti ani v jeho bezprostrednom okolí nenachádzajú biotopy európskeho alebo národného významu.

Navrhované chránené územia

Na záujmovej lokalite ani v jej bezprostrednom okolí neboli navrhnuté ani zaznamenané nové návrhy chránených území.

Významné krajinné prvky

Významné krajinné prvky predstavujú segmenty krajiny, ktoré utvárajú charakteristický vzhľad krajiny. Ide o lokality s prevažným výskytom prírodných prvkov, ktoré predstavujú historickú štruktúru krajiny a spolu s ekostabilizačnými štruktúrami majú význam i pre ochranu biodiverzity.

Na záujmovej lokalite alebo v jej bezprostrednom okolí sa nenachádzajú významné krajinné prvky. Rieka Váh preteká od lokality severne vo vzdialenosti približne 350 m v smere S-SZ, resp. vteká do vodnej nádrže Hričov.

Genofondové plochy

Ide o územie, na ktorom sa vyskytujú chránené, vzácne alebo ohrozené druhy rastlín alebo živočíchov na pomerne zachovalých alebo prírode blízkych biotopoch, alebo sa tu vyskytujú druhy rastlín a živočíchov typické pre danú oblasť alebo menšie územie a potenciálne by sa mohli z genofondových plôch šíriť do okolia, ak by sa zmenili podmienky a využívanie okolitej krajiny.

Na záujmovej lokalite alebo v jej blízkom okolí sa nenachádzajú genofondové plochy.

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Ramsarské lokality

Slovenská republika je zmluvnou stranou Ramsarskej konvencie (Dohovor o mokradiach majúcih medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva podľa oznámenia FMZV č. 396/1990 Zb. – Ramsarský dohovor). Slovensko sa pristúpením k tejto konvencii zaviazalo zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky „územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi“. Na záujmovej lokalite ani v jej bezprostrednom okolí sa nenachádzajú biotopy vodného vtáctva. Rieka Váh preteká od lokality výstavby rekreačných chat severne vo vzdialenosti približne 350 m v smere S-SZ, resp. vteká do vodnej nádrže Hričov.

Lokality Emerald

Pod pojmom EMERALD sa rozumie sieť „smaragdových“ území, t.j. území osobitného záujmu ochrany prírody. Budovanie tejto siete iniciovala Rada Európy v rámci uplatňovania Bernského dohovoru, ktorého cieľom je ochrana voľne žijúcich organizmov a ich prírodných biotopov, najmä tých, ktorých ochrana si vyžaduje spoluprácu niekoľkých štátov.

Na záujmovej lokalite ani v jej okolí sa nenachádza územie osobitného záujmu ochrany prírody.

Mokrade

Na záujmovej lokalite alebo v jej blízkom okolí sa nenachádzajú mokrade, ktoré sú významné na lokálnej, regionálnej alebo národnej úrovni. Rieka Váh, v území významný biokoridor preteká od záujmovej lokality severne vo vzdialenosti približne 350 m v smere S-SZ, resp. vteká do vodnej nádrže Hričov.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) okresu Žilina

Výber geosystémov do biocentier vyplýva z reprezentatívnych potenciálnych a reálnych geosystémov, významných ekologických segmentov, genofondovo významných plôch. Biocentrá nadväzujú na základnú kostru ekologickej stability územia tvorenej chránenými územiami, ochrannými pásmami vodných zdrojov, biotopmi a ekologicky významnými plochami navrhovanými na legislatívnu ochranu.

Podľa dokumentácie RÚSES okresu Žilina (2020) sa v širšom krajinnom priestore záujmovej lokality nachádzajú nasledovné prvky ÚSES:

Biocentrá

V dotknutom území a širšom okolí navrhovanej činnosti sa podľa RÚSES okresu Žilina nevyskytujú biocentrá.

Biokoridory

V blízkosti dotknutého územia navrhovanej činnosti (cca 350 m severne od záujmovej lokality) sa nachádza:

biokoridor (NRBk 1) Rieka Váh - predstavuje nadregionálny hydricko-terestrický biokoridor plní funkciu interkontinentálnej migračnej trasy vtáctva. Má význam pri šírení panónskych druhov vďaka napojeniu na Dunaj. Z ichtyologického hľadiska sa tu nachádzajú chránené druhy rýb, ako sú boleň dravý (*Leuciscus aspius*) a plž podunajský (*Cobitis elongatoides*). Vo vodnom toku bol zaznamenaný i výskyt invázneho druhu karasa striebristého (*Carassius auratus*). Trasa biokoridoru v okrese Žilina vedie z východu na západ, od Domašínskeho meandra a preteká obcami Strečno, Nezbudská Lúčka, Varín, Gbeľany, Mojš, Teplička nad Váhom, Divinka a Žilina. Pri obciach Svederník a Horný Hričov mení smer na juhozápadný. Rieka Váh je v okrese Žilina prehradená na dvoch miestach. VD Žilina má dĺžku pribl. 7 km a popri ňom je vybudovaný umelý biokoridor, ktorým sa čiastočne tlmí bariérový efekt prehradenia toku. Umelý biokoridor priteká sprava od rieky Varínka, po celej dĺžke sleduje VD Žilina a do Váhu sa vlieva asi kilometer od hlavnej nádrže, pričom v dolnom úseku sa vlieva do umelého jazierka, ktoré predstavuje stanovište vodného vtáctva. VdN Hričov sa nachádza pod sútokom rieky Váh s Kysucou a Rajčiankou. Od vodnej elektrárne Hričov je voda vedená pôvodným korytom a umelým derivačným kanálom (Hričovský kanál), ktorý pôsobí ako bariéra (betónový profil, vyvýšené, ťažko prekonateľné brehy). Pozdĺž pôvodného koryta Váhu sa zachovali mokrade tvorené vodnými plochami s vysokobylinnými a drevinovými porastmi.

V blízkosti dotknutého územia navrhovanej činnosti (cca 200 m východne a 150 m západne od záujmovej lokality) sa nachádza:

biokoridor (NRBk 5) prepojenie Súľovské skaly - Ladohora dĺžka/šírka 9,96/187-832- predstavuje významný terestrický biokoridor, ktorý umožňuje šírenie teplomilných druhov na južných stráňach zlepenčov a bradiel. Dôležitý je i z hľadiska migrácie veľkých šeliem, najmä rýsa ostrovida (*Lynx lynx*). Predstavuje prepojenie medzi Strážovskými vrchmi, Žilinskou kotlinou s Javorníkmi a Kysuckou vrchovinou. Biokoridor vedie lesnými spoločenstvami a pri meste Žilina križuje vodnú nádrž Hričov cestnú komunikáciu a železniciu, čo predstavuje výraznú bariéru pre šírenie druhov.

Miestne prvky územného systému ekologickej stability, ktoré vytvárajú sieť ekologicky významných segmentov v krajine na lokálnej úrovni sa na záujmovej lokalite alebo v jej blízkosti nevyskytujú.

Významné krajinné štruktúry

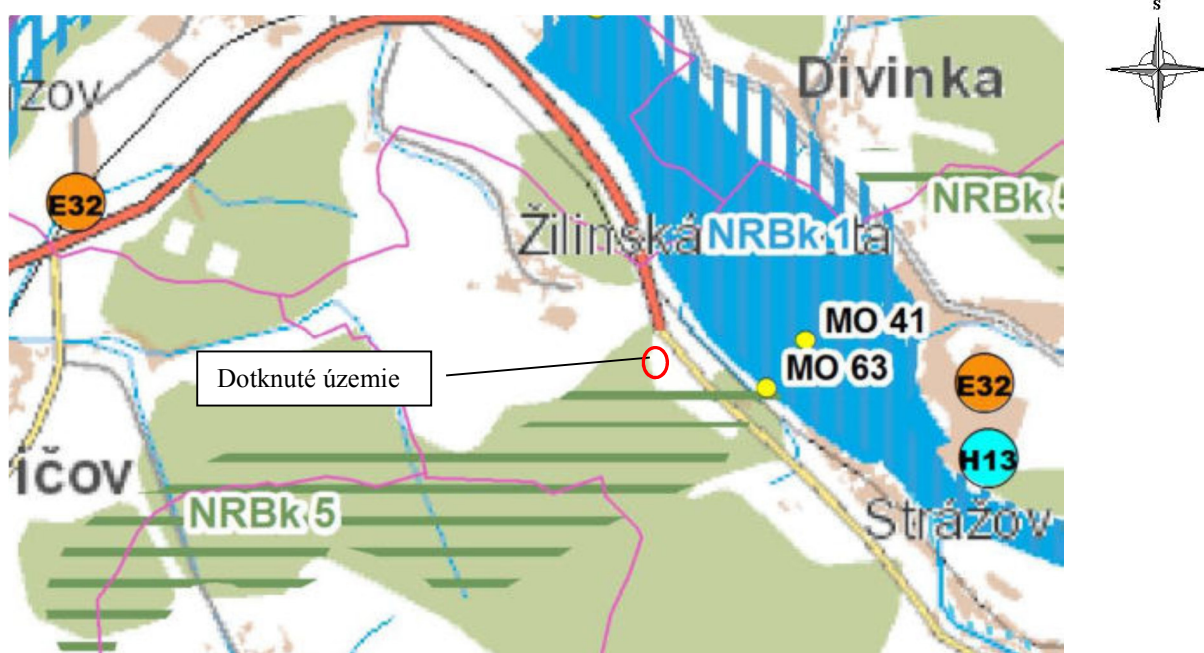
Predstavujú ekologicky významné krajinné štruktúry ako najcennejšie lokality v katastrálnom území obce, ktoré sa vyznačujú oproti okoliu výrazne vyššou biodiverzitou. Zaznamenaný je tu výskyt cenných biotopov a ohrozených druhov flóry a fauny, prípadne sú cenné z historického, krajinárskeho alebo estetického hľadiska.

Na záujmovej lokalite alebo v jej bezprostrednom okolí sa nenachádzajú významné krajinné prvky. Rieka Váh preteká od záujmovej lokality severne vo vzdialenosti približne 350 m v smere S-SZ, resp. vteká do vodnej nádrže Hričov.

Genofondové lokality (GL)

Hradisko (GL 5) k.ú. Žilina Závodie - Svetlé boriny, teplomilné spoločenstvá s výskytom ohrozených a teplomilných druhov rastlín (Urbanová 1993, pers. Comm) - nezasahuje do záujmovej lokality.

Obr. č. 5 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k prvkom USES

RÚSES okresu Žilina (SAŽP 2020)

Ochrana drevín

Na záujmovej lokalite, pozemkoch p. č. KNC 835/1, 835/2, 835/3 v k. ú. Strážov, kde je plánovaná výstavba rekreačných chát, bol v krátkej minulosti vykonaný výrub drevín rastúcich mimo lesa na základe súhlasu Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP3-2021/014285-005/Bre zo dňa 23.4.2021. Dôvodom k výrubu drevín bolo dlhodobé neudržiavanie pozemkov a sekundárna sukcesia náletovými drevinami.

Druhovú ochranu prírody

Druhovú ochranu sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Na základe dostupných informácií o území a terénnym prieskumom vykonaným v auguste až septembri 2022 nebol na záujmovom území zistený výskyt chránených rastlín, chránených živočíchov, chránených nerastov a chránených skamenelín.

Chránené stromy

Na záujmovej lokalite sa nenachádza chránený strom podľa § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

3.1. Historická krajinná štruktúra

Antropogénne pretváranie prírodného prostredia vyplýva z historicko-vývojových procesov v krajine a prejavuje sa kontinuálne v krajinskej štruktúre. Z časového hľadiska hovoríme o historickej krajinskej štruktúre, ktorá reprezentuje staršie časové jednotky. Zachované objekty, prvky alebo spôsoby využitia zeme sa prejavujú v súčasnej krajinskej štruktúre, ktorá je usporiadaním rôznych časových jednotiek.

Najstaršia zachovaná písomná zmienka o Žiline pochádza z roku 1208 kedy Žilinu tvorilo niekoľko slovenských osád, rozptýlených 0,5 – 2 km od Kostola sv. Štefana (v latinsky písanej listine nitrianskeho župana Tomáša sa územie Žiliny nazýva terra de Selinan čiže „Zem Žiliny/Žilinská“). Najväčšia z osád sa pravdepodobne nachádzala na mieste súčasného historického jadra Žiliny. Jeho súčasťou bol aj kostol s polkruhovou apsidou, nachádzajúci sa na mieste súčasného Farského kostola, ktorého základy vytrčajú spod súčasnej stavby. Pravdepodobne táto z osád bola koncom 13. storočia zničená, poškodený bol i jej kostol, ktorý bol následne podľa výskumu archeológov opravovaný.

Existencia Žilinského hradu je potvrdená viacerými listinami. Hoci prvá zmienka, spomínajúca vlastníka Matúša Čáka Trenčianskeho, je z roku 1318, predpokladá sa, že hrad je ešte o niečo starší. Ďalšie zmienky sú z rokov 1397 a 1454, kde sa hrad spomína naposledy. Jeho poloha a teda priamo ani existencia nebola zistená až do roku 2008, kedy boli pri výstavbe OC Mirage objavené základy mohutnej veže. Základy hradnej veže boli zakomponované do budovy.

Nemeckí kolonisti zo sliezskeho Tešínskeho kniežatstva začali pred rokom 1300 stavať nové sídlo. Jadrom budúceho mesta sa stal tzv. rínok (dnešné Mariánske námestie), čím sa kostol i hrad ocitli na jeho severnom okraji. Z roku 1312 pochádza prvá zmienka o Žiline ako meste, hoci po právnej stránke sa Žilina stala mestom niekoľko rokov predtým. V ďalších rokoch sa dostala do vlastníctva Matúša Čáka Trenčianskeho a po jeho smrti v roku 1321 sa Žilina stala mestom na kráľovskej pôde. V tomto roku uhorský kráľ Karol Róbert z Anjou oslobodil mesto od mýta a udelil mu ďalšie výsady. Najstaršia známa pečať s erbom Žiliny je z roku 1379, hoci jej typárium bolo vyhotovené ešte za Arpádovcov. Počas 14. storočia bola Žilina malé mesto a počet obyvateľov zrejme neprekročil 900.

Z roku 1438 pochádza najstaršia zmienka o moste cez Váh pri Budatíne. Most umožnil lepšie spojenie najmä so Sliezscom, a teda s územím Poľska, Česka i Nemecka. Na moste sa, tak ako aj na Ceste kráľovského kuriéra z Považia do Košíc, vyberalo mýto. V roku 1469 sa prvýkrát spomína mestská cirkevná škola a jej učiteľ majster Ján, bol prvým mestským písarom. Škola sídlila v budove pri farskom kostole, kde sa dnes nachádza Mestské divadlo. V tomto období bola Žilina významným centrom remeselníckej výroby. V 14. storočí v meste pôsobilo viacero remeselníkov, ktorí sa v 15. storočí začali združovať do cechov, chrániacich ich hospodárske záujmy. Artikuly cechu kožušníkov pochádzajú z roku 1488 v nasledujúcich rokoch vznikli krajčírsky, mäsiarsky, kováčsky, súkennícky a ďalšie cechy. Na ich čele bol cechmajster, ktorý spravoval jednu dielňu. V cechoch nechýbal písať, šafár, tovariši a učni. Cechy riadili život členov mesta a zhromaždenia sa konali zväčša na rínku (dnešné Mariánske námestie).

Na prelome 16. a 17. storočia sa Žilina stala významným hospodárskym centrom širokého okolia. Rozvoju Žiliny nezabránili ani protihabsburské povstania, tridsaťročná vojna a

vojny s Turkami. Žilinčania zorganizovali aj vlastnú domobranu, ktorá úspešne odrazila niektoré útoky. Rozvoj pretrval až do konca 17. storočia. V roku 1831 postihla Žilinu cholera, čo podnietilo vznik sirotinca v budove niekdajšieho gymnázia biskupom Jozefom Vurumom. Po veľkom požiari v roku 1848 mesto pristúpilo k rozsiahlej obnove. Zbúrané bolo mestské opevnenie, čo umožnilo jeho rozšírenie. Po zrušení poddanstva (v marci 1848) bola Žilina malým slobodným mestom. V rokoch 1874 – 1911 bola Žilina zaradená medzi veľké obce, čím sa znížili jej poplatky. Na jej čele stálo obecné zastupiteľstvo z voleným richtárom. Od polovice 19. storočia po začiatok 20. storočia počet obyvateľov Žiliny vzrastal a v roku 1900 mala 5 000 obyvateľov. Hospodárske aktivity v území tvorili jeden veľký komplex vplyvov a faktorov, ktorý formoval a pretváral prírodný ráz krajiny. Krajinný priestor mesta a jeho blízkeho okolia nadobudol prvky kultúrnej krajiny mestského typu.

3.2.Obyvateľstvo

Mesto Žilina sa radí počtom obyvateľov do skupiny väčších miest na Slovensku. Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 malo mesto 81 840 obyvateľov, z toho 39 777 mužov a 42 163 žien. Vývoj počtu obyvateľov v priebehu desaťročí mal mierne klesajúcu tendenciu. K decembru 2017 malo mesto 80 978 obyvateľov, čo predstavuje 51,64 %-ný podiel na celkovom počte obyvateľov v okrese Žilina a 11,72 %-ný podiel na celkovom počte obyvateľov v Žilinskom kraji.

Tab. č. 23 Prehľad vývoja počtu obyvateľov v obci Žilina (2014 – 2021)

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvateľov	81155	81114	81041	80978	80810	80727	80386	81940

(Zdroj: ŠÚ SR, 2022)

Celkové percento produktívneho obyvateľstva v Žiline k decembru 2021 dosiahol hodnotu 65,7 % z trvale bývajúceho obyvateľstva Žiliny.

Tab. č.24 Základné údaje o obyvateľstve mesta Žilina k 31. 12. 2021

Mesto	Trvalo bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvalo bývajúceho obyvateľstva v %	Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvalo bývajúceho obyvateľstva v %
	spolu	muži	ženy		spolu	muži	ženy	
Žilina	81940	39777	42163	51,46	53900	27825	26075	65,78

(Zdroj: ŠÚ SR, 2021)

Veková štruktúra obyvateľstva je okrem demografického aj dôležitým ekonomickým ukazovateľom. Okres Žilina patrí v rámci Žilinského kraja k okresom s priaznivou vekovou štruktúrou obyvateľstva, kde v uplynulom období došlo k transformácii vekovej pyramídy obyvateľstva k zvýšeniu predproduktívnej zložky obyvateľstva.

Vzťah medzi predproduktívnou, produktívnou a poproduktívnou skupinou charakterizuje mieru perspektívnosti populácie. Pokiaľ pokračuje pokles podielu detskej zložky, posilňovanie produktívnej zložky a pomerne vysoký nárast poproduktívnej zložky, ide o zhoršenie populačných potenciálov.

Veková štruktúra obyvateľstva je okrem demografického aj dôležitým ekonomickým ukazovateľom. Priemerný vek obyvateľov mesta Žilina v roku 2017 bolo 41,32 rokov (muži 39,38 rokov a ženy 43,12 rokov). Obyvateľstvo v predproduktívnom veku tvorí 14,69 % z celkového počtu obyvateľov. V produktívnom veku je 68,96 % obyvateľov a v poproduktívnom veku je 16,08 % obyvateľov.

Tab. č. 25 Trvalo bývajúce obyvateľstvo mesta Žilina k 31.12.2017

Mesto	Trvalo bývajúce	0-14 roční	Muži 15-59 roční	Ženy 15-54 ročné	Ženy 55+ ročné	Muži 60+ roční
Žilina	80 978	12 114	24 899	22 002	14 147	7 816

(Zdroj: ŠÚ SR, 2017)

Vzťah medzi predproduktívnou, produktívnou a poproduktívnou skupinou charakterizuje mieru perspektívnosti populácie. Pokračuje mierny nárast podielu detskej zložky, mierne oslabovanie produktívnej zložky a mierny nárast poproduktívnej zložky. Index starnutia bol 107,5 % v roku 2017 poukazuje na fakt, že v prevahe je obyvateľstvo v produktívnom veku. To isté platí pre celý okres Žilina, v ktorom je index starnutia 96,49 % a v Žilinskom kraji 94,38 %.

Z hľadiska situovania pracovných príležitostí má významné postavenie samotné okresné mesto Žilina. Súčasnú zamestnanosť v meste, resp. jej štruktúru ovplyvňuje meniac sa ekonomická základňa a to predovšetkým v oblastiach spojených s rozvíjaním sa automobilového priemyslu, resp. s rozširovaním prevádzok nadnárodných obchodných reťazcov do menších okresných miest. Kladný prínos pre zamestnanosť má aj rozvíjajúca sa stavebná výroba, hlavne z dôvodu výstavby národnej diaľničnej siete a taktiež novovznikajúcich priemyselných objektov. Stupeň zamestnanosti v meste ovplyvňujú aj modernizácie resp. racionalizácia výroby, znižovanie nákladov a odbytové ťažkosti v priemyselných podnikoch (znižovanie zamestnanosti) a taktiež novovznikajúca priemyselná zóna.

3.3.Sídla

Mesto Žilina sa nachádza na sútoku Váhu s Kysucou a Rajčankou (pred ohybom Váhu zo západného smeru na juhozápadný a pred vstupom do centrálného vysokého územia Západných Karpát). Najstaršia zachovaná písomná zmienka o Žiline pochádza z roku 1208 kedy Žilinu tvorilo niekoľko slovenských osád, rozptýlených 0,5 – 2 km od Kostola sv. Štefana (v latinsky písanej listine nitrianskeho župana Tomáša sa územie Žiliny nazýva terra de Selinan čiže „Zem Žiliny/Žilinská“). Najväčšia z osád sa pravdepodobne nachádzala na mieste súčasného historického jadra Žiliny. V súčasnom období je Žilina komplexným polyfunkčným mestom a so svojim okolím aj tretím najvýznamnejším priemyselným centrom na Slovensku.

3.4.Priemysel

V meste Žilina je priemysel koncentrovaný do dvoch hlavných priemyselných zón – tzv. východné priemyselné pásmo v severnej až severovýchodnej časti mesta a oblasť ľahkého priemyslu v západnej časti sídla.

Dôležitou súčasťou ekonomiky a národného hospodárstva vôbec je priemysel, ktorý sa aj napriek neustálemu rastu podielu terciérneho sektora významnou mierou podieľa tak na zamestnanosti, ako aj na tvorbe hrubého domáceho produktu.

Krajské mesto Žilina je výrazným priemyselným centrom s diverzifikovanou ekonomickou základňou nadregionálneho charakteru. Rozhodujúce ekonomické aktivity sú zastúpené v rámci strojárskoho – automobilka KIA, textilného, kožiarskeho, potravinárskeho, nábytkárskeho, stavebného priemyslu, v lesníctve a poľnohospodárstve. V meste má zastúpenie aj výroba elektrických a optických zariadení, výroba potravín a nápojov, výroba kožených výrobkov, výroba strojov a zariadení, spracúvanie dreva a výroba výrobkov z dreva.

3.5.Sociálna infraštruktúra a služby

Zariadenia občianskej vybavenosti, ktoré zabezpečujú obsluhu obyvateľov vo sfére sociálnej vybavenosti sú viazané na populačný vývoj. Sociálna infraštruktúra Žiliny je dobre rozvinutá vzhľadom k počtu obyvateľstva obce.

Medzi najvýznamnejšie zariadenia sociálnych služieb v okrese patrí sedem zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja zabezpečujúcich služby na úsekoch zariadenia pre seniorov, špecializovaného zariadenia, domova sociálnych služieb, zariadenia núdzového bývania, zariadenia podporovaného bývania a domova na polceste. Mimo viacerých lokalít v Žiline sa ich objekty nachádzajú aj v Tepličke nad Váhom a Turí. Mestá a obce poskytujú sociálne služby na úseku domova sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov, denného stacionára, strediska osobnej hygieny, denného centra, prepravnej služby, spoločného stravovania. Široké spektrum sociálnych služieb tiež zabezpečujú neverejní poskytovatelia vrátane prevádzky domov sociálnych služieb a zariadení pre seniorov v Žiline, Rudine a Varíne, či útulku a zariadenia núdzového bývania v Rajeckých Tepliciach. Nechýba ani denný stacionári a nocľaháreň v Žiline.

Školstvo

V Žiline sa nachádza Žilinská univerzita, ktorá má sedem fakúlt a bola založená v roku 1953. V meste pôsobí 5 gymnázií a 16 stredných odborných škôl a učilíšť. Významnou školou je Konzervatórium v Žiline, ktoré je jedno z najväčších na Slovensku. Mesto zriaďuje 18 základných škôl. V Žiline sa nachádza centrála pre Inštitút jazykov a vzdelávania, n.o., ktorý riadi 31 pobočiek v rámci Slovenska.

Zdravotníctvo

Ústavnú zdravotnú starostlivosť v okrese Žilina zabezpečuje Fakultná nemocnica s poliklinikou Žilina. Celkový počet lôžok v nemocnici je 715, z toho 603 akútnych a 112 chronických. Na základe údajov z eVÚC ostatnú sieť zdravotníckych zariadení reprezentuje 570 zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti, 4 lekárske služby prvej pomoci, 61 lekární a výdajní zdravotných pomôcok a 8 agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Obyvatelia môžu využiť zdravotnú starostlivosť v štátnych i neštátnych

zdravotníckych zariadeniach v Žiline napr. v poliklinike Medcentrum s.r.o., ŽILPO, s.r.o., Zdravotné stredisko Háľková, KRANKAS, s.r.o..

Kultúra

Významnou kultúrnou inštitúciou v meste Žilina je Mestské divadlo, ktorého interiér bol v roku 2003 zásadne zrekonštruovaný. Ďalšia kultúrna a umelecká organizácia - Bábkové divadlo. Je to repertoárové divadlo so stálym súborom, ktorého hlavným predmetom činnosti je vytváranie podmienok na vznik a šírenie bábkarskej a alternatívnej divadelnej tvorby pre deti a mládež. Bábkové divadlo v Žiline patrí medzi najkrajšie na Slovensku.

Kultúra v meste Žilina je zabezpečená kinami, múzeami a galériami. V súčasnosti je v meste viacero kinosál v OC Miragea v ZOC Max, žilinské kino.

Považská galéria umenia vystavuje umelecké diela autorov z okolia Žiliny, ale aj zo zahraničia a je tu stála expozícia diel Vincenta Hložníka. Považské múzeum v Žiline má sídlo v Budatínskom zámku, kde má zároveň expozície z dejín Žiliny, z archeológie, ale aj ojedinelú drotársku expozíciu. Ďalšie expozície sú na hrade Strečno, v Sobášnom paláci v Bytči, v Terchovej a objekty ľudovej architektúry sa nachádzajú v rázovitej obci Čičmany.

V meste sa nachádza Dom umenia Fatra, kde sa konajú pravidelné hudobné podujatia. V Žiline pôsobia folklórne súbory Rozsutec, Stavbár a Odborárik, ako aj Žilinský miešaný zbor. Na celom Slovensku i v zahraničí je známy žilinský Štátny komorný orchester. Je to jediný orchester „mozartovského typu“ na Slovensku, vznikol roku 1974 v Žiline a vystupoval v mnohých krajinách, odkiaľ si priniesol významné ocenenia.

Obchod a služby

Úroveň vybavenosti službami, ich štruktúra zodpovedá sídelnej veľkosti dotknutého sídla, jeho významu a funkčnej profilácii v založenom systéme osídlenia. Mesto svojim obyvateľom a návštevníkom poskytuje všetky druhy služieb. Je sídlom krajských a okresných úradov a inštitúcií, sídlom všetkých stupňov škôl s dominanciou Žilinskej univerzity, ako aj širokú škálu obchodných a kultúrnych zariadení. Vplyv mesta z pohľadu poskytovania služieb ďaleko prekračuje hranice okresu.

V rámci občianskej vybavenosti sa v meste nachádzajú nákupné strediská. Vznikli nové nákupné centrá – Dubeň (2001), Kaufland, OBI, Tesco Hypermarket (na mieste bývalého podniku AVIA), Merkury Market, Aupark (2010), Mirage Shopping Center, Metro (2003), Max (2008), nové hotely – Holiday Inn (2007), Boss (2007). Postavili sa objekty nových inštitúcií – Sociálna poisťovňa, VUC Žilinského kraja, zrekonštruovala sa Mestská krytá plaváreň (rozšíril a dobudoval sa jej areál), ŽILPO Žilinská poliklinika na sídlisku Vlčince (otvorená v roku 1991, rekonštruovaná 2010 – 2011), Slovenský energetický dispečing na Vlčincoch, architektonickými zmenami prešiel aj bývalý Hotel Metropol – teraz Všeobecná zdravotná poisťovňa. Medzi Obchodnou ulicou a ul. vysokoškolákov bol postavený nový multifunkčný komplex s výškovými dominantami –Europalace (2010) a obytno-administratívny objekt CUBE. Ďalšia výšková dominant –obytný komplex Amfiteáter, je postavená na Bôriku, na mieste bývalého letného kina, polyfunkčný dom L. Palace na Kysuckej ceste. V súčasnosti pokračuje budovanie areálu Žilinskej univerzity. V období po roku 1991 boli vykonané stavebné úpravy a prestavby mnohých významných, dovtedy pomerne zanedbaných alebo chátrajúcich objektov – Hotel Polom (2007), Hotel Astória (Viera Mecková), Hotel Grand (2006), Hotel Dubná Skala (Vladimír Krušínských, 2006) a iné. Mnoho zaujímavých architektonických stavieb výrazne zasiahlo do obrazu mesta a jeho panorámy, pričom viac či menej obohatili niektoré jeho časti.

3.6. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Z hľadiska poľnohospodárskeho využitia krajiny sa záujmová lokalita navrhovaná k výstavbe rekreačných chat nachádza v severozapadnej časti katastrálneho územia Strážov v lokalite Švabov vršek na parcelách predstavujúcich trvalý trávnatý porast, ornú pôdu a ostatnú plochu.

Poľnohospodárstvo

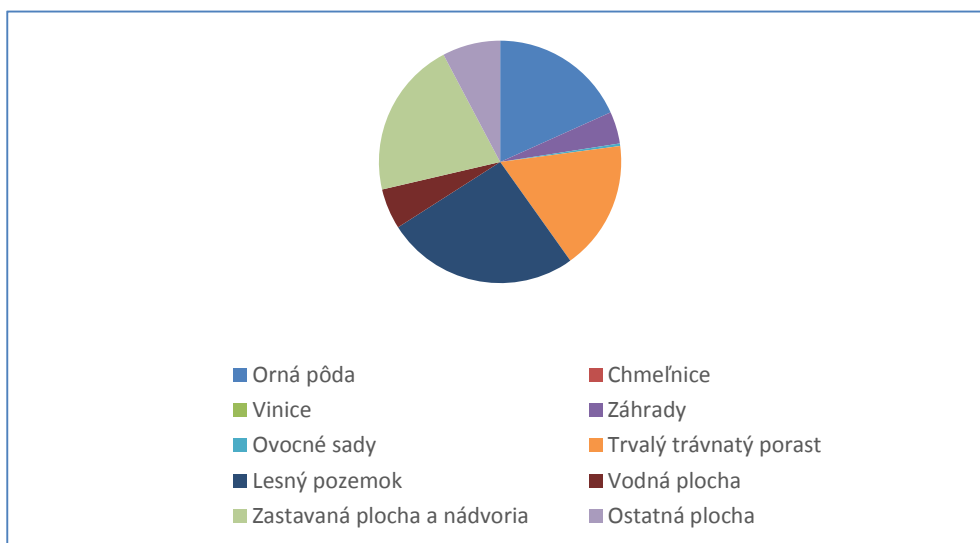
Územie určené na umiestnenie rekreačných chat sa nachádza v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov, mesta Žilina na pozemkoch druhu trvalé trávne porasty, orná pôda a ostatná plocha. Nároky na trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu vzniknú pri výstavbe rekreačných chat a pri výstavbe technickej infraštruktúry. Požiadavky na trvalý záber pôdneho fondu predstavuje 0,0728 ha – zastavaná plocha celkovo (BPEJ 0782872), zelené plochy 0,6629 ha.

Tab. č. 26 Prehľad výmery pozemkov podľa druhov pozemkov k 31.12.2021

Územie	Poľnohospodárska pôda m ²						
k.ú. Žilina	Spolu	v tom					
		Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalý trávny porast
		32 157 250	14 649 408	0	0	3 401 612	290 446
	Nepoľnohospodárska pôda m ²						
	Spolu	v tom					
		Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie		Ostatná plocha	
		47 879 165	20 623 472	4 307 049	16 766 925		6 181 719

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2022)

Graf č. 1 Prehľad výmery pôdy

Celková výmera územia obce je 80 036 415 m², z toho 40,2 % tvorí poľnohospodárska pôda. Výmeru poľnohospodárskej pôdy v najväčšej miere tvorí orná pôda 14 649 408 m², čo predstavuje 45,56 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy. Trvalý trávnatý porast zaberá 42,96 % poľnohospodárskej pôdy. V menšej miere sú zastúpené pozemky uvádzané a spravované ako záhrady a ovocné sady.

Nepoľnohospodárska pôda, ktorá predstavuje 59,82 %-ný podiel z celkovej výmery územia Žiliny je v najväčšej miere zastúpená lesnými pozemkami 20 623 472 m², čo tvorí 43,07 % z celkovej výmery nepoľnohospodárskej pôdy. Zastavané plochy a nádvorcia zaberajú 35,02 % nepoľnohospodárskej pôdy. V menšej miere sú zastúpené pozemky nepoľnohospodárskej pôdy uvádzané a spravované ako vodné plochy a ostatné plochy.

Pozemky, na ktorých je navrhované umiestnenie rekreačných chat sú situované v katastrálnom území Strážov mimo zastavaného územia obce k 1.1.1990, z hľadiska druhu ide o ostatnú plochu, ornú pôdu a trvalo trávny porast. Poľnohospodárska pôda, na ktorej je navrhovaná výstavba rekreačných chat nie je vzhľadom na situovanie lokality a zmenu funkčného využívania krajinného priestoru (rekreácia) využívaná k poľnohospodárskym účelom.

Lesné hospodárstvo

Rozloha lesných pozemkov v Žiline dosahuje 20 623 472 m², čo predstavuje 25,77 % z celkovej výmery územia katastra mesta. Dotknuté územie sa nachádza na území mimo lesných pozemkov.

3.7. Technická infraštruktúra

Vodovod

Mesto Žilina s jeho prímestskými časťami je zásobované pitnou vodou v rámci Žilinského skupinového vodovodu (týmto SKV sa dopravuje pitná voda z blízkych či vzdialenejších významných vodných zdrojov pre zásobovanie jednak samotného mesta, jednak spotrebísk na trase SKV) a SKV Nová Bystrica – Čadca - Žilina. Pre tieto skupinové vodovody sa využívajú v prevažnej miere podzemné vodné zdroje, ktorých kapacita je doplňovaná podľa potreby odberom upravovanej vody z vodárenskej nádrže Nová Bystrica. Týmto skupinovým vodovodom sa voda privádza potrubím DN 800, ktoré sa pred Žilinou delí na dve prírodné potrubia, z ktorých jedno končí vo vodojemoch 2 x 500 m³ nad prímestskou časťou Považský Chlmec, odtiaľ vedie prepájacie potrubie na vodojem Hájiky I a II a na vodojem Chrást. Druhé prírodné potrubie končí vo vodojemoch Budatín II, objemu 2 x 1000 m³ s prepojením vodojemov Budatín I. Mesto Žilina je rozdelené do troch tlakových pásiem. Rozdelenie limituje výšková poloha jednotlivých vodojemov, z ktorých sú do predmetných častí mesta vedené hlavné zásobné vedenia. Výškový rozdiel vodojemov a zásobovanej lokality je optimálny v rozpätí 0,35 – 0,60 MPa. Zásobovanie navrhovaných rekreačných objektov vodou je technicky riešené vŕtanou studňou, zadržiavaním dažďovej vody zo striech a dovozom pitnej vody.

Odkanalizovanie

Na území mesta sú v súčasnosti dva systémy mestskej kanalizácie. Pôvodná jednotná kanalizácia zberačmi ozn. A:B:C:D odvádza odpadové vody z väčšej časti územia mesta (z plochy cca 960 ha – približne od 60 tisíc obyvateľov) do kmeňovej stoky A 1800/2250 pri Strážove a touto na SČOV do Horného Hričova.

Oddelená kanalizácia má zabudované 2 zberače: jeden po ľavom brehu Váhu a druhý po pravom brehu Váhu. Hlavný zberač, ozn. „O“, priemeru 1500 – 1200 mm, napojený zatiaľ provizórne do kmeňovej stoky „A“ pri Strážove a vedený po ľavom brehu Váhu až k Celulóžke, odvádza odpadové vody z východného priemyselného pásma závodov Chemicelulózy, PCHZ, Slovenky, Depa SŽ a ďalších závodov, Budatín a vo výhľade i odpadové vody oddelených kanalizácií obcí pravého brehu povodia Váhu a Kysuce. Zberač, ozn. OC-1, zaústený pri Strážove do hlavného zberača „O“ a vedený po pravom brehu Rajčanky, odvádza odpadové vody oddelenej kanalizácie sídliska Solinky a Hájik I. Splaškové odpadové vody z rekreačných chat sa odvedú prípojkou kanalizácie z rúr PVC DN 125 do nepriepustných akumulčných nádrží (žumpy).

Spoje

Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých podľa lokalitných možností sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným, alebo vzdušným závesným káblom.

Z mobilných sietí je možný príjem signálu v súčasnosti všetkých mobilných operátorov t.j. Orange, Telekom, O₂, 4ka. Okrem toho väčšia časť obce má rozvody káblovej televízie a obecný rozhlas. Pre navrhovanú činnosť sa nevyžadujú.

Elektrická energia

Územie Žiliny spadá do zásobovacieho uzla nadradenej transformovne 400/110 kV Varín, ktorý rieši spotrebu elektrickej energie okresov Žilina a Čadca. TR Varín je prepojená nadradenou 400 kV sieťou elektrizácie sústavy: č. 404 Varín – Nošovice, č. 405 Varín – Sučany, č. 495 Varín – Nové Mesto n/Váhom. Zásobovanie mesta a okolia elektrickou energiou sa v súčasnej dobe prevádza zo štyroch 100/VN transformovaní: Žilina-Rajčanka, Žilina – Tepláreň, Lietavská Lúčka – Cementáreň, Hričov – Hc. Transformovne VVN/VN sú napojené na 110 kV distribučnú uzlovú sústavu nadradenej transformovne Varín a tiež sú prepojené na uzlovú sústavu Považská Bystrica a Sučany. Zásobovanie mesta a jeho sídlisk elektrickou energiou sa realizuje 22 kV distribučnou kábelovou sieťou.

Umiestnenie rekreačných chat si vyžaduje vybudovať nové zemné distribučné vedenie NN elektrickej energie ku každému rekreačnému objektu. Vedenie bude inštalované zemným káblovým vedením NAYY-J 3x120+70mm. Aktuálnym miestom napojenia je existujúca trafostanica – susediaca s pozemkami investora.

Tepló

Zásobovanie teplom je v území mesta Žilina riešené jednak sústavou centralizovaného zásobovania teplom (zdroj Žilinská teplárenská, a.s., Žilina) a sústavou decentralizovaného zásobovania teplom z blokových zdrojov tepla (sídliskové kotolne) a z lokálnych zdrojov tepla.

V rekreačných chatách je vykurovanie navrhované s využitím el. energie sálavými konvektormi. Navrhovaný vykurovací systém predstavuje lokálny systém pre každú miestnosť v objekte s nezávislým samostatným vykurovaním a je vhodný pre vykurovanie objektov s prerušovanou prevádzkou.

Príprava teplej úžitkovej vody bude pomocou batérií s elektrickým ohrevom vody, doplnkovým zdrojom tepla bude krb s výkonom max. 14 kW s krbovou vložkou a teplovzdušnými rozvodmi do jednotlivých priestorov.

Plyn

Zásobovanie plynom v riešenom území sa zabezpečuje sústavou diaľkových plynovodov, ktoré sú integrálnou súčasťou Slovenského distribučného systému zemného plynu naftového. Pre jednotlivé časti mesta Žilina sa využívajú nasledovné plynárenské zariadenia:

VVTL a VTL plynovod „Severné Slovensko“ DN 500 a DN 300

VVTL a VTL plynovod „Kysucký plynovod“ DN 500 a DN 300

Pre zabezpečenie dodávky plynu do miestnej siete STL a NTL plynovodov je vybudovaná sústava regulačných staníc VVTL, VTL/STL a NTL. Zásobovanie plynom sa pre navrhovanú činnosť sa nevyžaduje.

3.8.Dopravná a telekomunikačná infraštruktúra

Žilinský samosprávny kraj je svojou polohou veľmi významný v systéme dopravy. Cez územie Žilinského kraja prebiehajú európske multimodálne koridory:

- **koridor č. E50** (západ-východ) Česko – Žilina – Košice – Ukrajina.
- **koridor č. E75** (juhozápad-sever) Poľsko – Čadca – Žilina – Maďarsko – Rakúsko.
- **koridor č. E77** Poľsko – Trstená – Dolný Kubín – Šahy– Maďarsko.
- **koridor č. E442** Česko – Makov – Bytča – Žilina s pripojením na E50 a E75.

Tab. č. 27 Cestné úseky zaradené do európskeho systému ciest AGR v okrese Žilina

Číslo cesty E	Číslo multimodálneho koridoru	Číslo cesty	Úsek cesty
hlavné európske cesty			
E50	Va	D1, D3, I/18, I/64	hr.ČR-Drietoma-Kostolná- Trenčín-Bytča-Žilina-Poprad- Prešov-Košice-Michalovce-Vyšné Nemecké-hr.Ukrajina
E75	VI	I/11, I/18, I/64	hr.ČR-Svrčinovec-Čadca-Žilina- Trenčín-Bratislava-Rusovce- hr.Maďarsko
doplňkové európske cesty			
E442	-	I/18	hr.ČR-Makov-Bytča-Žilina

Sieť pozemných komunikácií v okrese Žilina sa skladá z diaľnic, diaľničných privádzačov, ciest I., II. a III. triedy, siete miestnych a účelových komunikácií s celkovou dĺžkou ciest 329,588 km, kde je hustota cestnej siete 2,042 km/1 000 obyv (stav k 1.1.2022).

Tab. č. 28 Prehľad o dĺžkach ciest na území okresu Žilina k 1. 1. 2022 (km)

Okres	Cesty				Spolu
	I. triedy	II. triedy	III. triedy	Diaľnice	
Žilina	80,491	45,431	178,174	25,492	329,588

(Zdroj: Slovenská správa ciest, 2022)

Návrh spevnených plôch pre navrhované rekreačné objekty pozostáva zo spojenia samotnej novostavby rekreačných chat s návrhom spevnených komunikácií, respektíve

spevnených plôch s existujúcimi komunikáciami, v tomto prípade napojenie na miestnu nespevnenú komunikáciu, respektíve na účelovú nespevnenú komunikáciu.

Železničná doprava

Územím mesta prechádza trať č.120 Bratislava – Púchov – Žilina, trať č.127 ČR/SR Čadca – Žilina, trať č.180 Žilina – Košice a trať č.126 Žilina – Rajec.

Pre navrhovanú činnosť sa nevyžaduje.

Letecká doprava

V riešenom území sa nenachádzajú zariadenia leteckej dopravy. Najbližšie k dotknutému územiu sa nachádza letisko Žilina - Dolný Hričov, so štatútom verejného medzinárodného letiska, ktoré je súčasťou siete TINA. Letisko je vhodné pre prevádzku lietadiel s kapacitou do 60 osôb. Pristávacia dráha je dlhá 1150 metrov.

Pre navrhovanú činnosť sa nevyžaduje.

Kombinovaná doprava

V záujmovom území sa nenachádza terminál kombinovanej dopravy. Okres Žilina spadá do atrakčného obvodu terminálu kombinovanej dopravy v Žiline/Teplička nad Váhom. Terminál kombinovanej dopravy podľa „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žiliny“ je v meste Žilina, ktorý má charakter medzinárodného terminálu.

Pre navrhovanú činnosť sa nevyžaduje.

Cyklistická doprava

Žilinský kraj patrí medzi regióny s najhustejšou a najlepšou sieťou cyklotrás. Spolu je v okrese Žilina 58 trás, ktoré majú 416 km.

Pre cyklistickú dopravu k navrhovaným rekreačným objektom bude slúžiť existujúca miestna komunikácia s napojením na jednotlivé rekreačné objekty podľa PD stavby.

Vodná doprava

Dlhodobu sa uvažuje so splavením rieky Váh po Žilinu, ale bez perspektívy realizácie v najbližšom období. Pre navrhovanú činnosť sa nevyžaduje.

Telekomunikačná infraštruktúra

Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke rozvádzače, z ktorých podľa lokálnych možností sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným, alebo vzdušným závesným káblom.

Z mobilných sietí je možný príjem signálu v súčasnosti všetkých mobilných operátorov t.j. Orange, Telekom, O2, 4ka. Okrem toho väčšia časť mesta má rozvody káblovej televízie.

Telekomunikačné zariadenia sa pre navrhovanú činnosť sa nevyžadujú.

3.9.Rekreácia a cestovný ruch

V širšom území pre rekreáciu a turizmus vychádzajú z prírodných pôvodných, nadobudnutých a civilizačných daností územia. Žilina je cieľom poznávacej turistiky s mestskou pamiatkovou rezerváciou. V okolí sa nachádzajú viaceré strediská cestovného ruchu, v ktorých medzi hlavné aktivity patria najmä zimné športy, zimná a letná turistika, horolezectvo, vodné športy, paraglajding a návšteva kultúrnych pamiatok. Kúpeľné aktivity v okolí umožňujú najmä blízke Rajecké Teplice. Priestor pre krátkodobú rekreáciu

v pešej dostupnosti do 30 min. umožňuje Dubeň, Straník, Vranie, Hradisko, Bánovská hora, Bôrik – Chrást. Krátkodobú rekreáciu v dostupnosti autom 15-30 min. umožňujú Javorníky, Strážovské vrchy, Kysucké vrchy, malá Lúčanská Fatra a NP Malá Fatra. Rekreačné prostredie pre dennú rekreáciu a aktívny oddych poskytuje okolie vodných tokov (Váh, Kysuca, Rajčanka), najmä Hričovská priehrada na rieke Váh, kde je rozvinutý rybolov, vodné športy a záhradkarčenie (lokalita Strážov a Povžský Chlmec). Na pravú stranu rieky Váh nadväzuje Dubeň – Straník so záhradkárskymi osadami a lyžiarsky areálom v Zástraní. Straník má dobré podmienky na rekreovanie, turistiku, lyžovanie a bezmotorové lietanie.

Podľa platného UPN mesta Žilina sa predmetná lokalita nachádza vo funkčnej ploche 5.34.ŠR/01. Pre túto plochu je definovaná základná funkcia rekreačná zeleň. Doplnková funkcia – individuálne rekreačné chaty. Typ stavebnej činnosti vnútorné modernizácie, prestavby, prístavby, novostavby, dopravná a technická infraštruktúra. Pozemky bez oploštenia. Minimálny index ozelenenia je 0,85.

Navrhované funkčné využitie lokality pre individuálnu rekreáciu so zástavbou 15 ks rekreačných chat prinesie do územia vhodné funkčné využitie sprevádzané novou kvalitou prostredia a modernou prevádzkovou kvalitou s environmentálnymi riešeniami mestskej urbanizovanej krajiny. Rekreačný areál (15 rekreačných chat) s modernými oddychovými priestormi poskytne novú kvalitu v poskytovaní služieb v oblasti rekreácie.

3.10.Kultúrohistorické hodnoty územia

Pamiatkový fond je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), ktorý vedie Pamiatkový úrad SR v Bratislave.

Dotknuté územie nie je v zmysle ustanovení zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav pamiatkovým územím. Na záujmovom území navrhovanej činnosti sa nenachádzajú národné kultúrne pamiatky zapísané v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkové územia zapísané v registri pamiatkových rezervácií a v registri pamiatkových zón Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR.

Kultúro – historický potenciál mesta Žiliny je veľký. Objekty kultúrohistorickej alebo archeologickej povahy sa nachádzajú najmä v území Mestskej pamiatkovej rezervácie, ktorú tvorí historické jadro mesta.

Archeologické náleziská

Evidenciu archeologických nálezísk vedie Archeologický ústav SAV v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk SR. V evidencii nálezísk sú vyznačené archeologické náleziská vyhlásené podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu za národné kultúrne pamiatky alebo pamiatkové územia.

Lokalita navrhovaná k výstavbe rekreačných objektov je situovaná mimo záujmové územia a objekty štátnej pamiatkovej starostlivosti a na ploche umiestnenia stavby nie sú evidované archeologické lokality.

V prípade, že pri zemných prácach spojených so stavebnou činnosťou môžu byť zistené archeologické nálezy, resp. archeologické situácie najmä z mladšej doby železnej, stredoveku a novoveku. V prípade zistenia archeologických nálezov počas stavby zodpovedná osoba za vykonávanie prác ohlásí nález KPÚ Žilina. Nález musí byť ponechaný bez zmeny až do obhliadky KPÚ Žilina alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou.

Paleontologické náleziská

Na záujmovej lokalite navrhovanej výstavby rekreačných chat nie sú známe paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia

4.1. Pôdy a horninové prostredie

Územie mestskej časti Strážov je budované najmä druhohornými útvarmi (mezozoikum) a útvarmi spodných treťohôr (paleogén), ktoré sú pokryté kvartérnymi sedimentmi.

V predkvartérnom podloží sú zastúpené prevažne ílovcove a slieňovcové horniny s polohami pieskovcov (prípadne i zlepencov alebo karbonátov) s flyšoidným vývojom. Ílovcové, prachovcové a slieňovcové horniny majú výraznú prevahu nad ostatnými horninami (pieskovecami a zlepencami). Na stavbe územia Strážov sa teda podieľajú najmä horniny bradlového pásma. Záujmová lokalita zaberá severovýchodne exponovaný svah nad vodnou nádržou Hričov, železničnou traťou a diaľnicou D3.

Z hľadiska pôdno-ekologických oblastí dotknuté územie patrí do oblasti – Západných Karpát do regiónu karpatského flyša, oblasti vnútrhorských kotlín – Žilinská kotlina. V území sa vyskytuje pôdny typ – kambizeme typické (KM) na flyši, na výrazných svahoch 12 – 25°, stredne ťažké až ťažké.

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v “Čiastkovom monitorovacom systéme Pôda” podľa “Rozhodnutia MP SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok č. 531/1994 - 540”, ktoré bolo nahradené zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Na základe “Plošného prieskumu kontaminácie pôd” (ďalej PPKP), ktorého predmetom je sledovanie kontaminujúcich látok v pôdach vo vybraných katastrálnych územiach neboli v katastrálnom území Žilina zistené kontaminované pôdy kategórie B a C.

Stav kontaminácie pôd sa vyjadruje kategóriami podľa limitov najvyšších prípustných hodnôt škodlivých látok. Podľa Rozhodnutia MP SR č. 531/1994 Z. z. pre zhodnotenie stavu kontaminácie pôd sú použité nasledovné kategórie:

0 - nekontaminované pôdy s obsahom všetkých hodnotených rizikových látok pod limitom A (pre celkový obsah prvku), resp. A1 (pre obsah prvku v 2M HNO₃ resp. v 2M HCl); tieto zaberajú 1699,0 tis. ha (69,5 %) PPF;

A1, A - rizikové pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A1, A až po limit B. Obsah týchto látok je nad hranicami prirodzeného pozadia a môže sa prejavovať zvýšením obsahu v rastlinách (na kyslých pôdach, alebo u rastlín resp. ich častí, ktoré v zvýšenej miere prijímajú rizikové stopové prvky); zaberajú 701,6 tis. ha (28,7 %) PPF;

B - kontaminované pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit B až po limit C uvedeného legislatívneho predpisu. Vo väčšine prípadov sa už prejavuje zvýšeným obsahom v rastlinách, a to nad hygienickými limitmi pre potraviny alebo krmoviny (34,22 tis. ha - 1,4 % PPF);

C - silne kontaminované pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit C a prejavuje sa takým vysokým obsahom v rastlinách, že legislatívna norma určuje sanáciu takýchto pôd a prísnu kontrolu ich vstupu do potravinového reťazca (9,78 tis. ha - 0,4 %).

Na plošnej kontaminácii pôd sa podieľajú najväčšou mierou tieto činitele:

- výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií,
- vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov a prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As,
- vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom, pochádzajúci z rôznych druhov metalurgického a iného priemyslu, ako aj z teplární,
- vplyv poľnohospodárstva (najmä na obsah Cd z fosforečných hnojív),
- vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

V širšom území sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie: 0 – nekontaminované, rizikové pôdy A, A₁, s možným negatívnym vplyvom na životné prostredie, čo znamená, že obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A, A₁, až po limit B.

Záujmová lokalita nie je súčasťou 12 najohrozenejších oblastí s pôdami kontaminovanými rizikovými látkami. Širšie územie patrí do kategórie nekontaminovaných pôd, ktoré sa vyskytujú prevažne v oblastiach s produktívnymi poľnohospodárskymi pôdami.

Horninové prostredie

Podľa výsledkov geologických prác, (INGEO, a.s., jún 2021) je geologická stavba územia tvorená deluviálnymi sedimentami uloženými na nimnickom súvrství bradlového pásma.

Povrchovú vrstvu deluviálnych sedimentov tvoria litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny. Predpokladaný geologický profil 0,0 – 2,0 m deluviálne svahoviny a sutiny, 2,0 – 15,0 m porušené sliene. Predpokladaná hĺbka hladiny podzemnej vody – 4 m p.t.. Kontaminácia pôdy a horninového prostredia nebola zistená.

Erózia pôdy

Z eróziínych procesov sú v širšom záujmovom území k. ú. Strážov rozšírené hlavne pôdodeštrukčné formy ryhovej vodnej erózie (výmoľová vodná erózia). Náchylnosť pôdy na fyzikálnu degradáciu je podmienená reliéfom, najmä svahovitou a pôdnymi faktormi: hĺbkou pôdy, obsahom ílovitých častíc v kombinácii s pôsobením exogénneho faktora.

V dotknutom území navrhovanej činnosti môže dochádzať k degradácii pôdy najmä vplyvom pôsobenia vody na plochy narušené stavebnou činnosťou, zbavené vegetačného krytu.

Záujmová lokalita je charakterizovaná druhom pozemku ostatná plocha, orná pôda a trvalo trávny porast. Predmetné pozemky sú pokryté vegetáciou bylín a v malej miere drevinami a nie sú pozorovateľné žiadne erózne procesy. Z hľadiska ochrany pred vodnou eróziou je potrebné všetky činnosti vykonávať s dôrazom na ochranu územia pred eróziou, t.j. minimalizovať plochy narušenia pôdneho krytu, stavby realizovať v čo najkratšom čase tak, aby doba narušenia pôdneho krytu bola čo najkratšia, ihneď po ukončení stavby vykonať účinné protierózne opatrenia a obnovu narušeného povrchu.

4.2.Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Dotknuté územie patrí do povodia stredného toku Váhu. Územie je odvodňované jedným malým bezmenným vodným tokom, ktorý sa nachádza cca 300 m západne od záujmovej lokality v lesnom poraste JPRL 150 (LC Dubeň) a riekou Váh. Vodný tok Váh je hlavným

recipientom vôd z kat. územia Strážov. Stav kvality povrchových vôd je monitorovaný na vodnom toku Váh, riečny km 247 v mieste Váh – Pod VN Hričov.

Za obdobie 2005 – 2006 v mieste odberu Pod vodnou nádržou Hričov, bol tok zaradený v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) do II. triedy kvality – čistá voda ($\text{ChSK}_{\text{Cr}} = 21,78 \text{ mg.l}^{-1}$, $\text{BSK} = 4,53 \text{ mg.l}^{-1}$). V skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov reakcia vody (8,30) a merná vodivosť ($47,45 \text{ mS.m}^{-1}$) určujú II. triedu kvality – čistá voda. Skupina Nutrientov sa na základe ukazovateľa organický dusík ($2,80 \text{ mg.l}^{-1}$) nachádza v III. triede kvality – znečistená voda. Pri mikrobiologických ukazovateľoch hodnoty koliformných baktérií (79 KTJ.ml^{-1}) bol tok zaradený pre túto skupinu do III. triedy kvality – znečistená voda.

Stav kvality vody v rieke Váh je neuspokojivý. Prekračované ukazovatele poukazujú na zvýšený stupeň eutrofizácie vody, spôsobovaný najmä komunálnym znečistením a poľnohospodárskou činnosťou.

Tab. č. 29 Ukazovatele a triedy kvality povrchových vôd podľa STN 75 7221

Ukazovatele kvality povrchových vôd	Triedy kvality povrchových vôd
A – ukazovatele kyslíkového režimu	I – veľmi čistá
B – základné chemické ukazovatele	II – čistá
C – nutrienty	III – znečistená
D – biologické ukazovatele	IV – silne znečistená
E – mikrobiologické ukazovatele	V – veľmi silne znečistená
F – mikropolutanty	

Údaje o kvalite povrchových vôd vodného toku Váh, ktorého koryto je trasované vo vzdialenosti cca 340 m od dotknutého územia (vodná nádrž Hričov).

Tab. č. 30 Kvalita povrchových vôd vo vodnom toku Váh v období rokov 2005 – 2006

Miesto sledovania	Riečny km	Trieda kvality povrchových vôd a určujúce ukazovatele pre jednotlivé skupiny ukazovateľov					
		A	B	C	D	E	F
Váh – Pod VN Hričov	247	II ChSK_{Cr}	II PH	III N-organ.	III SI-bos SI - makrozoob	III KOLI	

Zdroj: (SHMÚ 2007)

V katastrálnom území Strážov nie je evidovaný (OÚ, OSŽP Žilina) zdroj znečistenia vôd. Areál ČOV Žilina sa nachádza v Hornom Hričove.

V poľnohospodársky obhospodarovanej krajine katastrálneho územia obce sú vody ohrozované kontamináciou agrochemikáliami, ktoré sa môžu vodami z povrchového odtoku splavovať do povodia.

Všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody sú uvedené v prílohe č. 1 Nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Nariadenie vlády stanovuje tiež limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia splaškových odpadových vôd, komunálnych odpadových vôd a osobitných vôd vypúšťaných do

povrchových vôd alebo do podzemných vôd, osobitne na ich vypúšťanie v citlivých oblastiach.

Podzemné vody

Širšie územie záujmovej lokality z hľadiska formovania akosti podzemných vôd prislúcha z väčšej miery do zóny fluviogénnych vôd kvartéru. Pre túto zónu je charakteristické, že primárny chemizmus vôd (Ca , Mg , HCO_3) nie je podmienený vzťahom voda - horninové podložie, ale procesmi zmiešavania vôd a infiltrácie povrchových vôd do kvartérnych sedimentov. Chemické zloženie podzemných vôd je výrazne ovplyvnené sekundárnymi faktormi a to predovšetkým sídelným územím mesta Žilina.

Problémy s kvalitou podzemných vôd sú na plochách situovaných v alúviách významnejších tokov. Tieto plochy sú často využívané pre hospodárske aktivity. Preto kontaminácia podzemných vôd je vysoko pravdepodobná vo väčšine priemyselných pásiem. Na znečistení podzemných vôd sa popri infiltrovaní znečistených vôd z vodných tokov podieľajú aj splachy z plošného znečistenia, najmä z poľnohospodárskej výroby, priemyselnej výroby, znečisteného ovzdušia a dopravy.

Tab. č.31 Kvalita podzemných vôd na Slovensku (SHMÚ, 2006)

Hodnotená oblasť Pozorovacie objekty	Zhodnotenie podzemných vôd podľa STN 75 7111 "Pitná voda"
Riečne náplavy Varínky a Váhu Využívaný vrt: Bytča Vrt zákl.siete SHMÚ: Hrabové	Koncentrácie Fe_{celk} , Mn , NEL_{UV} , síranov, dusičnanov, dusitanov vo vzorkách podzemných vôd tejto oblasti patria medzi tie, ktoré najčastejšie prekračovali limitné hodnoty. Najmä zvýšené hodnoty NEL_{UV} , zlúčenín dusíka a koncentrácie síranov sú dôkazom antropogénneho vplyvu na kvalitu podzemných vôd. Zvýšený obsah Fe_{celk} a Mn má pôvod v prírodnom zložení aluviálnych náplavov a redox podmienkach daného systému zvodne. podz. voda z prameňov má dobrú kvalitu.

(SHMÚ, 2006)

Geologická stavba dotknutého územia je tvorená deluviálnymi sedimentami uloženými na nimnickom súvrství bradlového pásma. Povrchovú vrstvu deluviálnych sedimentov tvoria litofaciálne nerozlíšené svahoviny a sutiny. Hrúbka kvartérneho pokryvu je 0,0 -0,2 m. Podložie kvartéru tvorí nimnické súvrstvie bradlového pásma, je to flyšové súvrstvie s prevahou slieňov. Strop súvrstvia v podloží deluvií môže byť silne porušený, čo je pozitívny fakt z hľadiska obehu a akumulovania podzemnej vody.

V dotknutom území potencionálnym kolektorom podzemnej vody je vrstva kvartérnych deluviálnych sedimentov, na styku s nerovnomerne porušeniu najvrchnejšou vrstvou podložínych slieňov. Súvrstvie slieňov ako celok, z regionálneho hydrogeologického hľadiska predstavuje izolátor pre prúdenie a akumuláciu podzemných vôd. Prostredie má puklinovú priepustnosť.

V širšom okolí, v rámci hydrogeologického výskumu pre hydrogeologickú mapu územia bolo v prostredí flyšových hornín bradlového pásma jednorazovo dokumentovaných niekoľko sutinových prameňov s nepatrnými výdatnosťami do 0,5 l/s. Doplnovanie

množstiev podzemnej vody je infiltráciou zrážok a ich stekaním z priľahlých svahov. Opisované horninové prostredie môže tak poskytnúť len obmedzené zdroje podzemnej vody pre individuálne zásobovanie.

Na základe záverov hydrogeologického posudku, v oblasti parciel č. 835/1, 835/2 a 835/3 k.ú. Strážov, mestská časť Žilina-Strážov, je možné vykonanie vrtanej studne ako zdroja vody pre individuálne zásobovanie pre projektované rekreačné chatky, objekty SO-01 až SO-15. Predpokladaná čerpaná výdatnosť je do 0,05 l/s. Podmienkou bude také technické riešenie odberu vody, aby táto bola k dispozícii v dostatočnom množstve (dostatočná akumulácia), a aby odber vody rešpektoval prírodné pomery s dostatočným prítokom podzemnej vody do studne, vyjadrenými minimálnou hladinou vody v studni.

Podľa hydrogeologického prieskumu (INGEO, a.s., jún 2021) boli pre projektovanie zabezpečenia zdroja podzemnej vody vyhodnotené tieto závery:

- hĺbka vrtanej studne do 10 – 15 m,
- priemer zabudovania – 160 m,
- predpokladaný geologický profil 0,0 – 2,0 m deluviálne svahoviny a sutiny,
2,0 – 15,0 m porušené sliene,
- predpokladaná hĺbka hladiny podzemnej vody – 4 m p.t.,
- predpokladané čerpané množstvo – do 0,05 l/s.

Očakávaná mineralizácia podzemnej vody je okolo 400 mg/l, typ chemického zloženia kalciumhydrogénuhličitanový.

Pre jednu rekreačnú chatu je projektovaná denná spotreba pitnej vody cca 300 l. Predpokladané čerpané množstvo je do 0,05 l/s, čo pri kontinuálnom odbere je 4 320 l za deň. Okrem toho, odber vody nebude kontinuálny, ale ponorné čerpadlo s odporúčanou hĺbkou osadenia do 10 m bude aktivované podľa aktuálnej spotreby. Vzhľadom na predpokladanú nízku výdatnosť je vhodné uvažovať s akumuláciou vody vo vhodnom zariadení.

4.3.Ovzdušie

Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO), ktorej súčasťou sú aj 4 stanice s monitorovacím programom EMEP. V nadväznosti na merania sa pre plošné hodnotenie kvality ovzdušia využívajú metódy matematického modelovania.

Podľa stavu monitorovacej siete kvality ovzdušia k 31.12.2021 je v katastrálnom území mesta Žilina monitorovacia stanica kvality ovzdušia Žilina - Obežná, ktorého územie je zaradené do zoznamu oblastí riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ s plochou 80 km². Stanica sa nachádza v severovýchodnej časti mesta na okraji sídliska na otvorenom priestranstve v blízkosti miestnych komunikácií s malou intenzitou dopravy. Poloha je otvorená vo všetkých smeroch a reprezentíva na meranie smeru a rýchlosti vetra. Zaujímavá lokalita navrhovanej činnosti je z hľadiska územia Slovenskej republiky ako súčasť zóny Žilinský kraj zaradená do 3. skupiny z čoho vyplýva, že úroveň znečistenia ovzdušia pre znečisťujúce látky oxid siričitý, oxid dusičitý, olovo, oxid uhoľnatý, benzén (benzén je zaradený na základe predbežného hodnotenia kvality ovzdušia) je pod limitnými hodnotami.

Oblasť riadenia kvality ovzdušia sa nachádza v Žilinskej kotline na sútoku Váhu s Kysucou a Rajčankou, ktorú obklopujú vysoké pohoria, čo ovplyvňuje klimatické pomery v území. Vyznačujú sa slabou veternosťou, priemerná rýchlosť vetra v Žiline 1,3 m/s v zimných mesiacoch sa tu vyskytuje často inverzia, čo vplýva najmä na rozptyl emisií znečisťujúcich látok produkovaných stacionárnymi i mobilnými zdrojmi. Najväčšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia je rozvinutý priemysel.

Tab. č. 32 Najvýznamnejšie zdroje znečisťovania ovzdušia pre základné znečisťujúce látky v okolí záujmovej lokality za rok 2014

Prevádzkovateľ	TZL (t)	SO _x (t)	NO _x (t)	CO(t)
Dolvap, s r. o. Varín, Kameňolom a vápenka	125,085	11,366	13,600	1630,123
Žilinská teplárenská, a.s. Žilina	41,8990	431,8970	380,233	46,090

(Zdroj: www.air.sk 2018)

Kvalitu ovzdušia viac ako lokálne zdroje ovplyvňujú stredné a veľké zdroje znečistenia ovzdušia situované v širšom okolí (najmä Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, VAS Mojšová Lúčka, Dolvap, s.r.o.), ako aj klimatické pomery (výskyt inverzií, hmiel, nízkej oblačnosti).

V súčasnosti nepriaznivým trendom v nadväznosti na ochranu ovzdušia je lokálne vykurovanie na tuhé palivá. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív. Očakáva sa, že tento zdroj emisií TZL bude v najbližších rokoch významne narastať.

Tab. č. 33 Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Žilina

Neis kód ZL	Slovenský popis ZL	Množstvo ZL(t) za rok 2020	Množstvo ZL(t) za rok 2019	Množstvo ZL(t) za rok 2018	Množstvo ZL(t) za rok 2017	Množstvo ZL(t) za rok 2016
1.3.00	Tuhé znečisťujúce látky TZL	109,587	115,569	121,756	128,589	138,349
3.9.99	Oxid sýrčitý SO _x	142,319	173,509	197,035	210,004	275,495
3.4.03	Oxidy dusíka ako NO _x	265,770	280,768	279,741	282,954	312,115
3.5.01	Oxid uhoľnatý CO	125,474	140,489	140,663	159,275	156,870
4.4.02	Organické látky - celk. organický uhlík TOC	267,915	386,279	448,068	510,970	479,627

(Zdroj: SHMU 2022)

Kvalita ovzdušia v meste Žilina je ovplyvnená produkciou emisií lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia a automobilovej dopravy. Cestné komunikácie sú líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia s produkciou znečisťujúcich látok NO_x, CO, VOC, TZL.

V dotknutom území navrhovanej činnosti sa nachádzajú malé zdroje znečisťovania, doplnkové vykurovanie existujúcich rekreačných chat.

4.4.Nakladanie s odpadmi

Mesto Žilina zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v meste a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci triedeného zberu.

Systém nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom je upravený Všeobecne záväzným nariadením č. 16/2018 mesta Žilina.

Na zber veľkoobjemového odpadu sú v meste rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery, ktoré sú pravidelne pristavované v jarých a jesenných mesiacoch. Vývoz komunálneho odpadu z rodinných domov a podnikateľských subjektov sa vykonáva podľa harmonogramu zvozu odpadu na príslušný rok.

V roku 2021 miera vytriedenia komunálnych odpadov v meste Žilina dosiahla hodnotu 48,63 %. Mesto Žilina má vybudovaný zberný dvor prevádzkovaný spoločnosťou T + T, a.s.. Na záujmovej lokalite alebo v jej blízkom okolí sa nenachádzajú zariadenia na nakladanie s odpadom.

4.5.Radónové riziko

Určenie radónového rizika vychádza z vyhodnotenia distribúcie hodnôt objemovej aktivity radónu (^{222}Rn) v pôdnom vzduchu a priepustnosti zemín a hornín pre plyny vo vertikálnom profile do úrovne predpokladaného zakladania stavieb, resp. do úrovne očakávaného kontaktu budova - podlažie. Na záujmovej lokalite nebol vykonaný radónový prieskum.

Radónové riziko sa v Žilinskom kraji pohybuje prevažne v kategóriách nízke až stredné, len na severnom okolí Žiliny, pri Budatíne je zistený vysoký stupeň radónového nebezpečenstva. Podľa Geofyzikálnej mapy – Mapy prírodnej rádioaktivity mesto Žilina spadá do oblasti prognózy zvýšeného radónového rizika (eU nad 4 ppm) a izoplochy radónového rizika stredné, nízke.

Postup stanovenia objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd stavebného pozemku sa vyžaduje pri výstavbe rekreačných objektov podľa vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

4.6.Hluk

Dotknuté územie navrhovanej výstavby rekreačných chat je situované na severovýchodne exponovanom svahu nad vodnou nádržou Hričov, železničnou traťou a diaľnicou D3. Podľa ÚPN mesta Žilina je lokalita súčasťou urbanistického okrsku č. 34 Strážov, miestna časť Švabov vršek. Z hľadiska typov zdrojov hluku, ktoré sa vyskytujú v širšom území rozlišujeme hluk z mobilných zdrojov cestnej a železničnej dopravy.

Dominantným zdrojom hluku pozadia v území je železničná doprava na železničnej trati č. 120 v smere Bratislava - Žilina a automobilová premávka na diaľnici D3 a ceste č. I/61, ktoré sú trasované okrajom dotknutého územia.

Tab.č. 34 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kateg. územia	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB)				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov
			Pozemná a vodná doprava b)c)	Železničné dráhy c)	Letecká doprava		L _{Aeq,p}
					L _{Aeq,p}	L _{Asmax,p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta ¹⁰ kúpeľné a liečebné areály).	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov ^d vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí ^a diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk ^{9,11} , mestské centrá.	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov.	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

Poznámky k tabuľke:

a) Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén. Ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.

b) Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.

c) Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.

d) Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania (napríklad školy počas vyučovania).

1.7 V pracovných dňoch od 7.00 do 21.00 h a v sobotu od 8.00 do 13.00 h sa pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí stanovuje posudzovaná hodnota

pripočítaním korekcie $K = (-10)$ dB k ekvivalentnej hladine A zvuku v uvedených časových intervaloch.

V týchto časových intervaloch sa neuplatňujú korekcie podľa tabuľky č. 2.

1.8 Ak hladina hluku z iných zdrojov podľa tabuľky č. 1 prekračuje prípustnú hodnotu a vzniká spolupôsobením viacerých zdrojov hluku rôznych prevádzkovateľov, posudzovaná hodnota pre jednotlivých prevádzkovateľov sa určuje s pripočítaním korekcie $K = +3$ dB pri dvoch prevádzkovateľoch alebo $K = +5$ dB pri troch a viacerých prevádzkovateľoch.

1.9 Na základe stanoviska príslušného orgánu verejného zdravotníctva sa môžu umiestňovať nové budovy na bývanie a budovy vyžadujúce tiché prostredie okrem škôl, škôlok, nemocničných izieb a účelovo podobných budov aj v území, kde hluk z dopravy prekračuje hodnoty uvedené v tabuľke č. 1 pre kategóriu územia II, alebo v území, kde takéto prekročenie je možné v budúcnosti očakávať,

a) ak sa vykonávajú opatrenia na ochranu ich vnútorného prostredia,

b) ak posudzovaná hodnota hluku z dopravy v primeranej časti príslušného vonkajšieho prostredia budovy na bývanie alebo oddychovej zóny v blízkosti budovy na bývanie neprekročí prípustné hodnoty uvedené v tabuľke č. 1 pre kategóriu územia III o viac ako 5 dB.

1.10 Ak sa umiestňujú administratívne budovy alebo iné budovy s pracoviskami vyžadujúcimi tiché prostredie v kategórii územia IV podľa tabuľky č. 1, prípustné hodnoty pre hluk z dopravy a hluk z iných zdrojov pred oknami určenými k vetraniu pracovísk s trvalým pobytom osôb sú $L_{Aeq, p} = 65$ dB pre deň, večer a noc.

Pre danú kategóriu územia (II. Územie s obytnou funkciou) sú najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny hluku vo vonkajšom priestore stanovené podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 50 dB pre dennú dobu, 50 dB pre večer a 45 dB pre noc (22:00-06:00). Pri stavebnej činnosti, výstavbe rekreačných chát, nie je predpoklad prekročenia najvyššej prípustnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore.

4.7.Rastlinstvo a živočíšstvo

Dotknuté územie sa nachádza v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, lokalita Švábov vršek v rekreačno-lesnej krajine, mimo zastavaného územia mesta, v kontakte s existujúcimi rekreačnými chatami. Záujmová lokalita zo severu hraničí s plochami individuálnej rekreácie. Z východnej strany lokalita hraničí s miestnou komunikáciou. Zo západnej až juhozápadnej strany záujmovú lokalitu ohraničuje lesný porast JPRL 150 (LC Dubeň). V dotknutom území dominujú lesné ekosystémy a urbánne geoeosystémy. Prirodzené spoločenstvá majú väčšie zastúpenie len v okolí toku Váh a vodnej nádrže Hričov.

Lokalita navrhovaná na výstavbu rekreačných chát pozostáva z poľnohospodársky nevyužívaných pozemkov (orná pôda, TTP) a ostatnej plochy. V roku 2021 bol na lokalite vykonaný výrub drevín rastúcich mimo lesa na základe súhlasu Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP3-2021/014285-005/Bre zo dňa 23.4.2021. Dôvodom k výrubu drevín bolo dlhodobé neudržiavanie pozemkov a sekundárna sukcesia náletovými drevinami. Krajinný priestor je funkčne využívaný pre účely individuálnej rekreácie.

Na lokalite navrhovanej na výstavbu rekreačných chát sa vyskytujú biotopy:

- biotopy ľudských sídiel (existujúce susedné rekreačné objekty)
- antropogénne biotopy (účelové nespevnené komunikácie).

Biotopy v dotknutom území sú sústavne ovplyvňované ľudskou činnosťou. Vegetácia v bezprostrednom okolí rekreačných objektov vykazuje na viacerých lokalitách prvky synantropnej vegetácie a to zastúpením viacerých typicky synantropných druhov rastlín, vykazujúcich širokú ekologickú valenciu.

4.8.Environmentálne záťaž

Za environmentálnu záťaž sa považuje také znečistenie podzemnej vody, pôdy a horninového prostredia, ktoré presahuje stanovené kritériá pre koncentráciu znečisťujúcich látok ustanovených v právnych predpisoch. Pritom stačí, aby bola prekročená miera kritérií jednej znečisťujúcej látky v uvedených zložkách životného prostredia.

Tab. č.35 Prehľad environmentálnych záťaží (ďalej len EZ)

Obec	Počet lokalít vrátane pravdepodobných EZ	Počet sanovaných/rekultivovaných lokalít
Žilina	5	2

(Zdroj: SAŽP 2021)

Pravdepodobné a potvrdené environmentálne záťaž v Žiline:

- SK/EZ/ZA/1069 skládka odpadov Považský Chlmec, ktorá je vzdialená od záujmovej lokality V vo vzdialenosti približne 1,75 km,
- SK/EZ/ZA/1882 – rušňové depo Cargo a.s., ktoré je vzdialené od záujmovej lokality JV vo vzdialenosti približne 3,28 km,
- SK/EZ/ZA/1068 – neriadená skládka TKO Považský Chlmec, ktorá je vzdialená od záujmovej lokality SV vo vzdialenosti približne 3,59 km,
- SK/EZ/ZA/1070 – východné priemyselné pásmo, ktoré je vzdialené od záujmovej lokality SV vo vzdialenosti približne 5,39 km,
- SK/EZ/ZA/1067 – areál ZVL, ktorý je vzdialený od záujmovej lokality JV vo vzdialenosti približne 6,35 km.

Sanované environmentálne záťaž v Žiline:

- SK/EZ/ZA/1618 – ČS PHM - Montáža, ktorá je vzdialená od záujmovej lokality JV vo vzdialenosti približne 2,95 km,
- SK/EZ/ZA/1840 – Trnové – odkalisko popolčeka, ktorá je vzdialená od záujmovej lokality JV vo vzdialenosti približne 8,26 km.

Podľa registra environmentálnych záťaží sa na záujmovej lokalite navrhovanej činnosti nevyskytujú environmentálne záťaž.

4.9.Zdravotný stav obyvateľstva

Prostredie človeka je jedným z hlavných determinantov zdravia. Ide o široko chápané prostredie a nie len o životné prostredie. Determinanty zdravia sú teda také vlastnosti a

ukazovatele, ktoré ovplyvňujú prítomnosť a rozvoj rizikových faktorov ochorení. Najznámejšie skupiny determinantov zdravia sú demografické a biologické determinanty (vek, pohlavie, národnosť, atď.), socio-ekonomické determinanty (životný štýl, vzdelanie, zamestnanie, sociálne kontakty, atď.), prostredie (životné aj pracovné) a zdravotníctvo.

Dobrá kvalita životného prostredia človeka, výrazne ovplyvňujúca jeho zdravie, je súhrnom dobrej kvality ovzdušia, vody i potravín. Na udržanie rovnováhy v organizme je však okrem toho potrebné optimálne zužitkovanie prijímaných látok, ako aj harmonický vzťah k prostrediu, čo vyžaduje psychickú vyrovnanosť a zdravý životný štýl.

Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života pri narodení. Medzi ďalšie ukazovatele zaraďujeme celkovú úmrtnosť, dojčenskú a novorodeneckú úmrtnosť, štruktúru príčin smrti a ďalšie.

Pôrodnosť a úmrtnosť sú dva hlavné demografické procesy, ktoré významne ovplyvňujú populačný vývoj.

Demografický vývoj v SR na začiatku 21. storočia je stále charakterizovaný postupným znižovaním pôrodnosti, pri stagnujúcej úmrtnosti obyvateľstva. Od roku 2003 dochádza k miernemu nárastu alebo k stagnácii pôrodnosti. K 31. decembru 2012 mala Slovenská republika 5 410 836 obyvateľov, prirodzený prírastok obyvateľstva sa znížil na 579 osôb. Zahraničnou migráciou získala Slovenská republika 2 109 osôb (pristáhovalo sa 2 621 a vystáhovalo 512 osôb). Celkový prírastok obyvateľstva dosiahol hodnotu 2 688, čo je oproti 4. štvrtroku 2011 viac o 863 osôb. Podiel žien na celkovom počte obyvateľov tvoril 51,3 %.

Ukazovateľ: Stredná dĺžka života pri narodení

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov, ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu. Od roku 1970 do roku 2016 sa stredná dĺžka života v SR zvýšila u mužov zo 66,7 na 73,23 a u žien zo 72,9 na 80,30 rokov. I napriek tomu predĺženie strednej dĺžky života pri narodení tento ukazovateľ nedosiahol hranicu európskeho priemeru. V rámci okresov Žilinského kraja boli zaznamenané v okrese Žilina vyššie hodnoty strednej dĺžky života u mužov aj u žien.

Tab. č. 36 Stredná dĺžka života pri narodení v období rok 2012 - 2016

Územie	Muži e^{M}_0	Ženy $e^{Ž}_0$
Okres Žilina	73,23	80,30
Žilinský kraj	72,70	80,66
Slovenská republika	73,71	80,41

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2016)

Ukazovateľ: Pôrodnosť (natalita)

Pôrodnosť a úmrtnosť predstavujú základné zložky reprodukcie, tzn. náhrady zomretých osôb živonarodenými deťmi. Počet živonarodených v SR v roku 2020 bol 56 650 osôb, čo je o 0,1 % menej ako v predchádzajúcom roku 2019.

Okres Žilina patrí z hľadiska pôrodnosti ku okresu s vyššou pôrodnosťou v rámci Žilinského kraja. Za rok 2017 bol počet živonarodených detí v okrese Žilina 1 739 detí, čo predstavuje najvyššiu pôrodnosť v kraji. V porovnaní s rokom 2016 bol zaznamenaný pokles pôrodnosti v okrese Žilina o 3 živonarodené deti. Podľa údajov Štatistického úradu

SR v poslednom datovanom roku 2017 v okrese Žilina bol počet živonarodených na 1 000 obyvateľov na úrovni 11,091 ‰.

Z tabuľky č. 37 vyplýva, že najvyššia pôrodnosť bola za sledované obdobie v Žiline v roku 2016, kedy bolo živonarodených 975 detí (počet narodených na 1 000 obyvateľov je 12,023 ‰). V okrese Žilina bola najvyššia pôrodnosť v roku 2016 a najnižšia v roku 2014.

Tab. č. 37 Natalita v období 2012 - 2020 (v ‰)

Územie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Žilina	10,832	10,325	11,392	11,431	12,023	11,075	10,915	11,339	10,617
Okres Žilina	10,888	10,541	10,096	10,892	11,09	11,078	10,937	10,974	10,699
Žilinský kraj	10,454	10,075	9,905	10,308	10,611	10,642	10,898	10,75	10,479
SR	10,274	10,13	10,158	10,256	10,6	10,66	10,586	10,464	10,375

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2020)

Prírodný prírastok v obci má stúpajúci trend, nakoľko počet narodených sa s postupom času zvyšuje. Uvedený trend nie je charakteristický pre väčšinu obcí na Slovensku, keďže v súčasnosti prevláda trend starnutia populácie a nižšej pôrodnosti. Je možné uvažovať s rastom počtu obyvateľov predovšetkým pri posilnení migrácie smerom do obce. V prípade prisťahovania nových obyvateľov, predovšetkým mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k ďalšiemu zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou.

Ukazovateľ: Celková úmrtnosť (mortalita)

Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí nielen od ekonomických, kultúrnych, životných a pracovných podmienok, ale bezprostredne ju ovplyvňuje veková štruktúra obyvateľstva.

V okrese Žilina sa počet zomretých na 1 000 obyvateľov pohybuje od 9,335 ‰ (rok 2015) do 10,42 ‰ (rok 2016). V období rokov 2012 až 2020 sa priemerná hodnota celkovej úmrtnosti v Žiline pohybuje na úrovni 9,786 ‰, v okrese Žilina je priemerná hodnota úmrtnosti na úrovni 9,736 ‰. Nepriaznivým javom v Žiline je vyššia úmrtnosť, ktorá bola (v roku 2016) 10,42 ‰ a (v roku 2020) 10,05 ‰ dosahujúca úroveň celoslovenského priemeru pohybujúceho sa okolo hodnoty 10 ‰.

Tab. č. 38 Mortalita v období 2012 - 2020 (v ‰)

Územie	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Žilina	9,553	9,833	9,616	9,335	10,42	10,05	9,358	9,358	10,393
Okres Žilina	9,796	9,961	9,339	9,847	9,992	9,868	9,489	9,083	10,251
Žilinský kraj	9,382	9,498	9,163	9,695	9,501	9,692	9,78	9,62	10,616
9,692SR	9,701	9,625	9,477	9,928	9,641	9,915	9,971	9,764	10,822

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2020)

Z hľadiska pohlavia je pre Slovenskú republiku, podobne ako pre väčšinu krajín, charakteristická mužská nadúmrtnosť. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré prispievajú

k rastu úmrtnosti na Slovensku patrí aj vysoká spotreba tabaku a rastúci podiel ľudí s nadváhou a obezitou.

V roku 2021 v Žiline bol prirodzený prírastok -3,395 ‰ a v okrese Žilina -2,643 ‰. Ekonomické a sociálne zmeny výrazne ovplyvňujú migráciu obyvateľstva. Oproti miernemu nárastu obyvateľstva prirodzenou obmenou, je v okrese Žilina priaznivá situácia v migračnom pohybe obyvateľstva. Migrácia obyvateľstva zapríčiňuje, že hodnoty okresu Žilina sú pod hranicou kraja aj SR.

Tab. č. 39 Porovnanie pohybu obyvateľstva v obci, okrese, kraji a v SR (v ‰)

Rok 2021	Natalita	Mortalita	Prirodzený prírastok	Migračné saldo	Celkový prírastok obyvateľstva
Žilina	9,758	13,153	-3,395	-5,317	-8,712
Okres Žilina	10,262	12,905	-2,643	0,627	-2,016
Žilinský kraj	10,501	12,946	-2,446	-0,578	-3,024
SR	10,4	13,506	-2,677	0,43	-2,677

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2022)

Ukazovateľ: Dojčenská a novorodenecká úmrtnosť

Ukazovateľom hygienickej a kultúrnej úrovne života obyvateľstva a meradlom zdravotníckej starostlivosti je novorodenecká úmrtnosť (podiel novorodencov, ktorí zomierajú do 28 dní od narodenia) a dojčenská úmrtnosť (počet novorodencov zomretých do 1 roka života na 1000 živonarodených detí). Z dlhodobejšieho hľadiska možno pozitívne hodnotiť vývoj dojčenskej a novorodeneckej úmrtnosti, úrovňou ktorej sa začíname približovať k vyspelým európskym krajinám.

Celkovo pozitívne možno hodnotiť vývoj dojčenskej úmrtnosti, keď v SR došlo k jej poklesu z 5,774 ‰ v roku 2014 na úroveň 4,537 ‰ v roku 2017. Obdobná situácia je aj v prípade novorodeneckej úmrtnosti, keď bol zaznamenaný pokles na 2,622 ‰ v roku 2017 oproti 3,307 ‰ v roku 2014.

Tab. č. 40 Novorodenecká a dojčenská úmrtnosť

Územie	Novorodenecká úmrtnosť v ‰				Dojčenská úmrtnosť v ‰			
	2014	2015	2016	2017	2014	2013	2014	2015
Žilina	8,294	4,315	3,077	-	10,664	4,315	3,077	-
Okres Žilina	4,45	3,521	2,88	1,15	5,722	4,118	2,88	1,725
SR	3,307	3,255	2,867	2,622	5,778	5,126	5,403	4,537

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2017)

V období posledných štyroch rokov (2014 – 2017) bola dojčenská aj novorodenecká úmrtnosť v Žiline pohybovala od najnižšej úrovne v roku 2015 kedy dosiahla hodnotu 4,315 ‰. Novorodenecká a dojčenská úmrtnosť v okrese Žilina dosahovala za sledované obdobie nízke hodnoty, okrem roku 2014, kedy dojčenská úmrtnosť vykazovala 5,722‰, to isté sa týkalo zvýšenej novorodeneckej úmrtnosti v roku 2014 na úrovni 4,45 ‰. V roku 2017 bola novorodenecká úmrtnosť aj dojčenská úmrtnosť v okrese Žilina na najnižšej úrovni v sledovanom období.

Štruktúra úmrtnosti

V úmrtnosti podľa príčin smrti dominuje v okrese Žilina ako aj v meste Žilina úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca, keď v roku 2013 v SR zomrelo na túto príčinu 26 190 osôb, z toho 804 v okrese Žilina a konkrétne 400 v Žiline. Dôležitým ukazovateľom je aj úmrtnosť na nádory, keď na túto príčinu v okrese Žilina v roku 2013 zomrelo 414 osôb a choroby dýchacej sústavy, kedy bol počet úmrtí v okrese 107 osôb, konkrétne 58 osôb v Žiline. Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin úmrtia sú choroby tráviacej sústavy, poranenia, otravy a vonkajšie príčiny.

Tab. č. 41 Zomretí podľa vybraných skupín chorôb k 31.12.2013 (počet)

Územie	Choroby obehovej sústavy	Nádory	Poranenia, otravy, vonkajšie príčiny	Choroby dýchacej sústavy
Žilina	400	224	33	58
Okres Žilina	804	414	62	107
SR	26 190	13 355	2 826	3 466

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2013)

4.10.Syntéza hodnotenia súčasného stavu kvality životného prostredia

Environmentálna regionalizácia SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov vymedzuje päť stupňov kvality životného prostredia (SAŽP 2016). Záujmová lokalita sa nachádza v Žilinskom regióne 2. environmentálnej kvality.

Regióny 2. environmentálnej kvality predstavujú územia prechodného typu a sú z aspektu kvality životného prostredia veľmi heterogénne. Na základe podrobnejšieho analyzovania záujmovej lokality a jej okolia môžeme konštatovať, že záujmová lokalita navrhovaná k umiestneniu rekreačných chat predstavuje krajinný priestor, kde dominantným prostredím je prostredie vyhovujúce (2. stupeň).

Predchádzajúce analýzy jednotlivých zložiek životného prostredia, ktoré vychádzajú z úrovne vyššej krajinnno-priestorovej jednotky korešpondujú s environmentálnou regionalizáciou územia Slovenska (SAŽP 2016). Pokiaľ na základe vykonaných analýz abiotických, biotických a socioekonomických podkladov o území vytvoríme zjednodušený model krajinnno-ekologického komplexu na úrovni záujmového priestoru získame homogénny priestorový areál (typ KEK) s rovnakými krajinnnoekologickými vlastnosťami.

Identifikované typy krajinnnoekologických komplexov (typ KEK) na záujmovej lokalite:

- KEK „A“ - polygón zastavaných plôch v rekreačnom území
- KEK „B“ - polygón nespevnených plôch využívaných pre rekreačné účely
- KEK „C“ - polygón prístupovej komunikácie
- KEK „D“ - polygón nevyužívaných poľnohospodárskych pozemkov

Na základe interpretácie vlastností krajinnnoekologických komplexov a požiadaviek navrhovanej činnosti (vstupy a výstupy) môžeme identifikovať environmentálne problémy

a limity (hmotné a nehmotné prvky) vo vzťahu k známym rizikám, ktoré navrhovaná činnosť predstavuje.

Súčasný environmentálne problémy v širšom území navrhovanej činnosti:

Abiotický komplex krajiny

- Znečistenie povrchových vôd (bývanie, priemysel, poľnohospodárstvo).
- Znečistenie podzemných vôd.
- Znečistenie ovzdušia (priemysel v žilinskej kotline, komunikácie III. triedy, lokálne kúreniská spaľovanie tuhých palív).

Biotický komplex krajiny

- Eutrofizácia povrchových vôd (zmeny vo vodných ekosystémoch).
- Úbytok biotopov (poľnohospodárstvo, priemysel).
- Poškodzovanie vegetácie v širšom území znečisťujúcimi látkami v ovzduší.
- Nedostatočné zastúpenie ekostabilizačných prvkov v kultúrnej krajine.

Socioekonomický komplex krajiny

- Zaťaženie územia dopravou (železničná, cestná),
- Zdravotné účinky zvýšenej hladiny hluku na obyvateľstvo (žel. a cestná doprava).
- Zdravotné účinky znečisťujúcich látok v ovzduší (TZL) na obyvateľstvo.

V dotknutom území boli na základe vykonaných prieskumov excerptie z dostupných publikácií (správa o kvalite životného prostredia SAŽP B. Bystrica, ÚPN Žilina, RÚSES okresu Žilina, Register environmentálnych záťaží, SAŽP a ďalšie) identifikované environmentálne problémy, ktoré uvádzame v tabuľke č. 42. Opísané environmentálne problémy sú situované v dotknutom území a jeho najbližšom okolí mesta Žilina, mimo hlavné obytné zóny, v krajinnom priestore funkčne využívanom najmä pre účely rekreácie, bývania, dopravy.

Významnosť environmentálnych problémov bola hodnotená v trojstupňovej škále:

1. nízka významnosť - environmentálne problémy s lokálnym dosahom,
2. stredná významnosť - environmentálne problémy s regionálnym dosahom,
3. vysoká významnosť - environmentálne problémy s národným dosahom.

Tab. č. 42 Komplexné zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov v dotknutom území navrhovanej činnosti

Environmentálny problém	Zdroj, príčina	Významnosť
Znečistenie ovzdušia	Zdroje znečisťovania ovzdušia v dotknutom území (stavebný priemysel, mobilné zdroje - doprava)	Stredná
Hluk	Automobilová a železničná doprava v dotknutom území,	Stredná
Obhospodarovanie krajiny	Hospodárenie v lesoch	Nízka

Identifikované limity (vyplývajúce z legislatívy) vo vzťahu k známym vplyvom, ktoré navrhovaná činnosť predstavuje:

- Kvalita vôd podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Kvalita ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.
- Ochrana verejného zdravia podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.
- Hladina hluku vo vonkajšom priestore stanovená podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- Obmedzenie radónového rizika vyhláška MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.
- Nakladanie s odpadmi stanovené podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.
- Nakladanie s odpadmi stanovené podľa VZN mesta Žilina.
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch

Identifikované krajinno-ekologické a technické limity:

- Biokoridor nadregionálneho významu Nrbk 5 prepojenie Súľovské skaly - Ladonhora
- Limit zastavanosti pozemkov (záujmovej lokality) všetkými objektmi k celkovej ploche pozemkov stanovený ÚPN.
- Zachovanie a prispôsobenie navrhovanej výstavby objektu terénnym danostiam lokality
- Ochranné pásmo lesa, využitie tohto územia vyžaduje súhlas orgánov štátnej správy lesného hospodárstva.
- Minimálny koeficient zelene pozemkov stanovený ÚPN 0,85.

Za regionálne významný environmentálny aspekt v dotknutom území možno na základe súčasného stavu kvality životného prostredia považovať ovplyvňovanie kvality ovzdušia priemyselnými a líniovými zdrojmi znečisťovania ovzdušia (priemyselné činnosti v širšom území, cestná doprava). K ovplyvňovaniu kvality ovzdušia v dotknutom území navrhovanej činnosti významne prispieva blízke sídlo okresného mesta Žilina so sústredenou dopravou a priemyselná časť obce Horný Hričov, kde sa nachádzajú veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia (Obalovačka asfaltových zmesí, Slovnaft, a.s. prečerpávací stanica).

Na základe identifikovaných environmentálnych problémov v dotknutom území navrhovanej činnosti vrátane ich zdrojov a grafického znázornenia ich predpokladaného vplyvu a predikciu pôsobenia vplyvov z navrhovanej činnosti je možné vysloviť predpoklad pôsobenia kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov v rôznych časových horizontoch s prihliadnutím na ich nezvratnosť (synergické vplyvy) na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Rozsah identifikovaných environmentálnych problémov v dotknutom území navrhovanej činnosti poukazuje na určitú mieru zaťaženie územia. Podmienkou pre rozšírenie plochy pre individuálnu rekreáciu sú opatrenia, ktoré zabránia poškodzovaniu životného prostredia a zmiernia negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na zložky životného prostredia a obyvateľstvo.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie

1. Požiadavky na vstupy

Záber krajinného priestoru

Navrhovanou výstavbou účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu v meste Žilina, v rekreačnej časti okrsku Strážov dôjde v sekundárnej krajinskej štruktúre dotknutého územia k plošnému rozšíreniu zastavanej časti rekreačného priestoru so záberom poľnohospodárskych pozemkov (trvalo trávne porasty, orná pôda), bez zásahu do lesných pozemkov. Nová zástavba hmotovo dopĺňa využívaný priestor a dotvára urbanistickú štruktúru, ktorá zohľadňuje limity, ako aj funkčnú náplň a zároveň sa snaží organizovať územie tak, aby bola v riešení zabezpečená jasná hierarchia komunikácií a priestorov, ako aj dobrá a čitateľná orientácia v území.

Navrhované rekreačné chaty budú v nadväznosti na existujúce rekreačné objekty vytvárať ucelený súbor stavebných objektov. Plocha záberu je situovaná na lokality, ktoré nadväzujú na využívané čiastočne urbanizované prostredie.

Architektúra navrhovaných objektov investičného zámeru zástavby rešpektuje regionálne architektonické prvky regionálnej architektúry s cieľom vytvárať objekty kultivované, proporčne zvládnuté, ktoré rešpektujú prírodné prostredie v ktorom sú umiestnené.

Materiálová skladba exteriéru navrhovaných rekreačných chát vychádza z prírodných materiálov, ako sú drevo, kameň, sklo, omietka jemnozrnná.

Farebnosť, objemovo-hmotové stvárnenie, by malo rešpektovať prvky regionálne, s cieľom vytvoriť novými stavbami kultivovaný vzhľad a harmonicky architektonický výraz.

Súbor rekreačných objektov predstavuje krajinný prvok, ktorý dotvára sekundárnu krajinnú štruktúru daného územia.

Umiestnenie rekreačných chát spôsobuje nový záber krajinného priestoru pre funkciu rekreácie, ktorý je však z hľadiska využitia územia rezervovaný pre navrhovaný účel. Vzhľadom na túto skutočnosť je potrebné dôraz klásť na architektonické riešenie a osadenie jednotlivých rekreačných objektov v súbehu so záujmami miestnej samosprávy.

Záber pôdy

Územie určené na umiestnenie rekreačných chát sa nachádza v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov, mesta Žilina na pozemkoch druhu trvalé trávne porasty, orná pôda a ostatná plocha. Nároky na trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu vzniknú pri výstavbe rekreačných chát a pri výstavbe technickej infraštruktúry. Požiadavky na trvalý záber pôdneho fondu predstavuje 0,0728 ha – zastavaná plocha celkovo (BPEJ 0782872), zelené plochy 0,6629 ha.

Pre realizáciu výstavby rekreačných chát a technickej infraštruktúry je potrebné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Chránené územia, chránené stromy a pamiatky

Navrhovaná výstavba rekreačných chát svojim situovaním v krajine nezasahuje do chránených území vyhlásených podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Na záujmovej lokalite sa nevyskytujú chránené krajinné prvky, prírodné pamiatky, chránené stromy vyhlásené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Výrub drevín

Na záujmovej lokalite bol v krátkej minulosti vykonaný výrub drevín rastúcich mimo lesa na základe súhlasu Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP3-2021/014285-005/Bre zo dňa 23.4.2021. Dôvodom k výrubu drevín bolo dlhodobé neudržiavanie pozemkov a sekundárna sukcesia náletovými drevinami. Navrhovaná výstavba rekreačných chat si nevyžaduje výrub drevín.

Ochranné pásma

Navrhovaná výstavba rekreačných chat nezasahuje do ochranných pásiem líniových dopravných koridorov. Stanovené ochranné pásma v zmysle zákona č. 70/98 Z. z. pre jednotlivé rozvody inžinierskych sietí, č. 656/2004 Z. z. a ďalších legislatívnych predpisov a úprav sú zahrnuté v projektovom riešení stavby.

Zvláštne a osobitné opatrenia počas výstavby, v dotyku s inžinierskymi sieťami, revíznymi šachtami a ostatnými objektmi a zariadeniami budú spresnené v samostatných projektových riešeniach ďalšieho stupňa projektovej prípravy (napr. problematika trvalého prístupu majiteľov a správcov I. S. k objektom a zariadeniam počas výstavby, poloha dočasných objektov navrhovaného zariadenia staveniska voči ochranným pásmam týchto zariadení a pod.).

Studňa

Studňa pre individuálne zásobovanie vodou. Navrhnutá je studňa o hĺbke 12,0 m, vnútorný priemer 160 mm. Nad vrtom studne osadíme armatúrnú šachtu, kde bude filter potrubia. Na šachte bude osadená PVC odvetrávacia hlavica.

Na zabezpečenie dostatočnej výdatnosti studne sa vrt buduje za pomoci centrátorov tak, aby bolo studničné potrubie centrovane na stred. Medzikružie medzi stenou vrtu a studničným potrubím sa vyplňa filtračným štrkom s frakciou 2 až 16 mm (podľa hrúbky obsypu) na zabezpečenie ideálnych filtračných vlastností vrtu. Potrubím, takzvanou perforáciou potom voda vteká do studne. Studňa musí byť uzavretá dnom, aby sa zabránilo vnikaniu kalu.

Po zabudovaní sa studňa vyčistí a vykoná sa krátkodobá čerpacia skúška, aby sa zistila výdatnosť studne. Poslednou fázou je odovzdanie studne s čistou vodou spolu s jej technickými parametrami Podmienkou pre využitie podzemnej vody budú výsledky analýz odoberatej vody.

Spotreba vody

Množstvo potreby vody: vypočítaná podľa vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z.

Výpočet spotreby vody:

$$Q_d = 3 \times 100$$

$$Q_d = 300 \text{ litrov/deň}$$

$$Q_{\text{ročne}} = 90 \times 0,3 = 27,0 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Energetická bilancia

Pre potreby napojenia rekreačných chat v počte 15ks je predpoklad rezervovaného výkonu na úrovni odhadu 84,00 kW, presná výška potrebnej kapacity elektrickej energie bude špecifikovaná vo vyšších stupňoch projektovej dokumentácie.

Vykurovanie

V jednotlivých chatách je vykurovanie navrhované s využitím el. energie konvektormi.

Príprava teplej úžitkovej vody bude pomocou batérií s elektrickým ohrevom vody, doplnkovým zdrojom tepla bude krb s výkonom max. 14 kW s krbovou vložkou a rozvodmi do jednotlivých priestorov.

Každá rekreačná chata musí mať dvojtarifný elektromerový rozvádzač, s možnosťou riadenia cez HDO. Rezervovaný výkon na el. kúrenie je odhadovaný cca 4-6,00 kW na jednu chatu a 2,00 kW na prípravu TUV.

Výstavba a prevádzka rekreačných objektov s elektrickým vykurovaním – elektrické konvektory.

Inštalovaný výkon 1ks-chaty

Svetelné obvody 1,00 kW

Zásuvkové obvody 10,00 kW

TUV 2,00 kW

Varná platňa 7,00 kW

EL. kúrenie 6,00 kW

Ostatné 3,00 kW

REZ 3,00 kW

SPOLU : Pi-rd 32,00 kW

Koeficient súdobosti $k = 0,35$

$P_p = P_i \times k = 32,00 \times 0,35 = 11,20 \text{ kW}$

prepočítaný výkon 1ks- chaty

$P_{p-rd} = 11,20 \text{ kW}$

odhadovaný výkon 15ks rekreačných chát

$P_{p-celk} = k \times (15 \times P_{p-rd})$

$P_{p-celk} = 0,5 \times (15 \times 11,20) \text{ kW}$

$P_{p-celk} = 0,5 \times 168,00 \text{ kW}$

Prepočítaný výkon-IBV-15ks rekreačných chát

$P_p = 84,00 \text{ kW}$

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Stavebný objekt „Spevnené plochy“, rieši dopravné napojenie a zriadenie vjazdu a riešenie spevnených plôch spomínaného objektu na príľahlú cestnú komunikačnú sieť, ktorou je miestna komunikácia v správe mesta Žilina. Súčasťou projektového riešenia sú aj odstavné plochy pred stavebnými objektami a návrh dočasného dopravného značenia počas realizácie rekreačných chát a spevnených plôch. V projekte sa jedná o zvláštne užívanie komunikácie a odsúhlasenie dočasného dopravného značenia.

Vzhľadom na charakter danej lokality (koncová lokalita) a daný typ komunikácie (nespevnená účelová – lesná cesta) nie je realizované dopravno kapacitné posúdenie.

Návrh spevnených plôch pozostáva zo spojenia samotnej novostavby rekreačných chát s návrhom spevnených komunikácií, respektíve spevnených plôch s existujúcimi komunikáciami, v tomto prípade napojenie na miestnu nespevnenú komunikáciu – respektíve na účelovú nespevnenú komunikáciu. Vjazd k rekreačným chatám je navrhovaný samostatne. Spevnené plochy sú navrhované s krytom zo štrku s prímiesou hliny, tak aby toto zloženie zapadalo do daného územia, pričom spevnené plochy sú

oddelené od zelene nespevnenou krajinou zo štrkodrvy šírky 0,25 m. Pri vjazde na pozemok sú navrhované polomery zaoblenia $R=6m$.

Povrchové odvodnenie je na spevnených plochách pred objektom rekreačných chát riešené prostredníctvom priečného a pozdĺžneho sklonu voľne do terénu. Jedná sa o malé plochy, kde nie je nutné budovať resp. riešiť odvodnenie v zmysle návrhu dažďovej kanalizácie. Odvodnenie je navrhované od cesty k pozemným objektom na pozemku investora.

Statická doprava

Statická doprava pre jednotlivé rekreačné objekty je riešená na vlastných pozemkoch individuálne v množstve 15 ks stojísk pre 15 ks rekreačných chát.

Zásobovacia doprava

Najťažší typ nákladnej dopravy je hasičská kolesová technika a odvoz odpadu.

V prechodnej etape (počas výstavby) sa predpokladá zvýšený pohyb nákladných vozidiel súvisiacich so stavebnou činnosťou. Tento druh dopravy je však možné časovo a veľkostne obmedziť podľa vznikajúcich podmienok v dotknutom území.

Pešia doprava

Pre pešiu dopravu sa využíva miestna komunikácia s napojením pešie komunikácie miestnej časti Žilina, Strážov.

Požiadavky na pracovné sily

Orientačne sa pre vybraného dodávateľa stavby predpokladá nasadenie 10 až 20 pracovníkov. Skutočne nasadené kapacity spresní ďalší stupeň projektovej prípravy resp. dodávateľ stavby, do začatia prác, zohľadňujúc predpokladaný postup výstavby a kapacitné možnosti navrhovaného staveniska.

2.Údaje o výstupoch

Emisie do ovzdušia

Krátkodobé pôsobenie: etapa stavebných prác

Pri stavebných prácach počas výstavby, predovšetkým v začiatkovej fáze dôjde k dočasnému zvýšeniu prašnosti spôsobenej činnosťou stavebných mechanizmov. Súčasne dôjde aj k nárastu objemu výfukových splodín v ovzduší na stavenisku a na trase prístupových ciest. Tento vplyv výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia, bude krátkodobý a nepravidelný a to vzhľadom na malý rozsah základných prác nových stavebných objektov a miestne podmienky a poveternostné podmienky.

Dlhodobé pôsobenie: etapa prevádzkovania

Prevádzka rekreačných chát s dodávkou tepla a teplej vody na báze elektrickej energie nie je podľa právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší a ďalšie) kategorizovaná ako zdroj znečisťovania ovzdušia.

Doplňkové vykurovanie na tuhé palivo je podľa právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší) kategorizované ako malý zdroj znečisťovania ovzdušia.

Zdrojom znečisťujúcich látok vonkajšieho ovzdušia v okolí navrhovaných rekreačných objektov budú:

- spaľovanie tuhého paliva (drevo),
- automobilová doprava na príjazdových komunikáciách k objektom vrátane statickej dopravy (znečisťujúce látky NO_x, CO, VOC).

Navrhovaná činnosť je nevýrobného charakteru, emisie znečisťujúcich látok, ktoré budú produkované sú z vyvolanej dopravy a vykurovania objektov. Pri navrhovaných kapacitách doplnkového vykurovania a statickej dopravy sa jedná o malý príspevok k imisiám v ovzduší.

Emisie do vôd

Splaškové odpadové vody z rekreačných chát budú odvádzané prípojkou kanalizácie z rúr PVC DN 125 do akumulčných nádrží (žumpy). Pre akumuláciu splaškových odpadových vôd sú navrhnuté nepriepustné akumulčné nádrže (žumpa 15 ks) o veľkosti 6 m³.

Po naplnení kapacity akumulčnej nádrže budú splaškové odpadové vody odvázané na čistiareň odpadových vôd.

Dažďová kanalizácia

Dažďové vody zo strechy chaty budú napojené cez filter do retenčnej plastovej nádrže o objeme 3,0 m³. Dažďovú vodu je možné používať na splachovanie WC resp. na zalievanie vegetácie. Prebytočná zachytená voda bude odvedená voľne do vsaku.

Odpadové hospodárstvo

Počas výstavby rekreačných objektov a technickej infraštruktúry budú produkované predovšetkým zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 170901-03 Katalóg odpadov. Produkované odpady nebudú skladované na stavenisku, ale na základe zmluvných vzťahov s oprávnenými osobami budú odvázané primárne na materiálové zhodnotenie. V prípade druhov odpadov, ktoré nie je možné zhodnotiť budú odovzdané na zneškodnenie.

V prípade výskytu neidentifikovaného druhu odpadu alebo odpadu, ktorý vykazuje vlastnosti nebezpečného odpadu bude zabezpečená chemická analýza v akreditovanom laboratóriu a na základe výsledkov bude odpad zaradený podľa vyhl. MŽP SR č. 365/2015 Z. z. Katalóg odpadov a bude sa s ním ďalej nakladať podľa platných právnych predpisov na úseku odpadového hospodárstva.

Tab. č. 43 Predpokladaná produkcia odpadov počas výstavby podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z. o kategorizácii odpadov – Katalóg odpadov

Číslo skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória a odpadu	Množstvo v t.	Spôsob zhodnocovanie resp. zneškod.
15	ODPADOVÉ OBALY, ABSORBENTY, HANDRY NA ČISTENIE, FILTRAČNÝ MATERIÁL A OCHRANNÉ ODEVY INAK NEŠPECIFIKOVANÉ			
15 01	OBALY VRÁTANE ODPADOVÝCH OBALOV Z TRIEDENÉHO ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV			

15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,1	D1
15 02	ABSORBENTY, FILTRAČNÉ MATERIÁLY, HANDRY NA ČISTENIE A OCHRANNÉ ODEVY			
15 02 02	Absorbenty filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy kontaminované nebezpečnými látkami	N	0,1	D9
17	STAVEBNÉ ODPADY A ODPADY Z DEMOLÁCIÍ VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH MIEST			
17 01	BETÓN, TEHLÝ, ŠKRIDLY, OBKLADOVÝ MATERIÁL A KERAMIKA			
17 01 07	Zmesi betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	O	2,0	D1
17 02	DREVO, SKLO A PLASTY			
17 02 01	Drevo	O	1,0	R1/R3
17 02 02	Sklo	O	0,1	R5
17 02 03	Plasty	O	0,1	R12
17 04	KOVY VRÁTANE ICH ZLIATIN			
17 04 02	Hliník	O	0,1	R4
17 04 05	Železo, oceľ	O	0,3	R4
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O	0,02	R4
17 06	IZOLAČNÉ MATERIÁLY A STAVEBNÉ MATERIÁLY OBSAHUJÚCE AZBEST			
17 06 04	Izolačné materiály iné ako v 17 06 01 a 17 06 03	O	0,1	D1
17 08	STAVEBNÝ MATERIÁL NA BÁZE SADRY			
17 08 02	Stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01	O	0,1	D1
17 09	IZOLAČNÉ MATERIÁLY A STAVEBNÉ MATERIÁLY OBSAHUJÚCE AZBEST			
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 01 03 a 17 01 03	O	3,0	D1
20	KOMUNÁLNE ODPADY (ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ A PODOBNÉ ODPADY Z OBCHODU, PRIEMYSLU A INŠTITÚCIÍ) VRÁTANE ICH ZLOŽIEK Z TRIEDENÉHO ZBERU			
20 03	INÉ KOMUNÁLNE ODPADY			
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	2,0	D1

Odpady spolu			
- nie nebezpečný	O	8,82 t	
- nebezpečný	N	0,2 t	

Nakladanie s odpadmi počas prevádzky rekreačných chát

Vzniknuté odpady budú dočasne uložené v nádobách na to určených (napr. kontajneroch, smetných nádobách a pod.) a budú zabezpečené proti odcudzeniu a voči šelmám. Vývoz odpadov bude zabezpečený zmluvne s oprávnenou osobou s pravidelným odvozom primárne na materiálové zhodnotenie. V prípade druhov odpadov, ktoré nie je možné zhodnotiť budú odovzdané na zneškodnenie.

Tab. č. 44 Prehľad odpadov vznikajúcich počas prevádzky

Číslo skupiny, poskupiny a druhu odpadu	Názov skupiny, podskupiny a druhu odpadu	Kategória odpadu	Množstvo v t.	Spôsob zhodnocovanie resp. zneškod.
20	KOMUNÁLNE ODPADY (ODPADY Z DOMÁCNOSTÍ A PODOBNÉ ODPADY Z OBCHODU, PRIEMYSLU A INŠTITÚCIÍ) VRÁTANE ICH ZLOŽIEK Z TRIEDENÉHO ZBERU			
20 01	ZLOŽKY KOMUNÁLNYCH ODPADOV Z TRIEDENÉHO ZBERU			
20 01 01	Papier a lepenka	O	1,5	R12
20 01 02	Sklo	O	1,0	R12
20 01 03	Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	O	1,0	R12
20 01 04	Obaly z kovu	O	0,1	R4/R12
20 01 08	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	O	0,4	R3
20 01 23	Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	N	0,05	R4
20 01 25	Jedlé oleje a tuky	O	0,1	R3
20 01 36	Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21, 20 01 23 a 20 01 35	O	0,03	R4
20 01 39	Plasty	O	1,5	R12
20 02	ODPADY ZO ZÁHRAD A Z PARKOV VRÁTANE ODPADU Z CINTORÍNOV			
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O	5,0	R3
20 03	INÉ KOMUNÁLNE ODPADY			
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	9,0	D1
Odpady spolu				
- nie nebezpečný	O	19,63 t		
- nebezpečný	N	0,05 t		

Nakladanie s vyprodukovanými odpadmi pri prevádzke rekreačných zariadení bude riešené v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a jeho vykonávacími predpismi ako i v súlade s VZN o odpadoch mesta Žilina. Odpad sa bude zhromažďovať v odpadových nádobách, vyseparovane komodity (plasty, sklo, kov, papier, VKM) budú zbierané samostatne a odovzdávané v rámci triedeného zberu resp. pravidelným odvozom oprávnenou organizáciou spôsobilou na odvoz odpadu. Nebezpečný odpad bude odovzdávaný zmluvne oprávnenej osobe na nakladanie s nebezpečnými odpadmi (elektroodpad a pod.). Nádoby s komunálnym odpadom budú umiestnené v uzavretých priestoroch bez možnosti prístupu veľkých šeliem.

Hluk a vibrácie

Na záujmovej lokalite sa nenachádzajú žiadne výrazné zdroje hluku, ktoré by mohli ovplyvňovať celkovú hladinu hluku v rekreačne využívanom území. Zdrojom hluku pozadia je automobilová a železničná doprava v nive rieky Váh.

Počas stavebných prác dôjde k zvýšeniu hladiny hluku zo zdrojov dopravných a stavebných mechanizmov. Vplyv výstavby bude krátkodobý a možno ho minimalizovať použitím vhodnej technológie a stavebných postupov, čo bude zohľadnené v rámci prípravy vlastného projektu stavby a jej organizácie a to i s dôrazom na stavebné práce vykonávané (urbanistický okrsok č. 34 Strážov) v rekreačne využívanom území.

Počas výkopových a betonárskych prác budú staveniská obsluhované z prístupovej miestnej komunikácie. Stavebný dvor bude umiestnený na pozemku konkrétneho investora.

Po uvedení rekreačných zariadení do užívania sa v záujmovom území budú vyskytovať tieto zdroje hluku:

- hluk z cestnej dopravy (miestne komunikácia, obslužná doprava vrátane statickej dopravy).

Z hľadiska obslužnej dopravy v príľahlom území s poukazom na malý nárast lôžkovej kapacity nie sú predpoklady pre významný nárast intenzity automobilovej dopravy viazanej na rekreačné územie, čo tiež nemení existujúce dopravné riešenie a charakter blízkeho okolia. V malom rozsahu dôjde k zmene intenzity dopravnej obslužnosti územia, čo sa významne neprejaví na úrovni intenzity hluku z dopravy a jeho vplyvov na životné prostredie.

Vibrácie

Potencionálnym zdrojom vibrácií je činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas stavebných prác sa neočakáva vzhľadom na rozsah a charakter stavebných prác a to i s dôrazom na stavebné práce vykonávané v rekreačne využívanom území. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za nevýznamný. Užívanie rekreačných chat nebude zdrojom vibrácií.

Žiarenia a iné fyzikálne polia

Výstavba a prevádzka rekreačných chat nebude zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia.

3.Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na kvalitu životného prostredia na záujmovej lokalite s dosahom na blízke okolie (dotknuté územie) je potrebné vyhodnotiť pre etapu výstavby 15 ks rekreačných chát a pre etapu ich prevádzky. Z hľadiska kvantifikácie a intenzity pôsobenia vplyvov možno predikciu negatívneho ovplyvnenia zložiek životného prostredia orientovať do obdobia výstavby hlavných stavebných objektov (15 ks rekreačných chát, spevnené plochy). Obdobie pôsobenia nepriaznivých faktorov sa viaže na predpokladaný čas výstavby rekreačných chát, pričom z hľadiska intenzity pôsobenia rušivých faktorov je významná prvá etapa stavebných prác (skrývka poľnohospodárskej pôdy, terénne úpravy, zakladanie stavebných objektov, dovoz stavebného materiálu a technologického vybavenia jednotlivých objektov).

Počas prevádzky objektov individuálnej rekreácie budú produkované emisie ako sú hluk z obslužnej dopravy (vrátane statickej dopravy), ktorý je však vďaka navrhovaným protihlukovým opatreniam minimalizovaný na hranici areálu (situovanie prístupovej komunikácie, navrhovaný spôsob vykurovania el. energiou, malá produkcia odpadov a pod.).

Na základe identifikovaných environmentálnych problémov v území vrátane ich zdrojov a grafického určenia ich predpokladaného vplyvu a environmentálnych problémov dotknutého územia s predikciou pôsobenia vplyvov z navrhovanej činnosti je možné vysloviť predpoklad pôsobenia kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov v rôznych časových horizontoch s prihliadnutím na ich nezvratnosť (synergické vplyvy) na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Priame vplyvy

Abiotický komplex krajiny

- Narušenie horninového prostredia, ktoré bude zodpovedať hĺbke zakladania jednotlivých stavebných objektov (zakladanie rekreačných chát, spevnené plochy, vodné stavby a pod.).
- Ovplyvnenie kvality ovzdušia tuhými znečisťujúcimi látkami (prašnosť) v etape stavebných prác, splodiny zo spaľovacích motorov vozidiel.
- Ovplyvnenie kvality ovzdušia znečisťujúcimi látkami z mobilných zdrojov (automobilová doprava) v etape prevádzkovania rekreačných objektov.

Biotický komplex krajiny

- Ovplyvnenie biotopov na území výstavby a blízkom okolí (zemné práce, rušenie hlukom, svetlom).
- Ovplyvnenie pôdneho edafónu v rozsahu záberu poľnohospodárskej pôdy.

Socioekonomický komplex krajiny

- Ovplyvnenie rekreačného územia a existujúcich rekreačných objektov v čase výstavby.
- Ovplyvnenie dopravy na účelovej miestnej komunikácii počas výstavby.
- Ovplyvnenie zamestnanosti a regionálneho rozvoja.

Predpokladané vplyvy predstavujú vplyvy pozitívne aj negatívne. Z hľadiska kvantifikácie a intenzity pôsobenia nepredstavujú negatívne vplyvy významnú úroveň vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstvo. Negatívne vplyvy je možné

minimalizovať vhodnými opatreniami, ktoré uvádzame v predkladanom zámere v časti Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov.

Nepriame vplyvy

Umiestnenie rekreačných chát si vyžaduje vybudovať nové zemné distribučné vedenie NN elektrickej energie ku každému rekreačnému objektu. Vedenie bude inštalované zemným káblovým vedením NAYY-J 3x120+70mm. Aktuálnym miestom napojenia je existujúca trafostanica – susediaca s pozemkami investora. Miestom napojenia je jestvujúca skriňa SR9.1 inštalovaná v blízkosti trafostanice. Na napojenie jednotlivých rekreačných chát bude potrebné vybudovať distribučnú zemnú sieť.

Rozsah navrhovaných zásahov do infraštruktúry významne neovplyvňuje funkčnosť jednotlivých technických zariadení a nevyvoláva väčší rozsah navrhovanej činnosti. Technická infraštruktúra a jej rozsah v prípade realizácie navrhovanej činnosti významne nemenia rozsah a intenzitu pôsobenia identifikovaných vplyvov samotnej činnosti výstavby rekreačných objektov a ich prevádzky na zložky životného prostredia a obyvateľstvo dotknutého územia.

Kumulatívne a súbežne pôsobiace (synergické) vplyvy v dotknutom území a jeho širšom okolí v skúmanom území teda pôsobenie viacerých faktorov súčasne (súbežne), ktoré znižujú kvalitu krajiny a kvalitu životného prostredia z hľadiska rôznych ukazovateľov (napr. štruktúry, stability a pod.).

Tab. č. 45 Kumulatívne a súbežne pôsobiace vplyvy v dotknutom území a jeho širšom okolí

Kumulatívne environm. problémy	Zdroj negatívnych vplyvov v dotknutom území	Predikcia negatívnych vplyvov z navrhovanej činnosti
Emisie skleníkových plynov (klimatická zmena)	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia ZL (z rekr. chát, z dopravy)
Poškodenie ozónovej vrstvy	malé zdroje, bez produkcie organických chemikálií s obsahom halogénov, freónov zlúčenín CL ₂ , F ₂	bez emisií organických chemikálií s obsahom halogénov, freónov zlúčenín CL ₂ , F ₂
Acidifikácia ovzdušia	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia ZL (z rekr. chát, z dopravy)
Acidifikácia povrchových vôd	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia ZL (z rekr. chát, z dopravy)
Acidifikácia povrchových pôd	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia ZL (z rekr. chát, z dopravy)
Prízemný ozón	min. produkcia obslužná doprava (vozidlá bez katalyzátorov)	min. produkcie automb. doprava
Eutrofizácia	Splaškové odpadové vody	splaškové odvádzané do akumulčných nádrží, odvoz na ČOV, možný únik
Emisie do ovzdušia	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia ZL (z rekr. chát, z dopravy)
Emisie do vôd	absencia verejnej	splaškové odvádzané do

	kanalizácie	akumulačných nádrží, odvoz na ČOV, možný únik
Hluk v životnom prostredí	obslužná doprava rekr. chat	min. produkcie automb. doprava
Vibrácie	-	neprodukuje vibrácie
Zápach	-	neprodukuje zápach
Produkcia odpadov	komunálne odpady,	malé množstvá komunálnych odpadov,
Znečistenie pôdy	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	nízke emisie hluku a ZL na okolie
Rastlinstvo a živočíšstvo	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	nízke emisie hluku a ZL na okolie
Vplyvy na krajinu	antropogénne prvky v krajine	existujúce rekr. objekty
Vplyvy na obyvateľstvo (hluk, emisie, prašnosť, zápach, odpady)	malé zdroje znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	nízke emisie hluku a ZL na okolie

Príspevok navrhovanej činnosti k identifikovaným vplyvom pôsobiacich v dotknutom území navrhovanej činnosti výstavby účelových zariadení pre rekreáciu.

Tab. č. 46 Kumulatívne a súbežne pôsobiace vplyvy v dotknutom území a jeho širšom okolí a príspevok negatívnych vplyvov z navrhovanej činnosti

Vplyvy	Zdroj vplyvov v dotknutom území	Predikcia negatívnych vplyvov z navrhovanej činnosti
Emisie do ovzdušia	malý zdroj, obslužná doprava	produkcia emisií z doplnkového vykurovania (krb), z dopravy
Emisie do vôd	akumulačná nádrž, ČOV	akumulované splaškové vody, odvoz do ČOV
Hluk v životnom prostredí	obslužná doprava rekreač. chat	účelová komunikácia, spevnené plochy
Vibrácie	---	neprodukuje vibrácie
Zápach	---	neprodukuje zápach
Produkcia odpadov	komunálne odpady	komunálne odpady
Znečistenie pôdy	malý zdroj znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia emisií TZL z dopravy
Rastlinstvo a živočíšstvo	malý zdroj znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	produkcia emisií TZL, emisie z dopravy
Vplyvy na krajinu	antropogénne prvky v krajine	rozšírenie rekreačného areálu
Vplyvy na obyvateľstvo (hluk, emisie, prašnosť, zápach, odpady)	malý zdroj znečisťovania ovzdušia, obslužná doprava	nízke emisie TZL, hluku na okolie z prevádzky rekreač. chat, hluk z obslužnej dopravy

Na základe identifikovaných environmentálnych problémov v širšom dotknutom území mesta Žilina vrátane ich zdrojov a grafického určenia ich predpokladaného vplyvu a environmentálnych problémov dotknutého územia s predikciou pôsobenia vplyvov z navrhovanej činnosti je možné vysloviť predpoklad pôsobenia kumulatívnych a súbežne pôsobiacich javov v rôznych časových horizontoch s prihliadnutím na ich nezvratnosť (synergické vplyvy) na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Predikcia vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických vplyvov predmetnej činnosti „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“ sú graficky interpretované v prílohe tohto Zámeru na strane č. 104.

4.Hodnotenie zdravotných rizík

Znečisťujúce látky pochádzajúce z priemyslu, poľnohospodárstva a ďalších zdrojov sú pre ľudský organizmus cudzorodé a v závislosti od ich charakteru a kvantity ohrozujú resp. narušujú zdravie človeka. Na zhoršené zdravie obyvateľov a ich zvýšenú úmrtnosť v niektorých regiónoch jednoznačne vplyva znečistené alebo poškodené životné prostredie, kombinované so životným štýlom, úrovňou zdravotníckej starostlivosti i fyzickou (genetickou) dispozíciou. Environmentálny aspekt však na viacerých lokalitách výrazne dominuje a prostredníctvom škodlivých látok má karcinogénne, teratogénne a ďalšie nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a vek. Exaktné výskumy napríklad štatisticky preukázali, že 60-90% rakovinových ochorení je spôsobených stavom životného prostredia.

Záujmová lokalita sa podľa uvedených informácií o súčasnom stave životného prostredia a environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP 2016) nachádza v Žilinskom regióne 2. environmentálnej kvality.

Regióny 2. environmentálnej kvality predstavujú územia prechodného typu a sú z aspektu kvality životného prostredia veľmi heterogénne. Na základe podrobnejšieho analyzovania záujmovej lokality a jej okolia môžeme konštatovať, že záujmová lokalita navrhovaná k umiestneniu rekreačných chat predstavuje krajinný priestor, kde dominantným prostredím je prostredie vyhovujúce (2. stupeň).

Vzhľadom na umiestnenie účelových rekreačných zariadení v území určenom pre rozvoj rekreácie a navrhované technické a organizačné opatrenia na minimalizovanie negatívnych vplyvov sa negatívne vplyvy vznikajúce počas výstavby dotknú malej časti návštevníkov tejto časti mesta (prašnosť, hluk zo stavebnej činnosti a pod.).

Prevádzka rekreačných chat bude zabezpečovaná individuálnymi vlastníkmi a pri bežnom využívaní rekreačných objektov nebudú produkované významné emisie hluku. Emisie hluku z obslužnej dopravy budú vzhľadom na situovanie prístupovej komunikácie (slepá ulica s ukončením pred navrhovanými rekreačnými chatami bez zokruhovania) a členitosť terénu rekreačného územia minimalizované.

Zdrojom znečisťujúcich látok vonkajšieho ovzdušia v dotknutom území budú:

- doplnkový zdroj tepla – teplovzdušný krb (spaľovanie brieket, dreva, emisie do ovzdušia CO, TZL, NO_x),
- automobilová doprava na príjazdových komunikáciách k objektom vrátane statickej dopravy (znečisťujúce látky NO_x, CO, VOC).

Emisie znečisťujúcich látok produkované do ovzdušia budú malé a významne negatívne neovplyvnia imisnú situáciu v území.

5.Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

V dotknutom území navrhovanej činnosti sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení uplatňuje prvý stupeň ochrany. Na území navrhovanom k výstavbe rekreačných chát alebo blízkom okolí sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. významné segmenty krajiny z hľadiska ochrany prírody.

Vtáčie územia sa na záujmovom území alebo jeho blízkom okolí nevyskytujú (Územia NATURA 2000 v SR, ŠOP SR Bystrica, 2022).

Územia európskeho významu sa na záujmovom území nevyskytujú (Územia NATURA 2000 v SR, ŠOP SR B.Bystrica,2022).

V širšom okolí sa najbližšie k dotknutému územiu nachádzajú chránené územie:

- SKUEV00256 Strážovské vrchy (vzdialenosť cca 4,5 km JZ smerom).

Vzhľadom na vzdialenosť chránených častí prírody od dotknutého územia navrhovanej činnosti a identifikované emisie, ktoré budú vznikať nie sú predpoklady k negatívnemu pôsobeniu na chránené územia.

Z hľadiska definovaných záujmov ochrany prírody a krajiny v dotknutom území sa v období výstavby rekreačných objektov nepredpokladajú zásahy do okolitého prostredia záujmovej lokality s dosahom na chránené časti prírody.

Po uvedení rekreačných objektov do prevádzky sa vplyvy z individuálnej rekreácie v území zásadným spôsobom nemenia. Produkcia hluku, znečisťujúcich látok do vonkajšieho ovzdušia a odvádzanie splaškových odpadových vôd do akumulčných nádrží (žumpy) sa zvýši o zdokumentovanú úroveň.

Vzhľadom na uvedené dlhotrvajúce antropické vplyvy na zložky životného prostredia predpokladáme, že v krajinnom priestore dotknutom rušivými vplyvmi nedôjde pri bežnom užívaní rekreačných chát a prevencie pred vznikom mimoriadnych situácií k významnému zvýšeniu negatívnych vplyvov na genofond a biodiverzitu v území a nedôjde k ovplyvneniu blízkeho lesného ekosystému a naviazaných biocenóz so zachovaním funkcií terestrického biokoridoru.

6.Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Etapu výstavby

Realizácia stavebných prác pri výstavbe rekreačných chát predstavuje špecifiká činností oproti etape prevádzky v časovom úseku výstavby a viac rušivých faktorov pre okolie dotknutého územia. Obdobie pôsobenia nepriaznivých faktorov sa viaže na predpokladaný čas výstavby, pričom z hľadiska intenzity pôsobenia rušivých faktorov je významná prvá etapa zemných prác, zakladania objektov a dovoz materiálu a zariadení. Činnosti súvisiace so stavebnými prácami budú produkovať predovšetkým hluk, sekundárnu prašnosť a emisie z dopravy a strojných zariadení. Tieto nepriaznivé faktory možno zmierniť

vhodnými organizačnými a technickými opatreniami s využitím danosti územia a širšieho okolia.

Pre daný charakter územia (rekreačný priestor mesta) si príprava a realizácia stavebných prác vyžiada úzku spoluprácu zhotoviteľa stavby so samosprávou mesta s vysokou mierou pozornosti venovanej minimalizácii obťažovania vlastníkov existujúcich rekreačných objektov a návštevníkov stavebnými činnosťami. Priaznivým sociálno-ekonomickým faktorom etapy výstavby je vytvorenie pracovných príležitostí.

Etapu prevádzky

Výstavba rekreačných chát v navrhovanom území skvalitní možnosti individuálnej rekreácie a zvýši vybavenosť rekreačného územia Strážov. V socioekonomickej oblasti výstavba a prevádzka rekreačných chát prinesie vznik nových pracovných príležitostí a zvýšenie podielu ponuky vybavenosti mesta. Rekreačné zariadenia svojím určením a polohou i funkčnou náplňou spĺňajú požiadavky samosprávy, ktorá územie predurčila pre funkčné využitie individuálnej rekreácie.

Z hľadiska krajiny štruktúry dôjde k zmene na lokálnej úrovni s dosahom na blízke okolie. V nepatrnej miere prevádzkovanie rekreačných zariadení spôsobí lokálne mierne zvýšenie imisí a hluku z dopravy, ktoré sú sprievodnými javmi činností tohto typu. Pri súčasnej úrovni antropického zaťaženia územia možno tieto vplyvy považovať za nevýznamné.

Vplyvy na abiotický komplex krajiny

6.1. Horninové prostredie, pôda a geomorfologické pomery

Etapu výstavby

Pri výstavbe rekreačných chát sa nepredpokladá negatívne ovplyvnenie geodynamických javov a geomorfologických pomerov dotknutého územia. Vlastná príprava územia začne odstránením vegetačného krytu a humusového horizontu pôdy. V rámci realizácie výkopových prác dôjde k presunu určitej časti hmôt. Narušenie horninového prostredia bude zodpovedať hĺbke zakladania jednotlivých stavebných objektov.

Znečistenie pôdy v priebehu stavebných prác môže byť spôsobené predovšetkým havarijným únikom prevádzkových kvapalín (ropné látky) z dopravných a stavebných mechanizmov. V pláne realizácie investičnej akcie musí byť stanovený spôsob riešenia týchto situácií tak, aby nedošlo k znečisteniu pôdy ani horninového prostredia.

Prioritným vplyvom na pôdu je záber pôdneho fondu z dôvodu umiestnenia stavby (dočasné a trvalé zábery pôdy) a strata produkčnej funkcie časti pôdneho fondu. Odňatím pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a jej zastavaním dôjde k trvalej strate produkčnej funkcie pôdy. Pred začatím stavebných prác bude potrebné vykonať skrývku humusového horizontu podľa projektu bilancie skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy a zabezpečiť účelné využitie poľnohospodárskej pôdy odnímanej z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Etapu užívania a prevádzky

Po ukončení stavebnej činnosti nebude dochádzať k žiadnym vplyvom na pôdu. Odvedenie všetkých vôd z objektov a odvedenie vôd z povrchového odtoku zo spevnených plôch je riešený technicky tak, že nedôjde ku kontaminácii pôdy cudzorodými látkami ani k ich prieniku do povrchových a podzemných vôd (odvedenie odpadových splaškových vôd do

nepriepustnej akumuláčnej nádrže, nekontaminovaná voda z povrchového odtoku do vsaku).

6.2.Ovzdušie

Etapu výstavby

Výstavba rekreačných chat bude dočasne zhoršovať kvalitu životného prostredia v najbližšom okolí stavenísk. Výkopové a stavebné práce bude sprevádzať zvýšená prašnosť a hluk. Tieto činitele však budú obmedzené na obdobie výstavby a najbližšie okolie staveniska a minimalizované organizačnými a technickými opatreniami. Počas výstavby sa nepredpokladá také zvýšenie tuhých znečisťujúcich látok a emisií vplyvom dopravy a stavebných prác, ktoré by mohli mať významný nepriaznivý vplyv na okolie.

Etapu prevádzky

Na záujmovom území pribudnú nové malé zdroje znečisťovania ovzdušia z doplnkového vykurovania, ktorých emisie znečisťujúcich látok sú relatívne malé.

Užívanie rekreačných chat zvýši znečistenie ovzdušia v území obce nevýznamnou mierou (emisie CO, TZL, NO_x zo spaľovania pevného paliva: brikety, drevo).

Vzhľadom na predpokladanú intenzitu dopravy súvisiacu s dopravnou obsluhou objektov rekreačných chat, ale najmä vzhľadom na trasovanie miestnej komunikácie v porovnaní so súčasnosťou, prírastok produkcie emisií z automobilovej dopravy v dotknutom území obce bude minimálny.

6.3.Podzemná a povrchová voda

Etapu výstavby

Podľa dostupných informácií o geologickej stavbe územia a hydrogeologických pomeroch (Hydrogeologický posudok, INGEO a. s. Žilina, jún 2021) hladina podzemnej vody sa nachádza vo vrstve terasových štrkov a predpokladá sa v hĺbke cca 4 m od povrchu terénu.

Povrchová voda sa na lokalite nevyskytuje. Pri výstavbe jednotlivých rekreačných chat nedosiahne základová škára stavebných objektov úroveň výskytu podzemných vôd. Pri bežnom režime vykonávania stavebných prác nie je predpoklad nepriaznivého vplyvu na kvalitu podzemných vôd.

Z hľadiska ohrozenia kvality podzemných a povrchových vôd v období stavebných prác pripadajú do úvahy nasledovné zdroje kontaminácie:

- úniky znečisťujúcich látok zo skladov a techniky počas výstavby,
- havarijné úniky škodlivých látok zo stavebných mechanizmov pri výstavbe.

K eliminácii týchto nepriaznivých javov sú v kapitole Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti navrhnuté opatrenia.

Etapu prevádzky

Užívanie rekreačných chat nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd vzhľadom na odvedenie odpadových vôd kanalizačnou prípojkou do nepriepustných akumuláčnych nádrží s pravidelným odvozom splaškových odpadových vôd na čistiareň odpadových vôd. Dažďové vody zo spevnených plôch a komunikácií budú odvedené na nespevnené plochy do vsaku. Užívanie rekreačných chat nepredstavuje

významnejšie nebezpečenstvo pre kvalitu povrchových a podzemných vôd za predpokladu, že bude dodržiavaný bežný režim ich prevádzkovania.

Vplyvy na biotický komplex krajiny

6.4.Vplyv na genofond a biodiverzitu

Dotknuté územie sa nachádza v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, lokalita Švábov vršek v rekreačno-lesnej krajine, mimo zastavaného územia mesta, v kontakte s existujúcimi rekreačnými chatami. Záujmová lokalita zo severu hraničí s plochami individuálnej rekreácie. Z východnej strany lokalita hraničí s miestnou komunikáciou. Zo západnej až juhozápadnej strany záujmovú lokalitu ohraničuje lesný porast JPRL 150 (LC Dubeň).

Krátkodobé pôsobenie (etapa výstavby)

Etapa výstavby rekreačných zariadení bude znamenať najväčší rozsah priamych zásahov do prírodného prostredia. Zásadný dopad na biotopy predstavuje záber poľnohospodárskej pôdy a zemné práce, pri ktorých dochádza k úplnej likvidácii vegetačného krytu.

Na plochách, ktoré budú zastavané (stavebné objekty, prístupové komunikácie) bude likvidácia rastlín a ich biotopov trvalá, o tieto zábery sa zmenší plocha súčasných biotopov. Na plochách dočasného záberu bude vegetačný kryt obnovený.

Umiestnenie stavebných objektov si vyžiada plošné zmenšenie biotopov. V rámci vymedzeného územia je navrhované zastavané plochy situovať v rozsahu 0,0728 ha.

Na plochách dočasného záberu pri vhodnom spôsobe zatrávnenia a následného manažmentu je predpoklad, že sa vytvorí náhradná vegetácia. Nepriame poškodenie vegetácie vplyvom znečistenia ovzdušia, pôdy alebo vody sa nepredpokladá, riziko ohrozenia týchto zložiek pri výstavbe je možné účinne ovplyvniť preventívnymi opatreniami.

Živočíšstvo

Vzhľadom na viazanosť živočíšstva na biotopy a vegetáciu, všetky vplyvy uvedené pri flóre a biotopoch negatívne vplyvajú aj na faunu. K priamej likvidácii živočíchov (takmer výlučne bezstavovcov) dôjde len počas výstavby stavebných objektov a inžinierskych sietí. Ťažisko vplyvov na živočíchy sa prejaví počas prípravy staveniska. Priamy dopad budú mať zemné práce pre malé stavebné objekty (rekreačné chaty, líniový výkop pre uloženie technickej infraštruktúry v okraji miestnej komunikácie a pod.). Nepriamym vplyvom počas výstavby bude vyrušovanie živočíchov hlukom (stavebné stroje, pracovníci stavby a pod.), prítomnosťou osôb a stavebných strojov v priestore. Toto všetko spôsobí dočasný presun živočíchov (vtáky, cicavce) do iných lokalít.

Nevyhnutné zábery nových plôch (rekreačné chaty) sú situované do blízkosti antropizovanej zóny, preto aj keď dôjde k redukcii biotopov živočíšstva (najmä zemných živočíchov), tento vplyv nebude mať významný dosah na ich populácie.

Navrhovaná činnosť nespôsobí taký zásah do územia, ktorý by vyvolal alebo priamo spôsobil podstatné zmeny v biologickej rozmanitosti, štruktúre a vo funkcii dotknutých ekosystémov.

Predpokladané vplyvy:

- Zmena priestorových vzťahov a zhoršovanie kvality zostávajúcich stanovištných fragmentov, rýchlejšia synantropizácia, väčšia náchylnosť na cudzorodé invázie (napr. invázií druhov rastlín).
- Vzrast intenzity a priestorového dosahu priameho vyrušovania dopravnými zariadeniami (automobily) a ľuďmi v širšom okolí rekreačných chát.

Vzhľadom na skutočnosť, že v záujmovom krajinnom priestore je činnosť vykonávaná dlhodobo (rekreačný priestor s chatami Strážov) výstavbou a prevádzkou 15 ks rekreačných chát dôjde k plošnému zvýšeniu pôsobenia rušivých vplyvov. V dotknutom území existujúcej chatovej osady sa vyskytujú druhy synantropné viazané na urbanizované prostredie sídiel, dočasné pôsobenie rušivých vplyvov nebude mať za následok trvalý ústup vyskytujúcich sa druhov. Prevádzkovanie rekreačných chát v danom území možno považovať vo vzťahu k potenciálnemu ovplyvneniu populácií živočíchov na širšie územie za málo významné.

Vplyvy na socioekonomický komplex krajiny

6.5.Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny

Navrhovanou výstavbou rekreačných chát v lokalite Švabov vršek dôjde v sekundárnej krajinnej štruktúre dotknutého územia k plošnému rozšíreniu zastavanej časti rekreačného priestoru so záberom poľnohospodárskych pozemkov (trvalo trávne porasty, orná pôda), bez zásahu do lesných pozemkov. Nová zástavba hmotovo doplní využívaný priestor a dotvára urbanistickú štruktúru, ktorá zohľadňuje limity, ako aj funkčnú náplň a zároveň sa snaží organizovať územie tak, aby bola v riešení zabezpečená jasná hierarchia komunikácií a priestorov, ako aj dobrá a čitateľná orientácia v území.

Z hľadiska lokálnych aspektov scenérie krajiny je možné očakávať zmenu oproti súčasnému stavu, keď existujúci rekreačný priestor bude doplnený o novú kvalitu zástavby s vhodným architektonickým prevedením v území funkčne a priestorovo určenom pre rekreačné objekty v súlade so strategickými dokumentmi (ÚPN Žilina, ÚPN VÚC Žilinského kraja, Územný generel cestovného ruchu Žilinského kraja (2008).

Prírodné prvky územia (ponechaná drevinná vegetácia) budú zakomponované do architektonického riešenia stavby tak, aby celkový vzhľad harmonizoval s krajinným rázom územia, tejto časti mesta Žilina. Sadové úpravy okolia rekreačných objektov pozostávajúce z uplatnenia druhov miestnej proveniencie pozitívne prispievajú k ich začleneniu do krajinnej štruktúry.

Priestorové limity stavebných objektov v záujmovom území stanovuje povoľujúci orgán v spolupráci s autorizovanými osobami pre architektúru a pri ich dodržaní nie je predpoklad vzniku negatívnych vplyvov na vzhľad krajiny.

6.6.Funkčné využitie územia

Zámerom navrhovateľa novej výstavby účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu v meste Žilina, v rekreačnej časti okrsku Strážov je využiť voľnú plochu, funkčne vhodnú pre individuálnu rekreáciu. Podľa platného ÚPN mesta Žilina sa predmetná lokalita nachádza vo funkčnej ploche 5.34.ŠR/01. Pre túto plochu je definovaná základná funkcia rekreačná zeleň, doplnková funkcia – individuálne rekreačné chaty. Typ stavebnej činnosti vnútorné modernizácie, prestavby, prístavby, novostavby, dopravná a technická

infraštruktúra. Pozemky bez oplotenia. Navrhované funkčné využitie lokality pre individuálnu rekreáciu so zástavbou 15 ks rekreačných chát je v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta Žilina a nemení funkčné určenie krajinného priestoru.

6.7.Obyvateľstvo

Etapa výstavby

Výstavba rekreačných chát a technickej infraštruktúry, prinesie pre túto časť mesta (Strážov) krátkodobé nepriaznivé faktory (etapa výstavby objektov) v oblastiach:

- kvalita životného prostredia (prašnosť, hlučnosť, exhaláty),
- doprava (zvýšenie intenzity dopravy),
- vizuálne znečistenie krajiny.

Pôsobenie krátkodobých priaznivých faktory v oblastiach:

- sociálno-ekonomická (pracovné príležitosti),
- zvýšenie kvality rekreačného územia.

Nepriaznivé faktory sa v malej miere prejavujú na ovplyvňovaní pohody obyvateľstva a návštevníkov mestskej časti Strážov z dôvodu, že dotknuté územie sa nachádza mimo hlavnú zastavanú mestskú časť Strážova a v blízkom okolí navrhovanej činnosti sa nachádzajú existujúce rekreačné objekty. Vplyv výstavby bude krátkodobý a možno ho minimalizovať použitím vhodnej technológie a stavebných postupov, čo bude zohľadnené v rámci prípravy vlastného projektu stavby a jej organizácie. Počas výkopových a betonárskych prác bude stavba obsluhovaná z prístupovej obslužnej komunikácie. Stavebný dvor bude umiestnený na pozemku investora.

Etapa užívania a prevádzkovania

V čase prevádzkovania rekreačných chát budú v dotknutom území prevládať priaznivé faktory pre obyvateľov a návštevníkov v oblastiach:

- sociálno-ekonomická (pracovné príležitosti),
- rekreácie (skvalitnenie rekreačného zázemia).

Narušenie pohody a kvality života v hodnotenom území sa nepredpokladá i vzhľadom na vzdialenosť sídelnej jednotky mestskej časti Strážov, existujúci charakter využívania územia a absenciu obytných zón v dotknutom území.

Hluková záťaž

V dotknutom území pôsobí v súčasnosti hluk z obslužnej automobilovej dopravy chatovej osady a doznieva tu hluk z dopravy (diaľnica D3 a cesta I/61, žel. trať č. 120), ktorý je čiastočne tlmený (líniové hlukové bariéry).

Počas stavebných prác dôjde k zvýšeniu hladiny hluku zo zdrojov dopravných a stavebných mechanizmov. Vplyv výstavby bude krátkodobý a možno ho minimalizovať použitím vhodnej technológie a stavebných postupov, čo bude zohľadnené v rámci prípravy vlastného projektu stavby a jej organizácie a to i s dôrazom na stavebné práce vykonávané v rekreačnom území (Strážov).

Počas výkopových a betonárskych prác budú staveniská obsluhované z prístupovej miestnej komunikácie. Stavebný dvor bude umiestnený na pozemkoch investora.

Po uvedení rekreačných chát do užívania sa v dotknutom území bude vyskytovať ako zdroj hluku viazaný na rekreačné chaty: obslužná automobilová doprava (miestna komunikácia, obslužná doprava vrátane statickej dopravy).

Vibrácie

Potencionálnym zdrojom vibrácií je činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas stavebných prác sa neočakáva vzhľadom na rozsah a charakter stavebných prác a to i s dôrazom na stavebné práce vykonávané v rekreačnom území (Strážov).

Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za nevýznamný. Užívanie rekreačných chát nebude zdrojom vibrácií.

6.8.Sociálna infraštruktúra a služby

Výstavba a prevádzka rekreačných chát neovplyvní sociálnu infraštruktúru obce. V oblasti služieb výstavba rekreačných zariadení zvyšuje kvalitu pobytovej individuálnej rekreácie.

6.9.Infraštruktúra

Záujmová lokalita výstavby rekreačných chát nadväzuje na územie mesta vybavené potrebnou technickou infraštruktúrou. Čiastočné úpravy si vyžadujú zriadenie:

- el. prípojok k rekreačným chatám,
- predĺženie miestnej komunikácie.

Rozsah navrhovaných zásahov do infraštruktúry významne neovplyvňuje funkčnosť jednotlivých technických zariadení a je súčasťou identifikovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zdravie ľudí.

6.10.Doprava

Intenzita dopravy počas stavebných prác bude mať za následok zvýšenie zaťaženia miestnej komunikácie (Strážov – Švabov vršek) k staveniskám. Negatívne ovplyvnenie dopravnej situácie sa významne neprejaví nakoľko rozsah navrhovaných stavieb si nevyžaduje rozsiahlu prepravu materiálu. Ako prístupová komunikácia bude využívaná jestvujúca miestna komunikácia, ktorá v lokalite sprístupňuje rekreačnú osadu. Parkovanie a odstavné plochy sú riešené na pozemku investora, priamo v kontakte so staveniskami.

Prejazdnosť verejných komunikácií a súvisiacich chodníkov v kontakte so záujmovou lokalitou bude v plnej miere zabezpečená (napr. dopravným značením, položením premostujúcich konštrukcií a lávok, navrhovanou egalizáciou prác, odklonom peších chodcov a pod.). Samotné výkopy budú označené v zmysle STN .

Systém dopravy pre chatovú osadu sa nemení a pôvodne vychádzal z požiadavky na zabezpečenie prístupu k rekreačným objektom (prístupu pre záchranársku techniku, odvoz komunálneho odpadu, vjazd a výjazd zdravotnej a požiarnej techniky).

Vo vzťahu k súčasným intenzitám dopravy na príslušnej cestnej sieti z hľadiska životného prostredia a verejného zdravia je táto intenzita dopravy málo významná pretože nemôže podstatným spôsobom ovplyvniť súčasnú situáciu v kvalite ovzdušia a akustickú situáciu pozdĺž cestnej siete.

6.11. Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny

Na dotknutom území sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení uplatňuje prvý stupeň ochrany. Na ploche určenej k výstavbe rekreačných chát sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. významné segmenty krajiny z hľadiska ochrany prírody. Navrhovaná výstavba nezasahuje do žiadnych veľkoplošných alebo maloplošných chránených území.

Navrhovaná činnosť nezasahuje do území, ktoré sú zahrnuté do národného zoznamu chránených vtáčích území, schváleného vládou SR uznesením č. 636 zo dňa 9. júla 2003.

Navrhovaná činnosť nezasahuje do území, ktoré sú zahrnuté do národného zoznamu území európskeho významu, schváleného vládou SR uznesením č. 239 zo dňa 17. marca 2004 (aktualizácia výnosom MŽP SR č. 1/2012 z 3.10.2012).

Vo vzdialenosti cca 4,5 km JZ smerom od záujmovej lokality sa nachádza územie európskeho významu SKUEV00256 Strážovské vrchy.

Na dotknutom území alebo v jeho okolí sa nenachádza chránený strom podľa § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

Územný systém ekologickej stability

Na záujmovej lokalite sa nenachádzajú prvky územného systému ekologickej stability.

V dotknutom území navrhovanej činnosti cca 200 m východne od okraja záujmovej lokality sa nachádza biokoridor (NRBk 5) prepojenie Súľovské skaly - Ľadohora dĺžka/šírka 9,96/187-83.2. Kontinuita biokoridoru a funkcie biokoridoru nebudú navrhovanou činnosťou trvalo negatívne ovplyvnené.

Počas výstavby rekreačných chát dôjde v smere k lesnému porastu JPRL 150 (LC Dubeň) k ovplyvneniu ekotónového spoločenstva, ktoré je viazané na okraj lesného porastu v dĺžke cca 100 m a to z dôvodu zvýšenia epizodického hluku zo stavebnej činnosti. V etape prevádzkovania sa tento vplyv nepredpokladá.

6.12. Rekreačia a turizmus

Navrhované funkčné využitie lokality prinesie do územia vhodné funkčné využitie sprevádzané novou kvalitou prostredia a modernou prevádzkovou kvalitou s environmentálnymi riešeniami mestskej urbanizovanej krajiny. Rekreačný areál (15 rekreačných chát) s modernými oddychovými priestormi poskytne novú kvalitu v oblasti individuálnej rekreácie a využitia voľného času.

6.13. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Územie určené na umiestnenie rekreačných chát sa nachádza v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov, mesta Žilina na pozemkoch druhu trvalé trávne porasty, orná pôda a ostatná plocha. Nároky na trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu vzniknú pri výstavbe rekreačných chát a pri výstavbe technickej infraštruktúry. Požiadavky na trvalý záber pôdneho fondu predstavuje 0,0728 ha – zastavaná plocha celkovo (BPEJ 0782872), zelené plochy 0,6629 ha.

Pre realizáciu výstavby rekreačných chát a technickej infraštruktúry je potrebné odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Napriek úbytku poľnohospodárskej pôdy sa vplyvy v tejto oblasti nepredpokladajú a to i vzhľadom na skutočnosť, že nedôjde k úbytku poľnohospodársky využívannej pôdy alebo lesných pozemkov a to z dôvodov, že sa jedná o plochy bez poľnohospodárskeho alebo lesohospodárskeho využitia.

6.14.Priemysel

Vplyvy na priemyselnú výrobu sa nepredpokladajú.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Realizácia navrhovanej činnosti nebude vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívnemu vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov.

8.Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Umiestnenie rekreačných chát si vyžaduje vybudovať nové zemné distribučné vedenie NN elektrickej energie ku každému rekreačnému objektu. Vedenie bude inštalované zemným káblovým vedením. Aktuálnym miestom napojenia je existujúca trafostanica, susediaca s pozemkami investora. Na napojenie jednotlivých rekreačných chát bude potrebné vybudovať distribučnú zemnú sieť.

Rozsah navrhovaných zásahov do infraštruktúry významne neovplyvňuje funkčnosť jednotlivých technických zariadení a nevyvoláva väčší rozsah navrhovanej činnosti. Technická infraštruktúra a jej rozsah v prípade realizácie navrhovanej činnosti významne nemenia rozsah a intenzitu pôsobenia identifikovaných vplyvov samotnej činnosti výstavby rekreačných objektov a ich prevádzky na zložky životného prostredia a obyvateľstvo dotknutého územia.

Negatívne ovplyvnenie kvality životného prostredia sa vzhľadom na predpokladaný rozsah zásahov neočakáva.

Súčasný stav životného prostredia v dotknutom území so zreteľom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov, kultúrnych pamiatok, ktorý je podrobne opísaný kapitole III. Základne informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia tohto Zámeru nebude vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a jej rozsah významne dlhodobo ovplyvnený.

9.Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti

Dotknuté územie sa nachádza v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, lokalita Švábov vršek v rekreačno-lesnej krajine, mimo zastavaného územia mesta, v kontakte s existujúcimi rekreačnými chatami. Záujmová lokalita zo severu hraničí s plochami individuálnej rekreácie. Z východnej strany lokalita hraničí s miestnou komunikáciou. Zo západnej až juhozápadnej strany záujmovú lokalitu ohraničuje lesný porast JPRL 150 (LC Dubeň).

Výstavba rekreačných chát a technickej infraštruktúry je navrhovaná v krajinnom priestore, ktorý je využívaný k rekreačným účelom, mimo zastavanej časti obce.

Rekreačné chaty poskytujú služby oblasti individuálnej pobytovej rekreácie bez priamej

nadväznosti na zastavané územie sídla obce, funkčne a prevádzkovo ide o samostatnú časť územia, mimo zastavaného územia mesta Žilina.

Dopravne je záujmová lokalita výstavby rekreačných chát prístupné existujúcou miestnou účelovou komunikáciou.

Z hľadiska súčasnej krajinej štruktúry ide o územie v rekreačne využívannej krajine, ktorú po obvode lemuje lesná krajina s lesohospodárskymi zásahmi. Rekreačná krajina je pozmenená antropogénnou činnosťou. Lesná krajina je v dotknutom území navrhovanej zmeny činnosti zastúpená hospodárskymi lesmi.

V priebehu stavebných prác a výstavby technickej infraštruktúry (spevnené plochy, studne, vodov. prípojky, kanal. prípojky, el. rozvody) a v čase ich užívania nie je predpoklad vzniku rizík, ktoré by mali významný vplyv na kvalitu životného prostredia v navrhovanom území v nadväznosti na širší krajinný priestor.

Potencionálne ohrozenie zložiek životného prostredia počas prevádzky sociálneho zariadenia:

- únik znečisťujúcich látok z motorových vozidiel,
- únik splaškových odpadových vôd do terénu v prípade poruchy alebo poškodenia kanal. Prípojky alebo akumulácie nádrže,
- vznik požiaru,
- mimoriadne situácie pri živelných pohromách (veterná smršť, zemetrasenie),
- mimoriadne situácie ohrozenia zdravia, bezpečnosti a majetku.

Požiar

Protipožiarne zabezpečenie prevádzky rekreačných chát Strážov je dostatočne podrobne riešené v dokumentácii protipožiarnej bezpečnosti prevádzky s adekvátnymi zariadeniami pre protipožiarne zásah a požiarotechnické zariadenia, ako súčasť dokumentácie podľa právnych predpisov na úseku ochrany pred požiarom.

Prevádzkovým rizikom je nesprávna alebo nedostatočná údržba technickej infraštruktúry (kanaliz. prípojka, akumulácia nádrž) s obsahom znečisťujúcich látok (splaškové odpadové vody). Dôležité je udržiavať vodohospodársku stavbu v dobrom technickom stave a pravidelne vykonávať technické kontroly a predpísanú údržbu.

Medzi riziká vznikajúce počas prevádzky zaraďujeme aj pracovné úrazy. Všetci pracovníci musia byť poučení v súlade s platnými predpismi o BOZP.

Riziko vzniku havárií súvisí s dodržiavaním prevádzkovej a pracovnej disciplíny a môže k nemu dôjsť najmä pri zlyhaní ľudského faktora.

Samotná prevádzka rekreačných chát a technickej infraštruktúry nepredstavuje významnejšie nebezpečenstvo pre kvalitu povrchových a podzemných vôd za predpokladu, že bude dodržiavaný bežný režim prevádzkovania verejnej kanalizácie a bude pravidelne uskutočňovaná kontrola technického stavu verejnej kanalizácie a kvality odvádzaných vôd.

10.Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti

Opatrenia pre etapu výstavby

Ochrana pamiatok

- V prípade zistenia archeologických nálezov počas stavby zodpovedná osoba za vykonávanie prác ohlásí nález KPÚ Žilina. Nález musí byť ponechaný bez zmeny až do obhliadky KPÚ Žilina alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou.

Ochrana prírody

- Pri stavebných prácach zabezpečiť ochranu drevín rastúcich mimo lesa (dočasne vyznačiť priestor zákazu pohybu stavebných mechanizmov).
- Osevnú zmes pre zatrávnenie plôch zostaviť tak, aby obsahovala semená základných miestnych druhov prirodzených trávnych porastov (stavebné objekty prekládok a pod.).
- Návrh výsadby drevín zostaviť z geograficky pôvodných druhov drevín a rastlín.

Ochrana pôdy

- Pri stavebných prácach zabezpečiť ochranu poľnohospodárskej pôdy, ktoré nemá byť odňatá z poľnohospodárskeho pôdneho fondu stavbou (dočasne vyznačiť priestor zákazu pohybu stavebných mechanizmov).
- Výkopovú zeminu použiť na spätný zásyp výkopov a terénne úpravy.
- Po ukončení stavebných prác dočasne zabrané plochy rekultivovať.

Obmedzenie sekundárnej prašnosti

- Pri stavebných prácach vhodnými technickými a organizačnými opatreniami minimalizovať prašnosť a sekundárnu prašnosť z dopravy (vlhčenie prístupových komunikácií v letných mesiacoch).
- Prašné stavebné materiály skladovať v areáli navrhovaného staveniska v uzatvárateľných skladoch alebo stavebných silách.
- Pri manipulácii so sypkými materiálmi treba vhodnými technickými a organizačnými prostriedkami minimalizovať sekundárnu prašnosť (prekrytie prepravovaných sypkých materiálov).
- Z hľadiska dopravy zabezpečiť účinnú techniku pre čistenie komunikácií predovšetkým pri zemných prácach a ďalšej výstavbe vrátane zberu tuhých nečistôt.
- Opatrenia k obmedzeniu prašnosti zaradiť do prevádzkových predpisov a oboznámiť pracovníkov s týmito opatreniami.

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť, aby navrhované dočasné, sociálne zariadenia staveniska, jeho odpadové vody boli po naplnení akumulačnej kapacity odvezené do čistiarne odpadových vôd.
- Zabezpečiť dobrý technický stav dopravných a stavebných strojov z hľadiska možnosti úniku ropných produktov a vykonávať preventívne kontroly.
- Neskladovať pohonné hmoty a mazivá na stavenisku, manipuláciu s nebezpečnými látkami obmedziť na minimum.
- V prípade úniku nebezpečných látok postupovať podľa havarijného plánu a s kontaminovanou zeminou prípadne i vodou zachádzať v súlade so zákonom o odpadoch a súvisiacimi predpismi.
- Stavebnú techniku a mechanizáciu odstavovať na zabezpečenej ploche.
- Do doby vybudovania a uvedenia do užívania prípojky splaškovej kanalizácie (na ploche navrhovaného staveniska) bude sociálne zázemie výstavby dočasne zabezpečované osadením ekologických sanitárnych boxov (tzv. suché WC - DIXI). Počet boxov spresní ďalší stupeň projektového riešenia.

Obmedzenie hluku a vibrácií

- Zabezpečiť dodržiavanie podmienok ochrany zdravia pred hlukom, infrazvukom a vibráciami ustanovené v zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a jeho a vykonávacích predpisov.
- Používať iba zariadenia a motorové vozidlá v riadnom technickom stave.
- Vylúčiť stavebné práce v čase nočného klľudu a dní pracovného pokoja.
- Na základe výsledkov merania realizovať ozdravné protiradónové opatrenia týkajúce sa zníženia zásahovej úrovne radiačnej záťaže obyvateľstva.

Bezpečnosť a plynulosť dopravy

- Prejazdnosť verejných komunikácií a súvisiacich chodníkov, v dotyku riešenej lokality zabezpečiť (napr. dopravným značením, položením premost'ujúcich konštrukcií a l'ávok, navrhovanou egalizáciou prác, odklonom peších chodcov a pod.) v rámci Projektu organizácie dopravy.
- Zabezpečiť čistenie všetkých mechanizmov pri opúšťaní areálu staveniska.

Nakladanie s odpadmi

- Vyprodukované odpady neskladovať na stavenisku, priebežne ich odovzdávať na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávneným osobám.
- Zabezpečiť triedenie stavebných odpadov, nakladanie s odpadmi vykonávať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a VZN Žilina.

Opatrenia pre etapu užívania a prevádzkovania

Ochrana prírody a krajiny

- Vykonať všetky potrebné opatrenia na zabránenie šíreniu invázných druhov rastlín ohrozujúcich autochtónnu vegetáciu v miestach zasiahnutých výstavbou navrhovanej činnosti.
- Nádobu s komunálnym odpadom umiestňovať v uzavretých priestoroch bez možnosti prístupu veľkých šeliem.

Obmedzenie emisií do ovzdušia

- Pre doplnkové vykurovanie rekreačných chát (krb s výkonom max. 14 kW s krbovou vložkou a teplovzdušnými rozvodmi) využívať len drevo alebo brikety.

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť dobrý technický stav akumulčných nádrží na spalškové odpadové vody.
- Vizualne kontrolovať stav naplnenosti voľnej kapacity akumulčných nádrží na splaškové odpadové vody.

Nakladanie s odpadmi

- Nakladanie s odpadmi vykonávať v súlade so zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a VZN Žilina.

11.Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

Dotknuté územie sa nachádza v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, lokalita Švábov vršek v rekreačno-lesnej krajine, mimo zastavaného územia mesta,

v kontakte s existujúcimi rekreačnými chatami. Lokalita navrhovaná na výstavbu rekreačných chát pozostáva z poľnohospodársky nevyužívaných pozemkov (orná pôda, TTP) a ostatnej plochy. Lokalita zo severu hraničí s plochami individuálnej rekreácie. Z východnej strany lokalita hraničí s miestnou komunikáciou. Zo západnej až juhozápadnej strany záujmovú lokalitu ohraničuje lesný porast JPRL 150 (LC Dubeň).

Nulový variant zodpovedá súčasnému stavu územia, ktoré je podľa platného UPN mesta Žilina situované na funkčnej ploche 5.34.ŠR/01. Pre túto plochu je definovaná základná funkcia rekreačná zeleň, doplnková funkcia – individuálne rekreačné chaty. Typ stavebnej činnosti vnútorné modernizácie, prestavby, prístavby, novostavby, dopravná a technická infraštruktúra. Pozemky bez oplotenia.

Analýzou stavu zaťaženia zložiek životného prostredia a pôsobenia jednotlivých rizikových faktorov v záujmovom území bola environmentálna kvalita lokality vyhodnotená ako vyhovujúca, ktorá zodpovedá regiónu 2. environmentálnej kvality. Z hľadiska predikcie kvality životného prostredia nultý variant predpokladá, že nedôjde k významným zmenám na miestnej úrovni (dotknuté územie).

Navrhovanou výstavbou účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu v meste Žilina, v rekreačnej časti okrsku Strážov dôjde v sekundárnej krajinnej štruktúre dotknutého územia k plošnému rozšíreniu zastavanej časti rekreačného priestoru so záberom poľnohospodárskych pozemkov (trvalo trávne porasty, orná pôda), bez zásahu do lesných pozemkov. Nová zástavba hmotovo doplní využívaný priestor a dotvára urbanistickú štruktúru, ktorá zohľadňuje limity, ako aj funkčnú náplň.

Z hľadiska predikcie kvality životného prostredia v prípade realizácie navrhovaného variantu možno na základe vyhodnotenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia konštatovať, že v záujmovom území nedôjde k významným zmenám a dotkne sa malej časti miestneho obyvateľstva.

Výstavba a prevádzka účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu prinesie do územia vhodné funkčné využitie sprevádzané novou kvalitou prostredia a modernou prevádzkovou kvalitou s environmentálnymi riešeniami mestskej urbanizovanej krajiny. Rekreačný areál s modernými oddychovými priestormi poskytne novú kvalitu v poskytovaní služieb pre individuálnu rekreáciu.

12.Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná výstavba a prevádzka rekreačných chát v mestskej časti Strážov z hľadiska funkčného využitia územia zodpovedá plánovanému využitiu podľa platných strategických dokumentov. Záujmová lokalita je podľa Územného plánu mesta Žilina súčasťou územia určeného pre individuálnu rekreáciu (individuálne rekreačné chaty).

Ďalšie strategické dokumenty:

Z hľadiska platnej ÚPN VÚC Žilinského kraja možno konštatovať, že navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územnoplánovacou dokumentáciou kraja.

13.Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predkladaný zámer komplexne hodnotí vplyvy navrhovanej činnosti „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“ na životné prostredie v dotknutom území situovanom v

v severozápadnej časti mesta Žilina, mestská časť Strážov, funkčne využívanej pre rekreáciu.

Navrhované umiestnenie a architektonické riešenie výstavby objektov individuálnej rekreácie v podstatnej miere vychádza z daných priestorových podmienok záujmovej lokality a možnosti jej funkčného využitia.

Zisťovacie konanie vo veci navrhovanej činnosti je vedené postupom uvedeným v tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z., pričom sú hodnotené pravdepodobné vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane vplyvov na zdravie ľudí. Tento postup zahŕňa vypracovanie zámeru s náležitosťami podľa § 22 ods. 3 a prílohy č. 9, k čomu bolo nevyhnutné vykonať analýzy (vykonané prieskumy v dotknutom území, fotodokumentácia, technické podklady o navrhovanej činnosti, ÚPN, RÚSES, dokumentácia ochrany prírody a ďalšie), syntézy informácií a podkladov o území (kvalita životného prostredia), interpretácie (vstupy a výstupy navrhovanej činnosti a pod.) a následnej prognózy vplyvov na zložky životného prostredia v dotknutom území.

V Zámere navrhovanej činnosti boli identifikované všetky pozitívne a negatívne vplyvy na životné prostredie, ktoré navrhovaná činnosť so sebou prináša.

Identifikované negatívne vplyvy navrhovanej činnosti nedosiahnu mieru ustanovenú osobitnými predpismi teda nepresiahnu normy kvality životného prostredia, čo je súbor požiadaviek podľa osobitných predpisov o ochrane životného prostredia, ktoré musia byť splnené na určenom mieste a v určenom čase (zákon o vodách a jeho vykonávacie predpisy, zákon o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacie predpisy, zákon o odpadoch a jeho vykonávacie predpisy a ďalšie).

Podľa § 5 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v platnom znení je únosné zaťaženie územia je také zaťaženie územia ľudskou činnosťou, pri ktorom nedochádza k poškodzovaniu životného prostredia, najmä jeho zložiek, funkcií ekosystémov alebo ekologickej stability.

Podľa 4 ods. 2 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v platnom znení je ekologická stabilita schopnosť ekosystému vyrovnávať zmeny spôsobené vonkajšími činiteľmi a zachovávať svoje prirodzené vlastnosti a funkcie.

Podľa 8 ods. 2 zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí v platnom znení je poškodzovanie životného prostredia zhoršovanie jeho stavu znečisťovaním alebo inou ľudskou činnosťou nad mieru ustanovenú osobitnými predpismi.

Podľa § 2 písm. k) zákona č. 39/2013 Z. z. o prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov norma kvality životného prostredia je súbor požiadaviek podľa osobitných predpisov o ochrane životného prostredia, ktoré musia byť splnené na určenom mieste a v určenom čase.

Metodický postup hodnotenia navrhovanej činnosti bol vykonaný v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Význam očakávaných vplyvov bol vyhodnotený vo vzťahu k povahe a rozsahu navrhovanej činnosti, miestu vykonávania navrhovanej činnosti s prihliadnutím najmä na pravdepodobnosť vplyvu, rozsah vplyvu, pravdepodobnosť vplyvu presahujúceho štátne hranice, veľkosť a komplexnosť vplyvu, trvanie, frekvenciu a vratnosť vplyvu.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

Zámer „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“ je vypracovaný v jednom variante navrhovanej činnosti, nakoľko príslušný orgán Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa podľa ustanovenia § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov upustil rozhodnutím OU-ZA-OSZP3-2022/046823 zo dňa 03. 10. 2022 od požiadavky variantného riešenia zámeru.

Komparácia variantov sa zamerala na porovnanie navrhovaného variantu a nulového variantu. Nulový variant je variant stavu, ktorý by nastal, ak by sa navrhovaná činnosť neuskutočnila.

1.Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri tvorbe kritérií pre posúdenie navrhovaného variantu bol zohľadňovaný záujem, čo najviac eliminovať vplyv navrhovanej činnosti na zložky životného prostredia, socioekonomický komplex krajiny a obyvateľstvo za akceptovania prírodných podmienok širšieho územia.

Pri návrhu alternatív technického riešenia sa vychádzalo zo súčasného stavu kvality životného prostredia zhodnoteného v predchádzajúcich kapitolách, ekologickej únosnosti širšieho územia, technických predpokladov záujmovej lokality, pričom boli zohľadnené nasledovné hľadiská, na základe ktorých sa opisnou formou zhodnotila vhodnosť riešenia:

Ekonomicko-technické kritériá:

- investičné náklady,
- prevádzkové náklady,
- priame a vyvolané investičné náklady (výstavba chatových objektov),
- celková technická náročnosť, potreba vyvolaných opatrení,
- bezpečnosť prevádzky.

Krajinno-ekologické kritériá:

- vplyvy na substrát (kontaminácia horninového prostredia),
- vplyvy na ovzdušie,
- vplyvy na reliéf (geodynamické javy),
- vplyvy na produkčný potenciál pôd (záber pôdy, kontaminácia pôdy),
- vplyvy na podzemné a povrchové vody,
- vplyvy na chránené územia,
- vplyvy na faunu a flóru,
- vplyvy na prvky ÚSES.

Sociálno-ekonomické kritériá:

- vplyvy na obyvateľstvo,
- vplyvy na sídla a ich infraštruktúru,
- vplyvy na výrobné činnosti v dotknutom území (priemysel, poľnohospodárstvo),
- vplyvy na nevýrobné činnosti (služby, rekreácia a cestovný ruch),
- vplyvy na estetiku a krajinnú scenériu,

- vplyvy na surovinové zdroje,
- vplyvy na odpadové hospodárstvo,
- vplyvy na úroveň hluku a vibrácií,
- riešenie problematiky spoločensko-sociálnych vzťahov,
- miestne a lokálne dopravné vzťahy,
- rozvoj dotknutej obce,
- zamestnanosť.

Dopravné kritériá

- vplyv na dopravné vzťahy (spôsob dopravnej obsluhy, zásobovanie, dopravná dostupnosť).

Návrh súboru kritérií vychádza z predpokladu, že pri výbere optimálneho variantu navrhovanej činnosti je potrebné zohľadniť negatívne aj pozitívne vplyvy tejto činnosti na jednotlivé zložky dotknutého územia. Potrebne je vyhodnotiť vplyvy na abiotické a biotické zložky ekosystémov, ako aj vplyvy na krajinu, urbánny komplex a využívanie zeme a vplyvy na človeka a jeho zdravie.

Rozhodujúca je skutočnosť, do akej miery sa v dôsledku realizácie konkrétneho druhu a rozsahu navrhovanej činnosti môže východiskový stav krajiny zmeniť v pozitívnom, či negatívnom slova zmysle, pri rešpektovaní podmienok platnej environmentálnej legislatívy a krajinnno-ekologických limitov. Potenciálne zmeny vyvolané navrhovanou činnosťou boli vyhodnotené podľa stupnice uvedenej v tabuľke číslo 47.

Tab. č. 47 Stupnica hodnotenia

Hodnotenie	Slovný popis
+ 5	Veľmi priaznivý, veľmi významný, dlhodobý, väčšinou s regionálnym až nadregionálnym dosahom
+ 4	Priaznivý, významný vplyv, dlhodobý, väčšinou s lokálnym dopadom
+ 3	Stredne významný priaznivý vplyv, väčšinou s lokálnym významom
+ 2	Málo významný priaznivý vplyv, s malou plošnou pôsobnosťou
+ 1	Veľmi málo priaznivý vplyv, väčšinou krátkodobý, na malom území
0	Neutrálne pôsobiace vplyvy
- 1	Veľmi málo nepriaznivý vplyv, väčšinou krátkodobý, na malom území
- 2	Málo významný nepriaznivý vplyv, s malou plošnou pôsobnosťou
- 3	Stredne významný nepriaznivý vplyv, väčšinou s miestnym významom
- 4	Nepriaznivý, negatívny, dlhodobý vplyv, väčšinou s miestnym dopadom
- 5	Veľmi nepriaznivý, veľmi negatívny vplyv, dlhodobý, väčšinou s regionálnym až nadregionálnym dosahom

2.Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Navrhovaný variant výstavby rekreačných chát Strážov, Žilina bol z hľadiska predikcie vplyvov posúdený na základe bodového hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia v dotknutom území podľa zvolenej škály uvedenej v predchádzajúcej kapitole.

Pri posúdení boli porovnávané vplyvy navrhovaného variantu a nulového variantu na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie ľudí vrátane socioekonomického komplexu krajiny. Nulový variant bol posúdený s ohľadom na existujúci stav dotknutého územia technickú a dopravnú infraštruktúru využívaného pre rekreáciu a lesné hospodárstvo.

Tabuľka č. 48 Hodnotenie predpokladaných vplyvov počas výstavby

Kritériá hodnotenia	Vplyvy na zložky životného prostredia	Navrhovaný variant	Variant „0“
1. Vplyvy na obyvateľstvo			
a) kvalita života	stavebný ruch, hluk, prašnosť	-2	0
	vizuálne dopady	-1	-1
	pracovné príležitosti	+3	0
b) zdravotné riziká	hluk	-2	-1
	emisie	-2	-1
	prašnosť	-2	-1
	odpady	-2	-1
2. Vplyvy na prírodné prostredie			
a) horninové prostredie a reliéf	znečistenie horninového prostredia	0	0
	narušenie geologického podložia	0	0
	narušenie stability horninového prostredia	0	0
	ovplyvnenie reliéfu	-1	0
b) ovzdušie	emisie zo stavebných mechanizmov	-2	0
	sekundárna prašnosť	-2	0
c) povrchové vody	kontaminácia	0	0
d) podzemné vody	ovplyvnenie množstva využívania vodných zdrojov	0	0
	ovplyvnenie kvality využívania vodných zdrojov	0	0
	ovplyvnenie miestnych hydrogeologických pomerov	0	0
	ovplyvnenie kvality podzemných vôd na regionálnej úrovni	0	0
e) pôda	záber pôdy	-2	0
	kontaminácia pôdy	0	0
	erózia	0	0
f) rastlinstvo a živočíšstvo	výrub stromov rastúcich mimo lesa	0	0
	zásah do biotopov	-2	0
3. Vplyvy na krajinu			
a) štruktúra krajiny	zmena využitia krajinných prvkov	0	0
b) scenéria krajiny	scenéria krajiny	-2	-1
c) chránené územie	vplyv na chránené územia prírody	0	0
d) ÚSES	vplyvy na ÚSES	-1	0
4. Urbánny komplex a využitie krajiny			
a) sídla	kultúrne pamiatky	0	0
	archeologické náleziská	0	0

b) poľnohospodárstvo	záber PPF	-2	0
c) lesné hospodárstvo	záber lesných pozemkov	0	0
d) doprava	kvalita dopravnej obsluhy územia	-2	-1
	bezpečnosť	-1	-1
e) služby, rekreácia, CR	obmedzovanie služieb, rekreácie a CR	-2	0
f) infraštruktúra	elektrické vedenie	-1	0
	plynovod	0	0
	vodovod	0	0
	kanalizácia	0	0
g) odpady	staré environmentálne záťaž	0	0
	produkované množstvo odpadov	-2	-1
5. Ekonomicko-technické	investičné náklady	-3	0
	priamo vyvolané investičné náklady	-2	0
	celková technická náročnosť	-2	0

Tabuľka č. 49 Hodnotenie predpokladaných vplyvov počas prevádzky

Kritériá hodnotenia	Vplyvy na zložky životného prostredia	Navrhovaný variant	Variant „0“
1. Vplyvy na obyvateľstvo			
a) kvalita života	ruch z prevádzky, hluk, prašnosť	-1	-1
	vizuálne dopady	-1	-1
	pracovné príležitosti	0	0
b) zdravotné riziká	hluk	-1	-1
	emisie	-1	-1
	prašnosť	-1	-1
	odpady	-1	-1
2. Vplyvy na prírodné prostredie			
a) horninové prostredie a reliéf	znečistenie horninového prostredia	0	0
	narušenie geologického podlažia	0	0
	narušenie stability horninového prostredia	0	0
	ovplyvnenie reliéfu	0	0
b) ovzdušie	emisie z dopravy počas prevádzky	-1	-1
	sekundárna prašnosť	0	0
c) povrchové vody	kontaminácia	0	0
d) podzemné vody	ovplyvnenie množstva využívania vodných zdrojov	0	0
	ovplyvnenie kvality využívania vodných zdrojov	0	0
	ovplyvnenie miestnych hydrogeologických pomerov	0	0
	ovplyvnenie kvality podzemných vôd na regionálnej úrovni	0	0
e) pôda	záber pôdy	0	0

	kontaminácia pôdy	0	0
	erózia	0	0
f) rastlinstvo a živo čísťstvo	výrub stromov rastúcich mimo lesa	0	0
	zásah do biotopov	0	0
3. Vplyvy na krajinu			
a) štruktúra krajiny	zmena využitia krajinných prvkov	0	0
b) scenéria krajiny	scenéria krajiny	+2	-1
c) chránené územie	vplyv na chránené územia prírody	0	0
d) ÚSES	vplyvy na ÚSES	0	0
4. Urbánny komplex a využitie krajiny			
a) sídla	kultúrne pamiatky	0	0
	archeologické náleziská	0	0
b) poľnohospodárstvo	záber PPF	0	0
c) lesné hospodárstvo	záber lesných pozemkov	0	0
d) doprava	kvalita dopravnej obsluhy územia	0	0
	bezpečnosť	0	0
e) služby, rekreácia, CR	služby, rekreácie a CR	+3	+1
f) infraštruktúra	elektrické vedenie	+2	0
	plynovod	0	0
	vodovod	0	0
	kanalizácia	0	0
g) odpady	staré environmentálne záťaž	0	0
	produkované množstvo odpadov	-1	-1
5. Ekonomicko- technické	prevádzkové náklady	-2	-3
	bezpečnosť prevádzky	+2	0

Komplexné vyhodnotenie vplyvov

Z porovnania variantov je zrejmé, že najdôležitejšími kritériami pre výber optimálneho variantu je pravdepodobnosť vplyvov na zdravie ľudí a na zložky životného prostredia dotknutého územia.

Z hľadiska metodického vyhodnotenia vplyvov je potrebné zohľadniť, že navrhovaná činnosť z dôvodov priestorovej lokalizácie nemala alternatívu a do územia prináša kvalitatívnu zmenu v urbanistickom okrsku č. 34 Strážov.

Komplexné hodnotenie navrhovaného variantu výstavby a prevádzky rekreačných chat a nulového variantu (existujúci stav infraštruktúry a aktivít v záujmovom území) preukazuje, že negatívne vplyvy navrhovaného variantu sa obmedzene prejavia len v čase výstavby rekreačných objektov. Vplyvy dosahujú lokálny význam s malou plošnou pôsobnosťou a dosahom na malú časť obyvateľstva mestskej časti Strážov. Pre obdobie prevádzkovania objektov individuálnej rekreácie je nepriaznivým faktorom mierny nárast intenzity dopravy viazanej na účelové zariadenie a s ňou súvisiace sprievodné javy, ako sú emisie a hluk z automobilovej dopravy, ktoré však vzhľadom na účel využitia a charakter blízkeho okolia nebude mať významný vplyv na obyvateľstvo v tejto mestskej časti mesta Žilina.

3.Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Výstavba a prevádzka účelových zariadení pre individuálnu rekreáciu v Žiline, mestská časť Strážov prinesie do územia vhodné funkčné využitie sprevádzané novou kvalitou prostredia a modernou prevádzkovou kvalitou s environmentálnymi riešeniami mestskej urbanizovanej krajiny. Rekreačný areál (15 rekreačných chát) s modernými oddychovými priestormi poskytne novú kvalitu v poskytovaní služieb pre individuálnu rekreáciu. Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti pre realizáciu odporúčame variant navrhovanej činnosti uvedený ako realizačný variant „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“.

Stavba bude situovaná v katastrálnom území Strážov

Parcelné čísla pozemkov KN (register C): KN-C: 835/1, 835/2, 835/3

Odporúčanie realizácie navrhovanej činnosti možno odôvodniť aj nasledovnými skutočnosťami:

- Navrhované funkčné využitie lokality je v súlade s Územným plánom mesta (ÚPN – M) ŽILINA a regulatívmi pre danú zónu.
- V dotknutom území je vyhovujúca základná technická infraštruktúra.
- Architektonické a stavebnotechnické riešenie súboru s prihliadnutím na miestne pomery a nízkoenergetické zaťaženie.
- Situovanie polyfunkčného objektu s rešpektovaním záujmov ochrany zložiek životného prostredia a urbanizovanej krajiny.
- Celkové technické riešenie, projektované parametre sú navrhnuté s vedomím minimalizácie vplyvu na životné prostredie, pričom sú zohľadnené všetky platné environmentálne právne predpisy.

Na základe vyhodnotenia predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti vo vzťahu ku kvalite životného prostredia v dotknutom území je možné konštatovať, že navrhovaná činnosť významnou mierou nezvyšuje zaťaženie jednotlivých zložiek životného prostredia do takej miery, že by spôsobovala prekročenie noriem kvality životného prostredia.

Pri plnení podmienok a navrhnutých opatrení počas výstavby a prevádzkovania rekreačných chát nie sú reálne riziká významných negatívnych dopadov na obyvateľstvo a životné prostredie.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

1.Zoznam obrázkov

Obr. č. 1 Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Obr. č. 2 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k veľkoplošným chráneným územiam

Obr. č. 3 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k územiam európskeho významu

Obr. č. 4 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k Chráneným vtáčím územiam

Obr. č. 5 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k prvkom USES

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

1.Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

Predkladaný zámer bol vypracovaný na základe:

- Mapových, evidenčných, textových a grafických podkladov poskytnutých od projektantov Ing. arch. Otto Sedlák, Ing. Rastislav Šutarík, Ing. Peter Vonš
- Časť zámeru popisujúca technické riešenie stavieb bola prevzatá z projektovej dokumentácie vypracovanej Ing. arch. Otto Sedlák, Ing. Rastislav Šutarík, Ing. Peter Vonš, Rekreačné chaty Strážov, Žilina

Použitá literatúra

- BEDRNA, Z. et al. 1992. *Analýza a čiastkové syntézy zložiek krajinskej štruktúry*. Bratislava: Slovenská technická knižnica
- DRDOŠ, J. 1999 : *Geoekológia a environmentalistika, Prešovská Univerzita*, Prešov, 1999
- FUTÁK, J. 1980. *Fytogeografické členenie Slovenska 1:1 000 000*. In: Mazúr, E. et al., 1980: *Atlas SSR*, Slovenský ústav geografie a kartografie SAV, Bratislava, 1980.
- Kolektív, 1984 :*Hydrogeologická rajonizácia Slovenska*, 2. vydanie, SHMÚ Bratislava
- Kolektív, 2019 : *Kvalita povrchových vôd na Slovensku 2019*, SHMÚ Bratislava
- Kolektív, 1994 : *Všeobecná príručka k zákonu NR SR č.127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie*, MŽP SR Bratislava, 1994
- KRIŠTÍN, A., KOCIAN, L., RÁC, P., 1995. *Červený (ekozologický) zoznam vtákov (Aves) Slovenska* – In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska*, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 150-153
- MAZÚR, E. et al., 1980: *Atlas SSR*, Slovenský ústav geografie a kartografie SAV, Bratislava, 1980.
- MICHALKO, J. et al. 1986. *Geobotanická mapa ČSSR, SSR*. Bratislava: Veda, 1986, s.7–147.
- MIKLÓS, L. – RUŽIČKA, M. 1979. *Základy ekologického hodnotenia územia*. Bratislava: SAV, 1982, s. 15-50.
- MIKLÓS, L. 1989. *Teoretické a metodologické základy ekologizácie hospodárenia v krajine* SVŠT. Banská Štiavnica: CBEV-SAV, 1989
- MIKLÓS, L. 1992. *Ekologizácia priestorovej organizácie, využitia a ochrany krajiny*. Bratislava: Slovenská technická knižnica, 1992
- MIKLÓS, L. et al., 2002 :*ATLAS KRAJINY SR*, MŽP SR, 2002
- RÚSES okresu Žilina, SAŽP, 2020 B. Bystrica
- RUŽIČKA, M. 1996. *Biotopy Slovenska*. Bratislava: Ústav krajinskej ekológie SAV, 1996
- SABO, P. et al. 1996. *Aspekty implementácie národnej ekologickej siete Slovenska*. Bratislava: Nadácia IUCN, Svetová únia ochrany prírody, 1996

Stav a pohyb obyvateľstva Slovenskej republiky, Štatistický úrad SR, 2011

STREDŇANSKÝ, J. – ŠIMONIDES, I. 1995. *Tvorba krajiny*. Nitra :VŠP v Nitre, 1995
Životné prostredie v Slovenskej republike (vybrané ukazovatele v rokoch 1997 – 2001)
ŠÚSR, 2002

Stav a pohyb obyvateľstva Slovenskej republiky, Štatistický úrad SR, 2021

STREDŇANSKÝ, J. – ŠIMONIDES, I. 1995. *Tvorba krajiny*. Nitra :VŠP v Nitre, 1995
Životné prostredie v Slovenskej republike (vybrané ukazovatele v rokoch 2013 – 2017)
ŠÚSR, 2017

"Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy" , MŽP SR, 2017

Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 – 2025, MŽP SR , 2021

ÚPN VÚC Žilinského kraja– stav po zapracovaní zmien a doplnkov č. 1,2,3,4 – zmeny a doplnky č.5 (2018).

ÚPN Žilina Zmeny a doplnky č.1-9, 2022

2.Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk

1. Upustenie od požiadavky variantného riešenia OU-ZA-OSZP3-2022/046823 zo dňa 03. 10. 2022
2. Súhlas na výrub drevín Okresného úradu Žilina č. OU-ZA-OSZP3-2021/014285-005/Bre zo dňa 23.4.2021

3.Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov

Zámer „Rekreačné chaty Strážov, Žilina“ bol vypracovaný spoločnosťou ENGOM, s.r.o. v rozsahu stanovenom zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Časť zámeru popisujúca technické riešenie stavby bola prevzatá z projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie od: Ing. arch. Otto Sedlák, Ing. Rastislav Šutarík, Ing. Peter Vonš

Ďalšie spracované podklady

1. Projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie Rekreačná chata SO 01 - SO15 Dolný Kubín 026 01
2. Hydrogeologický posudok, INGEO a. s. Žilina, jún 2021

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Žilina, september-október 2022

IX. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu spracovateľa zámeru a navrhovateľa

1.Spracovatelia zámeru

ENGOM, s.r.o.

RNDr. Marian Gocál

Ing. Zuzana Kubelová

2.Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu

Navrhovateľ

IBV-INVEST, s.r.o.

Oprávnený zástupca navrhovateľa

Ing. Miroslav Šutarík, konateľ

Spracovateľ

ENGOM, s.r.o.

Oprávnený zástupca

RNDr. Marian Gocál, konateľ

Žilina, 17.10.2022

P R Í L O H Y